

KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2020 METŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLANAS

I SKYRIUS ĮVADAS

1. Bendra informacija

Kupiškio rajono savivaldybės 2020 metų socialinių paslaugų planas (toliau – Planas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymu, Socialinių paslaugų planavimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 15 d. nutarimu Nr. 1132, Socialinių paslaugų katalogu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. A1-93 „Dėl Socialinių paslaugų katalogo patvirtinimo“, Socialinių paslaugų plano forma ir Socialinių paslaugų efektyvumo vertinimo kriterijais, patvirtintais Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. A1-104.

Plano paskirtis – nustatyti socialinių paslaugų teikimo mastą ir rūšis Kupiškio rajono savivaldybėje 2020 metais pagal gyventojų poreikius, socialinių paslaugų finansavimo poreikį ir veiksmingumą.

Plane nustatyti socialinių paslaugų teikimo ir plėtros tikslai atitinka:

1.1. Valstybės ilgalaikės raidos strategijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. IX-1187, pagrindinį tikslą „Sukurti aplinką plėtoti šalies materialinei ir dvasinei gerovei, kurią apibendrintai nusako žinių visuomenė, saugi visuomenė ir konkurencinga ekonomika“, kryptį „Socialinės paramos plėtra ir skurdo bei socialinės atskirties įveikimas“ ir jos pagrindinius veiksmus „Įvykdyti socialinių paslaugų reformą, kuri apibrėžtų veiksmingesnius socialinių paslaugų organizavimo būdus, skatintų pačius paslaugų gavėjus ieškoti savipagalbos būdų, pertvarkytų paslaugų finansavimą, sukurtų bendrą socialinių paslaugų standartų, kokybės vertinimo ir kontrolės mechanizmą“, „Teikti prevencines ir reabilitacines socialines paslaugas socialinės atskirties grupėms, prievartą ir išnaudojimą patyrusiems, sergantiems priklausomybės ligomis, grįžusiems iš įkalinimo vietų ir kitiems asmenims“, „Geriau panaudoti nevyriausybinių organizacijų išteklius ir gebėjimus socialinei paramai tobulinti“;

1.2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016–2020 metų programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, „darnaus žmogaus“ principą bei veiklos kryptis šeimos puoselėjimo ir sveikatos apsaugos srityse;

1.3. Kupiškio rajono savivaldybės 2020–2030 metų strateginio plėtros plano, patvirtinto Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2020 m. kovo 19 d. sprendimu Nr. TS-74 „Dėl Kupiškio rajono savivaldybės 2020–2030 metų strateginio plėtros plano patvirtinimo“, 2.3 tikslo „Socialinės pagalbos didinimas ir socialinės atsakomybės stiprinimas“ 2.3.1 uždavinį „Plėsti ir tobulinti socialinių paslaugų ir įstaigų bei organizacijų infrastruktūrą“, 2.3.2 uždavinį „Gerinti socialinių paslaugų kokybę, pakankamumą ir pasiekiamumą“, 2.3.3 uždavinį „Skatinti socialinę integraciją ir mažinti socialinę atskirtį“ bei 2.3.4 uždavinį „Užtikrinti vaikui ir šeimai palankią aplinką“;

1.4. Kupiškio rajono savivaldybės 2020–2022 metų strateginio veiklos plano, patvirtinto Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2020 m. vasario 20 d. sprendimu Nr. TS-26 „Dėl Kupiškio rajono savivaldybės 2020–2022 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“ Socialinės ir sveikatos apsaugos programos tikslą „Mažinti socialinę atskirtį rajone, įgyvendinant Savivaldybės ir valstybės socialinę politiką“ ir uždavinį „Užtikrinti būtinų socialinių paslaugų teikimą ir administravimą Kupiškio rajono gyventojams“.

Identifikuojant Kupiškio rajono savivaldybės pagrindines socialines problemas, remtasi Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės skelbiamais duomenimis, Kupiškio rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus, Finansų ir biudžeto skyriaus, Kultūros, švietimo ir sporto skyriaus, Kupiškio socialinių paslaugų centro, VšĮ Kupiškio vaikų dienos centro, Kupiškio socialinės globos namų, Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namų kaupiamais duomenimis, Panevėžio apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kupiškio rajono policijos komisariato pateikta informacija, nevyriausybinių organizacijų bei kitų socialines paslaugas teikiančių įstaigų pateiktais duomenimis.

Šiame Plane vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme ir kituose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

2. Socialinių paslaugų teikimo ir plėtros tikslai:

Kupiškio rajono savivaldybės socialinių paslaugų infrastruktūrai plėtoti 2020 metais išskirti tokie esminiai veiklos prioritetai ir socialinių paslaugų teikimo ir plėtros tikslai:

I Prioritetas

Nestacionarių socialinių paslaugų plėtra

1 tikslas – plėtoti nestacionarias socialines paslaugas, didinti jų teikimo mastą bendruomenėse ir užtikrinti jų prieinamumą.

1.1. Uždaviniai:

1.1.1. tęsti ir efektyvinti integralios pagalbos (dienos socialinės globos ir slaugos) asmens namuose paslaugų teikimą;

1.1.2. plėtoti ir efektyvinti socialinės priežiūros (pagalbos į namus) paslaugų teikimą kaimiškose vietose;

1.1.3. tęsti ir efektyvinti asmeninio asistento paslaugų teikimą;

1.1.4. tęsti kompleksinių paslaugų šeimai teikimą;

1.1.5. plėtoti dienos socialinės globos paslaugų institucijoje teikimą suaugusiems su negalia asmenims, turintiems proto negalią ir (ar) psichikos sutrikimų;

1.1.6. teikti paslaugas vaikams, likusiems be tėvų globos, bendruomeniniuose vaikų globos namuose.

II prioritetas

Teikiamų socialinių paslaugų kokybės gerinimas

tikslas – gerinti teikiamų socialinių paslaugų kokybę.

2.1. Uždaviniai:

2.1.1. skatinti vaikų globą (rūpybą) šeimoje ir įvaikinimą bei teikti pagalbą globėjų šeimoms;

2.1.2. gerinti teikiamų socialinių paslaugų kokybę, efektyviai išnaudojant turimus specialistų žmogiškuosius išteklius, plečiant darbuotojų žinias, įgūdžius ir kompetenciją;

2.1.3. siekti lengvinti neįgaliųjų žmonių buitį, pritaikant būstus ir gyvenamąją aplinką neįgaliesiems.

Pagrindinė socialinių paslaugų infrastruktūros plėtojimo kryptis yra socialinių paslaugų įvairovės ir jų kokybės gerinimas kartu su jau teikiamomis stacionariomis paslaugomis, investuojant į nestacionarių socialinių paslaugų, kurios yra pigesnės ir efektyvesnės, plėtrą. Socialinių paslaugų teikimas turi atitikti realius bendruomenės poreikius ir remtis turimais resursais.

3. Socialinių paslaugų plano rengėjai

Socialinių paslaugų planą rengė Kupiškio rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus, Finansų ir biudžeto skyriaus, Kupiškio socialinių paslaugų centro atsakingi specialistai:

Laima Bartulienė, Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus vedėja;

Lina Buitvydaitė, Kupiškio socialinių paslaugų centro direktorė;

Gelmina Ramanauskaitė, Savivaldybės administracijos Būhalterinės apskaitos skyriaus vyresnioji buhalterė;

Laura Stalaukaitė, Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus vyresnioji specialistė;

Reda Totorienė, Savivaldybės administracijos Finansų ir biudžeto skyriaus vedėja;

Aleksandra Žindulienė, Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus vyriausioji socialinė darbuotoja;

Aušra Mykolaitienė, Kupiškio socialinių paslaugų centro padalinio Globos centro globos koordinatorė;

Julius Panka, Kupiškio rajono savivaldybės administracijos tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius.

II SKYRIUS BŪKLĖS ANALIZĖ

4. Kupiškio rajono savivaldybės socialinės ekonominės ir demografinės situacijos įvertinimas

Kupiškio rajono savivaldybės bendras plotas – 1080 kv. km. Savivaldybės atstovaujamoji institucija – Savivaldybės taryba, turinti vietos valdžios ir viešojo administravimo teises ir pareigas. Savivaldybės funkcijas įgyvendina atitinkami jos struktūriniai padaliniai ir struktūriniai teritoriniai padaliniai – seniūnijos. Kupiškio rajono savivaldybė suskirstyta į Kupiškio miestą ir į 6 administracinius vienetus – seniūnijas.

1 lentelė

Eil. Nr.	Seniūnija	Gyventojų skaičius (~) (2020-01-01)	Seniūnaitijos
1.	Kupiškio seniūnija	3 356	4 seniūnaitijos: Antašavos, Uoginių, Šepetos, Virbališkių
2.	Alizavos seniūnija	1 545	3 seniūnaitijos: Alizavos, Salamiesčio, Palevenėlės
3.	Subačiaus seniūnija	1 833	3 seniūnaitijos: Aukštaičių, Lukonių, Subačiaus miestelio
4.	Noriūnų seniūnija	1 892	4 seniūnaitijos: Noriūnų, Puponių, Palėvenės, Rudilių
5.	Šimonių seniūnija	1 485	4 seniūnaitijos: Adomynės, Juodpėnų, Migonių, Šimonių
6.	Skapiškio seniūnija	1 455	4 seniūnaitijos: Skapiškio, Kreipšių, Laičių, Naivių

Kupiškio rajono savivaldybės administracijos seniūnijų duomenys

4.1. Vidutinis metinis Kupiškio rajono savivaldybės gyventojų skaičius ir sudėtis

Kupiškio rajono savivaldybėje 2019 metų pradžioje gyventojų skaičius buvo 16 756, 2020 metų pradžioje (išankstiniai duomenys) – 16 356. Kupiškio rajono savivaldybei būdinga gyventojų skaičiaus mažėjimo tendencija. 2001 metais Kupiškio rajono savivaldybėje gyveno 24 622 gyventojai. Per laikotarpį nuo 2001 m. iki 2020 m. gyventojų skaičius rajone sumažėjo beveik 34 procentais (8 266 gyventojais).

Žemiau esančioje lentelėje pateikiami savivaldybės gyventojų demografiniai rodikliai:

Kupiškio rajono savivaldybės gyventojų demografiniai rodikliai

2 lentelė

Eil. Nr.	Rodikliai	Gyventojų (šeimų) skaičius
1.	Gyventojų skaičius	16 761 (2019-01-01) 16 356 (2020-01-01)
	Iš jų:	-
1.1.	mieste	6 968 (2019-01-01) 6 793 (2020-01-01)
1.2.	kaime	9 793 (2019-01-01) 9 563 (2020-01-01)
2.	Iš bendro gyventojų skaičiaus:	-
2.1.	pensinio amžiaus gyventojai	4 563 (2019-01-01) 4 407 (2020-01-01)
2.2.	suaugę asmenys, turintys negalią	2 589 (2019-01-01) 2 449 (2020-01-01)
2.3.	vaikai (0–17 metų amžiaus)	2 537 (2020-01-01)
2.4.	neįgalūs vaikai	106 (2020-01-01)
2.5.	socialinės rizikos vaikai	94 (per 2019 m.)
3.	šeimoms, kurioms teikiamos socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos	133 (2020-01-01)
4.	vaikai šeimose, kurioms teikiamos socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos	309 (2020-01-01)
5.	šeimoms, kurioms teikiamos bendrosios socialinės paslaugos	37 (2020-01-01)
6.	šeimoms, kurioms skirtos koordinuotos paslaugos	8 (per 2019 m.)
7.	Vaikai, svarstyti Savivaldybės Vaiko gerovės komisijoje	41 (per 2019 m.)
8.	Vaikai, kuriems skirta minimali priežiūra	18 (per 2019 m.)

Statistikos departamento duomenys (www.stat.gov.lt)

Socialinės paramos skyriaus duomenys

Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus duomenys

Kupiškio socialinių paslaugų centro duomenys

Tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriaus duomenys

4.2. Gyventojų socialinių paslaugų poreikius sąlygojantys veiksniai

Planuojant ir organizuojant socialinių paslaugų teikimą Kupiškio rajone orientuojamasi į Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgyvendinamą valstybės socialinių paslaugų politiką. Svarbiausi uždaviniai ir toliau išlieka skurdo ir socialinės atskirties mažinimas. Visų šalies savivaldybių gyventojų socialinių paslaugų poreikį lemia panašūs veiksniai:

- demografinė padėtis;
- sveikatos būklė;
- socialinių įgūdžių stoka ar nebuvimas;

- žalingi įpročiai (piktnaudžiavimas alkoholiu, psichotropinių medžiagų vartojimas);
- gyvenamojo būsto neturėjimas;
- socialinės integracijos problemos;
- smurtas artimoje aplinkoje;
- nedarbas;
- emigracija ir gyventojų skaičiaus mažėjimas;
- kita.

4.2.1. Demografinė padėtis. Pagrindinis gyventojų senėjimą lemiantis veiksnys – gimstamumo kitimas ir gyvenimo trukmės ilgėjimas. Gimstamumas tiesiogiai neveikia gyventojų amžiaus struktūros, tačiau nuo jo mažėjimo priklauso dabartiniu metu susiformavusi gyventojų amžiaus struktūra bei tolimesnės jos raidos perspektyvos. Kupiškio rajono savivaldybėje pagal pateikiamus išankstinius Statistikos departamento duomenis 2019 metais gimė 115 kūdikių, o mirė 312 asmenų.

Žemiau esančioje lentelėje pateikiami 2017–2019 metų savivaldybės gyventojų sudėties ir skaičiaus rodikliai:

3 lentelė

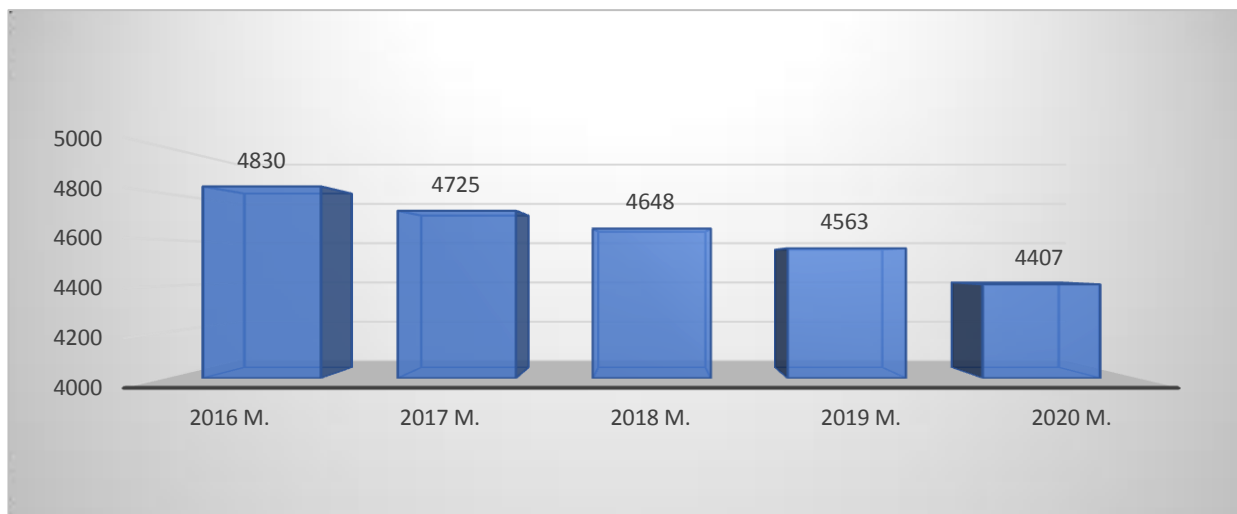
Eil. Nr.	Statistiniai rodikliai	2017-01-01	2018-01-01	2019-01-01	Pokytis +, - lyginant su praėjusiais metais
1.	Gyventojų skaičius	17 670	17 097	16 761	-336
2.	Vaikų skaičius (0 –15 metų amžiaus)	2 430	2 306	2 283	-23
3.	Darbingo amžiaus gyventojų skaičius	10 515	10 143	9 910	-233
4.	Pensinio amžiaus gyventojų skaičius	4 725	4 648	4 563	-85
5.	* Demografinės senatvės koeficientas	189	193	192	-1

* Pagyvenusių (65 metų ir vyresnio amžiaus) žmonių skaičius, tenkantis šimtui vaikų iki 15 metų amžiaus Statistikos departamento duomenys (www.stat.gov.lt)

Per praėjusius metus pensinio amžiaus gyventojų skaičius Kupiškio rajono savivaldybėje nežymiai sumažėjo (1 diagrama). 2020 metų pradžioje Kupiškio rajono savivaldybėje gyveno 4 407 pensinio amžiaus gyventojų, kurie sudarė net 27 proc. visų Savivaldybės gyventojų. Savivaldybėje išlieka ta pati tendencija, kad visuomenėje daugėja senų žmonių, todėl sparčiai didėja poreikis socialinėms paslaugoms. Per paskutinius kelerius metus išaugo poreikis nestacionarioms socialinėms paslaugoms – pagalbai į namus, dienos socialinei globai asmenų namuose. 2019 metais ypatingai išaugo ilgalaikės ir trumpalaikės socialinės globos paslaugų institucijoje poreikis. Vis daugiau senyvo amžiaus asmenų nustatoma senatvinė demencija, todėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pavaldume esančiose socialinės globos įstaigose asmenims

su proto negalia ir (ar) psichikos sutrikimais, nemažą dalį visų paslaugų gavėjų sudaro senyvo amžiaus asmenys.

1 diagrama. Pensinio amžiaus gyventojų skaičiaus kaita Kupiškio rajono savivaldybėje

Statistikos departamento duomenys (www.stat.gov.lt)

Visuomenės senėjimas didina integruotos globos ir slaugos paslaugų poreikį – reabilitacijos, medicinos, socialinių paslaugų, kadangi senyvo amžiaus asmenys, netekę savarankiškumo, negali savarankiškai atlikti daugelio kasdienio gyvenimo funkcijų.

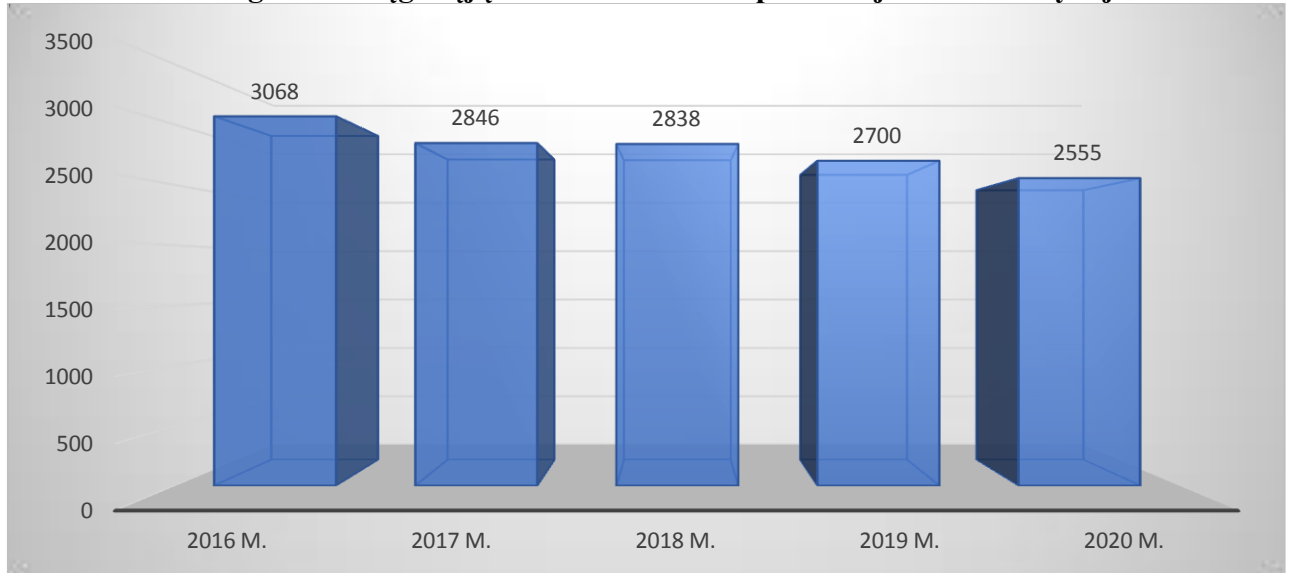
Socialinių paslaugų poreikis didėja ir dėl šeimos struktūros kaitos – kelių kartų šeimų, gyvenančių kartu, mažėja ypač sparčiai. Kupiškio socialinių paslaugų centro ir Kupiškio rajono savivaldybės administracijos seniūnijų pateiktais duomenimis 2020 m. sausio 1 d. Kupiškio rajono savivaldybėje gyveno 224 pagyvenę vieniši asmenys. Dažnai pagyvenusius žmonių artimieji gyvena kituose miestuose, užsienyje, jie yra užimti darbo rinkoje, socialiniai ryšiai tarp artimųjų yra susilpnėję arba nutrūkę, menki kaimynystės ryšiai, stinga neformalių globėjų, todėl, sulaukę vyresnio amžiaus ir netekę savarankiškumo, pagyvenę žmonės pagalbos tikisi iš oficialių pagalbos institucijų.

4.2.2. Sveikatos būklė. Europos neįgalųjų strategijoje 2010–2020 pateikiama, kad vienas iš šešių žmonių Europos Sąjungoje yra neįgalus. Šį skaičių sudaro apie 80 mln. žmonių, kurie atribojami nuo pilno socialinio ir ekonominio dalyvavimo dėl aplinkos ir požiūrių barjerų. Strategijoje taip pat pažymima, jog skurdo lygis tarp neįgalųjų dėl jų ribotų įsidarbinimo galimybių yra 70 proc. didesnis negu bendras skurdo lygis. Daugiau negu trečdalis asmenų, kuriems per 75 metus, turi kai kurių apribojimų dėl negalios ir 20 proc. turi žymių apribojimų. Šie skaičiai didės, nes Europos Sąjunga senėja (European Disability strategy 2010–2020).

Negalia apriboja asmens savarankiškumą, todėl reikalingos socialinės paslaugos, ypač bendruomenės lygmeniu, kurios padėtų ugdyti neįgalųjų, jų šeimos narių gebėjimus, užtikrintų jų užimtumą, bendravimą, suteiktų galimybes gyventi bendruomenėje. Neįgaliesiems reikalingos

įvairios bendrosios ir specialiosios socialinės paslaugos. Kupiškio rajono savivaldybėje 2020 m. sausio 1 d. duomenimis gyveno 2555 neįgalių asmenų, iš jų 106 vaikai (2 diagrama), o tai sudaro 15,6 proc. visų Savivaldybės gyventojų.

2 diagrama. Neįgaliųjų skaičiaus kaita Kupiškio rajono savivaldybėje

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos Panevėžio skyriaus Kupiškio skyriaus duomenys
Socialinės paramos skyriaus duomenys

Negalia sąlygoja pagalbos į namus, socialinės globos, asmeninio asistento paslaugų, transporto organizavimo, aprūpinimo techninės pagalbos priemonėmis, būsto pritaikymo neįgaliųjų poreikiams ir kitų paslaugų poreikį.

**Aprūpinimas techninės pagalbos priemonėmis ir būsto pritaikymas neįgaliesiems
Kupiškio rajone 2015–2019 m.**

4 lentelė

Eil. Nr.	Rodikliai	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.
1.	Aprūpinimas techninėmis pagalbos priemonėmis	307	285	313	309	211
2.	Būsto ir aplinkos pritaikymas	3	6	11	6	8

Kupiškio socialinių paslaugų centro duomenys
Socialinės paramos skyriaus duomenys

Būsto ir aplinkos pritaikymo neįgaliesiems programos tikslas – pritaikyti būstą ir aplinką neįgaliajam asmeniui pagal jo poreikius, kad asmuo galėtų gyventi savarankišką ir visavertį gyvenimą, sėkmingai integruotąsi į visuomenę. Kupiškio rajono savivaldybės teritorijoje gyvena neįgalieji, turintys judėjimo negalią, todėl fizinės aplinkos pritaikymas yra būtina sąlyga atkurti šiems žmonėms fizinį ir socialinį savarankiškumą.

2019 metais būsto pritaikymo neįgaliesiems programai įgyvendinti iš Kupiškio rajono savivaldybės biudžeto buvo skirta 12 429,48 Eur, iš valstybės biudžeto – 17 183,17 Eur. 2019 metais buvo pritaikyti būstai 8 suaugusiems neįgaliesiems. 2020 m. dėl būsto pritaikymo prašymus pateikė 11 neįgaliųjų. Kupiškio rajono savivaldybei yra paskirta 13 207,55 Euro iš valstybės biudžeto, tai yra 60 proc. visos numatomos preliminarios sumos, skirtos būsto neįgaliesiems pritaikymo darbams finansuoti, o iš Savivaldybės biudžeto skiriama ne mažiau kaip 8805,03, tai yra 40 proc. nuo preliminaros būsto neįgaliesiems pritaikymo darbų finansavimo sumos. Būsto pritaikymo neįgaliesiems darbų apimtys 2020 m. priklausys nuo to, kiek Kupiškio rajono savivaldybėje bus pritaikyta būstų, atsižvelgiant į kiek faktiškai lėšų prireiks būstų pritaikymui po jų apžiūros ir darbų kiekių bei kainų sąmatų sudarymo.

Būsto pritaikymas yra organizuojamas ir šeimoms, auginančioms vaikus su negalia. 2019 m. nebuvo pritaikyta būstų vaikams su sunkia negalia. 2020 m. prašymą pritaikyti būstą vaikui su sunkia negalia pateikė 1 asmuo. Kupiškio rajono savivaldybei iš valstybės biudžeto yra paskirta 7114,74 Euro. Būsto pritaikymo šeimai, auginančiai vaiką su negalia, darbų įgyvendinimas 2020 m. priklausys nuo faktinio lėšų poreikio būsto pritaikymui.

Neįgaliųjų socialinės integracijos srityje veikiančios organizacijos teikė projektus 2019 m. socialinės rehabilitacijos paslaugų finansavimui gauti. 2019 m. finansavimas buvo skirtas:

1. VšĮ LASS šiaurės rytų centrui – 7 000 Eur;
2. Kupiškio rajono neįgaliųjų draugijai – 11 873 Eur;
3. Kupiškio krašto žmonių su negalia sąjungai – 13 100 Eur;
4. Lietuvos specialiosios kūrybos draugijos „Gubojė“ Kupiškio skyriui – 2 500 Eur;
5. VšĮ Pagalbos ir informacijos šeimai tarnybai – 2 000 Eur.

2020 m. socialinės rehabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektams finansuoti skirtų lėšų paskirstymas

5 lentelė

Eil. Nr.	Organizacijos, įgyvendinančios projektą, pavadinimas	Iš viso, Eur	Iš jų:	
			Valstybės biudžeto lėšos, Eur	Savivaldybės biudžeto lėšos, Eur
1	2	3	5	4
1.	VšĮ LASS šiaurės rytų centras	8000	8000	
2.	Kupiškio rajono neįgaliųjų draugija	8124	2384	5740
3.	Kupiškio krašto žmonių su negalia sąjunga	13000	13000	–
4.	Lietuvos specialiosios kūrybos draugijos „Gubojė“ Kupiškio skyrius	2800	2800	–
5.	VšĮ Pagalbos ir informacijos šeimai tarnyba	2500	2500	–

	Iš viso:	34424	28684	5740
--	-----------------	--------------	--------------	-------------

Socialinės paramos skyriaus duomenys

2019 m. buvo vykdoma neįgaliųjų socialinė integracija per kūno kultūrą ir sportą. 2019 m. pagal Konkurso nuostatus, projektą pateikė tik viena organizacija.

2019 m. Neįgaliųjų socialinės integracijos per kūno kultūrą ir sportą projektams finansuoti skirtos lėšos

6 lentelė

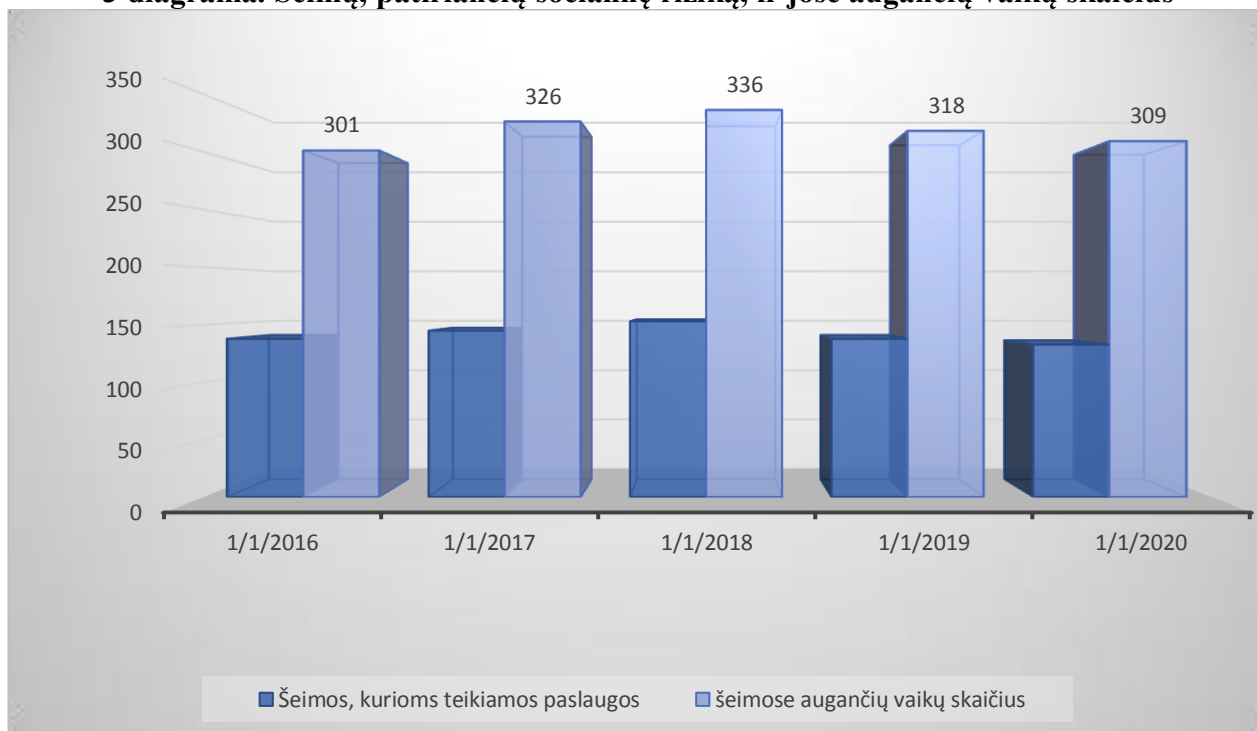
Eil. Nr.	Organizacijos, įgyvendinančios projektą, pavadinimas	Patvirtintas finansavimas VISO (metams)	Iš jų:	
			iš valstybės biudžeto	iš savivaldybės biudžeto
1.	Kupiškio krašto žmonių su negalia sąjunga	2579	2029	550

Socialinės paramos skyriaus duomenys

Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus duomenys

4.2.3. Socialinių įgūdžių stoka ar nebuvimas. Šeimų, auginančių vaikus, socialinių įgūdžių tinkamai prižiūrėti ir ugdyti vaikus stoka sąlygoja bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros (socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo) paslaugų reikalingumą. Kupiškio rajono savivaldybėje 2020 m. sausio 1 d. buvo 133 šeimos, auginančios nepilnamečius vaikus, kurioms teikiamos socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos. Kupiškio socialinių paslaugų centre su šeimomis dirba 12 socialinių darbuotojų ir 4 atvejo vadybininkai. Vienam socialiniam darbuotojui vidutiniškai tenka apie 11 šeimų ir 22 jose augantys vaikai.

Atvejo vadybininkai ir socialiniai darbuotojai, teikdami socialines paslaugas šeimoms, siekia skatinti ir atkurti jų savarankiškumą atliekant įvairias asmeniniame ir visuomeniniame gyvenime reikalingas funkcijas (pagalba tvarkant pinigų apskaitą, mokant mokesčius, prižiūrint ir auklėjant vaikus). Šeimos yra informuojamos socialinės paramos, gydymo nuo priklausomybės ligų klausimais, tarpininkaujama šeimai tvarkant reikalingus dokumentus (piniginei socialinei paramai, išmokoms vaikams, socialinei paramai mokiniams, socialiniam būstui, nemokamai teisinei pagalbai gauti ir kt.) ir bendraujant su sveikatos priežiūros įstaigomis. Socialinis darbuotojas padeda šeimai suvokti jos socialinių problemų kilmės priežastis, motyvuoja ieškoti problemų sprendimo būdų, įgalina priimti atsakomybę, moko tėvystės, socialinių, buitinių įgūdžių, organizuojami užsiėmimai grupėse, teikiamos individualios psichologo konsultacijos.

3 diagrama. Šeimų, patiriančių socialinę riziką, ir jose augančių vaikų skaičius

Kupiškio socialinių paslaugų centro duomenys

Kupiškio socialinių paslaugų centro socialiniai darbuotojai, dirbantys su šeimomis ir vaikais, 2019 metais 195 šeimoms ir 386 jose augantiems vaikams teikė bendrąsias socialines paslaugas (informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo, aprūpinimo būtiniausiais drabužiais ir avalyne, transporto organizavimo, sociokultūrinės ir kt.) ir specialiąsias socialines paslaugas (socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas) asmens namuose. Susidarius krizinei situacijai šeimoje, buvo teikiamos intensyvios krizių įveikimo pagalbos, psichosocialinės pagalbos, socialinės priežiūros – apgyvendinimo Krizių centre paslaugos ir Pagalbos šeimai centre.

Šeimų, kurioms teikiamos socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos ir jose augančių vaikų skaičius, pagal teritorijas

7 lentelė

Eil. Nr.	Teritorija	Šeimų skaičius			Vaikų, augančių šeimose, skaičius
		2018-01-01	2019-01-01	2020-01-01	

					2018-01-01	2019-01-01	2020-01-01
1.	Kupiškio miestas	33	31	38	70	70	88
2.	Kupiškio seniūnija	22	19	16	41	46	42
3.	Skapiškio seniūnija	14	15	14	32	35	34
4.	Subačiaus seniūnija	13	15	14	25	31	28
5.	Šimonių seniūnija	24	18	21	51	41	48
6.	Alizavos seniūnija	18	13	8	55	33	19
7.	Noriūnų seniūnija	29	27	22	62	62	50
	Iš viso:	153	138	133	336	318	309

Socialinės paramos skyriaus duomenys

Kupiškio socialinių paslaugų centro duomenys

Nuo 2018 m. liepos 1 d. pasikeitus Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymui, savivaldybėse nebeliko socialinės rizikos šeimų apskaitos. Šeimoms, kurios buvo įtrauktos į socialinės rizikos šeimų apskaitą iki 2018 m. liepos 1 d., buvo pervertinti socialinės rizikos veiksnių reiškimosi šeimoje lygiai pagal naują atvejo vadybos tvarką ir principus, kurie buvo įtvirtinti naujajame Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme. Kupiškio socialinių paslaugų centre nuo 2018 m. liepos 1 d. pradėjo dirbti 4 atvejo vadybininkai, kurių funkcijos yra:

- šeimos poreikių pagalbai vertinimas (socialinės rizikos veiksnių reiškimosi šeimoje lygiai, vaiko ir jo šeimos apsaugos faktorių vertinimas);
- pagalbos organizavimas;
- pagalbos plano sudarymas;
- pagalbos plano įgyvendinimo koordinavimas;
- šeimos stebėseną.

Nuo 2018 m. liepos 1 d. atvejo vadyba pradėta naujai taikyti 18 šeimų, kurioms Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Panevėžio apskrities vaiko teisių apsaugos skyriaus buvo nustatytas 0, 1 ar 2 grėsmės lygis. Per 2019 metus atvejo vadyba buvo pradėta taikyti 32 šeimoms, kuriose buvo nustatyti vaiko teisių pažeidimai ar pagalbos šeimai poreikis. 2018 metais 11 šeimų, o 2019 metais net 40 šeimų paslaugų teikimas ir atvejo vadyba buvo nutraukta, kadangi išnyko priežastys, dėl kurių buvo reikalingos socialinės paslaugos (šeima tapo pati pajėgi savarankiškai užtikrinti vaiko teises ir teisėtus interesus, šeimoje neliko nepilnamečių vaikų, vaikas tapo pilnamečiu, emancipuotas arba sudarė santuoką, mirė, šeima išvyko gyventi į kitą savivaldybę ar kt.).

Socialinės problemos, tokios kaip socialinių įgūdžių stoka, girtavimas, negebėjimas spręsti tarpasmeninių santykių, smurtas artimoje aplinkoje, pasitaiko ne tik šeimose, kurioms yra jau teikiamos socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos. Siekiant šeimą motyvuoti pokyčiams, įgalinti ją pačią spręsti iškilusias socialines problemas ir sumažinti riziką šeimai pradėti taikyti atvejo vadybą, nuo 2016 m. Kupiškio socialinių paslaugų centro ir seniūnijų socialiniai darbuotojai aktyviai dirba su šeimomis, atsidūrusiomis krizinėse situacijose, joms teikia prevencinio pobūdžio paslaugas. 2020 m. sausio 1 d. Kupiškio rajono savivaldybėje buvo 39 stebimos šeimos, kurioms yra paskirtos ir teikiamos bendrosios socialinės paslaugos. Socialiniai darbuotojai 1–2 kartus per mėnesį lankosi šeimose, teikia bendrąsias socialines paslaugas (informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo, atstovavimo, transporto paslaugų organizavimo), organizuoja šeimoms pagalbą (socialinę, pedagoginę, psichologinę ar kitą pagal poreikį) ir (ar) paramos teikimą, padeda šeimoms įveikti krizę ir spręsti kitas socialines problemas, bendradarbiauja su ugdymo, sveikatos priežiūros ir kitomis įstaigomis, galinčiomis padėti šeimoms.

Savivaldybėje koordinuotai teikiamų švietimo pagalbos, socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų vaikams nuo gimimo iki 18 metų (turintiems didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių – iki 21 metų) ir jų tėvams (globėjams, rūpintojams) koordinavimą užtikrina Savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas – tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinadorius, kuris planuoja, koordinuoja ir vertina vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemonių ar auklėjamojo poveikio priemonės įgyvendinimą, pagalbos vaiko atstovams pagal įstatymą, kai vaikui skiriamos minimalios ar vidutinės priežiūros priemonės ar auklėjamojo poveikio priemonė, teikimą savivaldybėje; pasibaigus nustatytam vaiko vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonės vykdymo terminui, koordinuoja vaiko socialinę integraciją į bendruomenę; sistemina ir analizuoja informaciją apie vaiko teisių pažeidimus, psichoaktyviųjų medžiagų vartojimą, smurtą, nusikalstamumą, kitus socialinės rizikos veiksnius ir jų priežastis savivaldybės teritorijoje; vertina vaiko minimalios priežiūros priemones vykdančių asmenų ir jų teikiamų paslaugų įvairovę, prieinamumą bei poreikį savivaldybėje ir teikia siūlymus Savivaldybės administracijos direktoriui dėl jų tobulinimo; vykdo koordinuotai teikiamų švietimo pagalbos, socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo ir kokybės stebėseną; informuoja vietos bendruomenę apie vaikų ir jų atstovų pagal įstatymą galimybes gauti švietimo pagalbos, socialines, sveikatos priežiūros paslaugas Savivaldybėje, teikia informaciją visuomenei, kitiems suinteresuotiems asmenims apie vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemonių ar auklėjamojo poveikio priemonės įgyvendinimą; vadovauja Savivaldybės Vaiko gerovės komisijai, bendradarbiauja su vaiko minimalios priežiūros priemonės vykdančiais asmenimis, vaikų socializacijos centrais, Savivaldybės administracijos struktūriniais padaliniais, teritorine policijos įstaiga, švietimo, socialinių paslaugų, sveikatos priežiūros įstaigomis, probacijos tarnybomis,

nevyriausybiniomis organizacijomis ir kitomis suinteresuotomis institucijomis, įstaigomis ar asmenimis. Kupiškio rajono savivaldybės vaiko gerovės komisija turi informaciją apie 94 vaikus, kurie yra padarę administracinius nusižengimus ir baudžiamuosius nusižengimus ar nusikaltimus, už kuriuos jiems nebuvo skirtos administracinės ar baudžiamosios priemonės, nes jie nebuvo sulaukę amžiaus, nuo kurio gali atsakyti už padarytas veikas. Šiems vaikams skiriamos prevencinės priemonės, skatinamas jų papildomas užimtumas. Per 2019 metus buvo suorganizuoti 7 Kupiškio rajono savivaldybės Vaiko gerovės komisijos posėdžiai, kuriuose buvo apsvarstytas 41 vaiko elgesys ir aptartos pagalbos priemonės, 18 vaikų buvo skirtos minimalios priežiūros priemonės, 8 šeimoms buvo skirtos koordinuotai teikiamos paslaugos.

4.2.4. Žalingi įpročiai. Piktnaudžiavimas narkotinėmis, psichotropinėmis medžiagomis, alkoholiu, priklausomybė nuo narkotinių, psichotropinių medžiagų, alkoholio sąlygoja bendrųjų socialinių paslaugų (informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo, atstovavimo) bei specialiųjų (socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo, intensyvios krizių įveikimo pagalbos, laikino apgyvendinimo) paslaugų poreikį. Kupiškio rajono savivaldybės administracija nuo 2014 m. yra sudariusi galimybę asmenims, norintiems gydytis nuo priklausomybės alkoholiui, tačiau neturintiems tam pakankamai piniginių lėšų, pasinaudoti Savivaldybės parama ir nemokamai gauti reikalingas gydymo paslaugas Respublikinio priklausomybės ligų centro Panevėžio filiale. Kupiškio rajono savivaldybė 2019 metais didelį dėmesį skyrė priklausomybių gydymui ir jų prevencijai, buvo pasirašytos sutartys dėl 3 skirtingų projektų įgyvendinimo.

2017–2019 metų Savivaldybės skirto finansavimo priklausomybės ligoms gydyti rodikliai

8 lentelė

Eil. Nr.	Rodikliai	2017 m.	2018 m.	2019 m.	Pokytis + - lyginant su praėjusiais metais
1.	Pateikta Savivaldybei prašymų dėl finansavimo gavimo	27	25	20	-5
2.	Parengta įsakymų dėl finansavimo skyrimo	27	25	20	-5
3.	Asmenų, kurie gydėsi, skaičius	27	25	20	-5
4.	Lėšos, skirtos iš Savivaldybės biudžeto priklausomybių ligoms gydyti	3464	2500	3500	+ 1000

Kupiškio rajono savivaldybės administracijos duomenys

Kupiškio rajono savivaldybė 2019 m. buvo pasirašiusi specializuotų asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo sutartį su Respublikiniu priklausomybės ligų centru. Pagal sutarties nuostatas buvo parengta ir pasirašyta 20 Kupiškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus

įsakymų dėl finansavimo skyrimo asmenims gydymui nuo priklausomybės ligų ir išrašyta 20 siuntimų asmenims į Respublikinio priklausomybės ligų centro Panevėžio filialą dėl medikamentinio ar stacionarinio gydymosi. Savivaldybė 2019 metais šiai priemonei įgyvendinti buvo numčiusi skirti 3 500 eurų, tačiau, pagal pateiktus prašymus, buvo panaudota tik 768,83 euro, kadangi 2019 metais 20 proc. sumažėjo asmenų, pateikusių prašymus, dėl finansavimo skyrimo gydymuisi nuo priklausomybės alkoholiui, o specializuotų sveikatos priežiūros paslaugų kainos išaugo iki 35 proc.

2019 metais Kupiškio rajono savivaldybės gyventojams pagalbą teikė priklausomybių konsultantas, kuris konsultavo ir teikė pagalbą asmenims, turintiems problemų su alkoholio ir (ar) kitų psichoaktyvių medžiagų vartojimu ir priklausomybę turinčių asmenų artimiesiems. Priklausomybių konsultantas, atsižvelgdamas į besikreipiančio asmens situaciją, pasiūlydavo konkrečiai jam aktualias paslaugas – nuo patarimų ir informacijos suteikimo iki trumpųjų intervencijų, stebėsenos. Per 2019 metus priklausomybių konsultantas suteikė 50 konsultacijų 24 unikaliesiems dalyviams. Visuomenės sveikatos biuro psichologas – priklausomybių konsultantas kartu su Panevėžio apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kupiškio rajono policijos komisariato bendruomenės pareigūnais aplankė keletą Kupiškio rajono savivaldybės bendrojo ugdymo įstaigų ir skaitė paskaitą–diskusiją apie priklausomybes ir kokią įtaką jos daro gyvenimui ir jo kokybei. 2019 metais buvo suorganizuoti 4 išvykimai: 2019 m. lapkričio 26 d. į Kupiškio technologijų ir verslo mokyklą, 2019 m. gruodžio 3 d. į Kupiškio technologijų ir verslo mokyklą ir į Kupiškio L. Stuokos-Gucevičius gimnaziją, 2019 m. gruodžio 10 d. į Kupiškio Povilo Matulionio progimnaziją ir į Kupiškio jaunimo centrą, 2019 m. gruodžio 17 d. į Kupiškio technologijų ir verslo mokyklą ir į Kupiškio jaunimo centrą. Priklausomybių konsultantas savo paslaugas teiks ir 2020 metais.

2019 metų rugsėjo – gruodžio mėnesiais Kupiškio socialinių paslaugų centras vykdė projektą „Alkoholio ir kitų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencija“. Projekto tikslas – ugdyti motyvuotą asmenį gyventi sveikai, nevartoti alkoholio ir kitų psichoaktyviųjų medžiagų. Projekto eigoje vyko trys paskaitos - diskusijos alkoholio vartojimo prevencijos tema, kurių metu kartu su psichologe Valija Šap visi dalinosi savo patirtimis ir išgyvenimais, norintys galėjo užsirašyti į individualias psichologės Valijos Šap konsultacijas. Siekiant įgyvendinti projekto tikslus, vienas iš pagrindinių uždavinių buvo klientų palaikomoji priešalkoholinė terapija vienerių metų laikotarpiui (kodavimas) Kauno privačioje „Rytų“ klinikoje. Kupiškio socialinių paslaugų centro transportu į šią kliniką buvo palydėta 13 asmenų (per 4 kartus) nuo 20 iki 50 metų amžiaus. Pirmumo teisė buvo skiriama Savarankiško gyvenimo namų ir Krizių centro gyventojams bei šeimoms, gaunančioms socialinio darbuotojo paslaugas. Aptarimo metu klientai džiaugėsi, kad

kodavimas ir psichologo paskaitos – diskusijos yra labai veiksmingos, nes jie motyvuoja bei formuoja abejingumą ir pasibjaurėjimą alkoholiui ar kitoms psichoaktyvioms medžiagoms.

Kupiškio rajono savivaldybė 2019 metais kartu su 14 kitų Lietuvos savivaldybių pasirašė sutartį Nr. 08.4.2-ESFA-V-621-01-0001 dėl projekto „Integruotų priklausomybės ligų gydymo paslaugų kokybės ir prieinamumo gerinimas“ įgyvendinimo. Projektas bus įgyvendinamas pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kovas su skurdu“ įgyvendinimo priemonę Nr. 08.4.2-ESFA-V-621 „Priklausomybės ligų profilaktikos, diagnostikos ir gydymo kokybės ir prieinamumo gerinimas“. Šios priemonės tikslas – sukurti ir įdiegti integruotą priklausomybės nuo alkoholio bei kitų psichoaktyviųjų medžiagų prevencijos, gydymo bei socialinės integracijos sistemą, kuri padidintų asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros bei socialinių paslaugų prieinamumą ir kokybę asmenims, piktnaudžiaujantiems alkoholiu ir kitomis psichoaktyviosiomis medžiagomis ir priklausomiems nuo jų, socialinės rizikos šeimoms bei jose gyvenantiems vaikams, mažinant jų socialinę atskirtį, gerinti ankstyvosios intervencijos, specializuoto priklausomybių gydymo, socialinės integracijos bei žemo slenksčio paslaugų prieinamumą ir kokybę suaugusiesiems ir vaikams“. Šio projekto tikslai: pirma – sukurti integruotą ankstyvosios diagnostikos, priklausomybių gydymo ir socialinės pagalbos sistemą, kuri padidins asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros bei socialinių paslaugų prieinamumą ir kokybę asmenims, piktnaudžiaujantiems alkoholiu ir kitomis psichoaktyviosiomis medžiagomis, socialinės rizikos šeimoms ir jose gyvenantiems vaikams. Siekiant efektyvaus veiklos organizavimo ir paslaugų prieinamumo gerinimo numatoma parengti integruotos sistemos diegimo savivaldybėse tvarkos aprašus, aiškiai nustatant įstaigų, teikiančių priklausomybės ligų diagnostikos, gydymo ir socialinės integracijos tarpinstitucinio bendradarbiavimo principus; antra – kelti priklausomybės ligų srityje dirbančių specialistų kvalifikaciją ir profesinius sugebėjimus. Specialistų apmokymas kels bendrą teikiamų paslaugų kokybę su tikslu mažinti atkryčio galimybę bei didins specialistų darbo našumą. Specialistai plačiau galės taikyti atvejo vadybos, motyvacinio interviu, ankstyvosios diagnostikos ir kitus, mokslu pagrįstus, pagalbos metodus. Projektas įgyvendinamas kartu su 14-likomis savivaldybėmis iš 10-ties Lietuvos apskričių. Numatoma projekto įgyvendinimo trukmė 36 mėnesiai. Per šį laikotarpį planuojama, kad bus atliktas kokybinis dabartinės situacijos tyrimas, parengti integruotos sistemos tvarkos aprašai, diegiama bendra integruota sistema 15-oje Lietuvos savivaldybių, suorganizuotos 2 tarptautinės konferencijos, 30 apskritojo stalo diskusijų, 30 visuomenės informavimo renginių, įdiegtas integruotos sistemos vertinimo tyrimas, vedami mokymai atvejo vadybos, motyvacinio interviu, intervizių, žemo slenksčio, priklausomybės nuo alkoholio ankstyvos diagnostikos, ankstyvojo alkoholio vartojimo rizikos įvertinimo, užkrečiamųjų ligų

prevencijos temomis. Planuojama, kad projekto įgyvendinimo metu bus apmokyta virš 3000 specialistų, parengta 120 priklausomybės konsultantų.

4.2.5. Smurtas artimoje aplinkoje sąlygoja bendrųjų socialinių paslaugų (informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo, bendravimo) ir specialiųjų (laikino apnakvindinimo, intensyvios krizių įveikimo pagalbos, trumpalaikės socialinės globos, psichosocialinės pagalbos, apgyvendinimo Krizių centre) poreikį. 2018 m. pastebimai sumažėjo užregistruotų nusikalstamų veikų, susijusių su smurtu artimoje aplinkoje, skaičius. 2018 metais iškvietimų dėl smurto aplinkoje buvo užregistruota 78 atvejais mažiau, palyginti su 2017 metais, tačiau 2019 metais pranešimų dėl smurto artimoje aplinkoje buvo užregistruota net 200 atvejų daugiau negu 2018 metais. Ši statistika nedžiugina, kadangi fiksuojant daugiau smurto artimoje aplinkoje atvejų, daugėja šeimų skaičius, kurioms reikalinga teikti specialiąsias ar bendrąsias socialines paslaugas.

2017–2019 metų savivaldybėje užregistruotų nusikalstamų veikų ir smurto artimoje aplinkoje rodikliai

9 lentelė

Eil. Nr.	Rodikliai		2017 m.	2018 m.	2019 m.	Pokytis + - lyginant su praėjusiais metais
1.	Dėl smurto artimoje aplinkoje užregistruoti nusikaltimai	Palyginti su visais užregistruotais tokio pobūdžio nusikaltimais, proc.	63,0	42,5	53,8	+11,3
2.		Palyginti su visais užregistruotais nusikaltimais, proc.	33,7	28,3	26,9	-1,4
3.		skaičius	138	96	78	-18
4.	Užregistruota pranešimų dėl smurto artimoje aplinkoje per metus		453	275	475	+200
5.	Užregistruota nusikalstamų veikų iš viso per metus		428	350	311	-39

Panevėžio apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kupiškio rajono policijos komisariato duomenys

4.2.6. Polinkis įsitraukti į nusikalstamą veiką sąlygoja bendrųjų socialinių paslaugų (informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo, atstovavimo, maitinimo organizavimo) socialinių paslaugų poreikį. Panevėžio apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kupiškio rajono policijos komisariato duomenimis per 2018 m. sausio–gruodžio mėnesius Kupiškio rajono savivaldybėje buvo užregistruota 350 nusikalstamų veikų, o tai yra 22 proc. mažiau negu 2017 m. 2019 m. nusikalstamų veikų buvo užregistruota mažiausiai, lyginant su paskutiniais 3 metais, tai yra 311 nusikalstamų veikų. Galima daryti prielaidą, kad tam turėjo įtakos aktyviai ir efektyviai

įgyvendinami prevenciniai projektai, programos. 2019 m. Kupiškio rajono savivaldybėje veikė 25 saugios kaimynystės grupės, kurios prisidėjo prie nusikalstamų veikų prevencijos.

Kupiškio rajono policijos komisariato prevencijos centras, kuris veikia nuo 2017 m., organizavo prevencinius renginius ir susitikimus smurto artimoje aplinkoje tema. Susitikimų tikslas – supažindinti gyventojus su pagalbos teikimo būdais smurto artimoje aplinkoje atvejais, išmokyti juos atpažinti žalingas veikas ir aplinkybes, atrasti problemų sprendimo kryptis ir būdus, sustiprinti bendruomenės ir kiekvieno jos nario atsparumą smurtui artimoje aplinkoje, skatinti nelikti abejingus ir pranešti policijai apie žinomą, matomą smurtą, įtarimą keliančias situacijas, informuoti apie atsakomybę smurtautojus ir asmenis, melagingai pranešančius apie smurtą artimoje aplinkoje ar piktnaudžiaujančius smurtą patyrusio asmens teisėmis. Susitikimai, renginiai organizuojami vietos bendruomenių, saugios kaimynystės grupių nariams, švietimo įstaigų moksleiviams, socialiai pažeidžiamoms šeimoms, nevyriausybinėms organizacijoms, seniūnams ir seniūnijų darbuotojams, pasitelkiant policijos rėmėjus, jaunuosius policijos rėmėjus.

4.2.7. Gyvenamojo būsto neturėjimas, socialinės integracijos problemos, valkatavimas. Šie veiksniai sąlygoja šiai tikslinei grupei būtinų bendrųjų socialinių paslaugų (informavimo, konsultavimo, maitinimo organizavimo, asmeninės higienos ir priežiūros, aprūpinimo būtiniausiais drabužiais ir avalyne) bei specialiųjų socialinių paslaugų poreikį laikino gyvenimo namuose ar nakvynės namuose.

Rajone aktualios **socialinę riziką patiriančių suaugusių asmenų**, problemos. Šiems asmenims socialinės integracijos ir socialinės reabilitacijos programas vykdo Panevėžio apygardos probacijos tarnybos Probacijos skyrius ir nevyriausybinės organizacijos. Asmenims, vartojantiems alkoholi, narkotines, psichotropines ir kitas medžiagas, itin reikalingos nakvynės namų, psichologinės bei socialinės reabilitacijos įstaigų paslaugos, psichosocialinė pagalba. Kupiškio rajono savivaldybėje nuo 2015 metų aktyviai veikia nevyriausybinė organizacija VŠĮ Kupiškio dekanato „Caritas“, kuri teikia šioms tikslinėms grupėms būtinas maitinimo ir reintegracijai būtinas informavimo ir konsultavimo, psichologinės pagalbos, socialinių įgūdžių ugdymo, socialinės reabilitacijos, darbo terapijos, užimtumo ir kitas paslaugas.

4.3. Kiti rodikliai.

4.3.1. Migracija. Analizuojant gyventojų migraciją, remiamasi Statistikos departamento duomenimis, kurie fiksuoja tik registruotas migracijos duomenis. Registruotos migracijos duomenys skiriasi nuo realaus gyventojų judėjimo. Ekspertų vertinimais, reali migracija gali skirtis 3 kartus, viršyti fiksuojamą migraciją, todėl statistikos pateikiamus duomenis rekomenduojama padidinti 3 kartus. Daugiausia emigruoja jauni darbingo amžiaus žmonės. Paskutinį penkmetį rajono gyventojų migracijos saldo išliko neigiamas, tačiau šis rodiklis 2019 m. yra mažiausias, lyginant paskutinių 5 metų duomenis (10 lentelė). Galima daryti prielaidą, kad dėl

Didžiosios Britanijos išstojimo iš Europos Sąjungos, sumažėjo lietuvių, tuo pačiu ir Kupiškio rajono savivaldybės gyventojų emigracijos mastas.

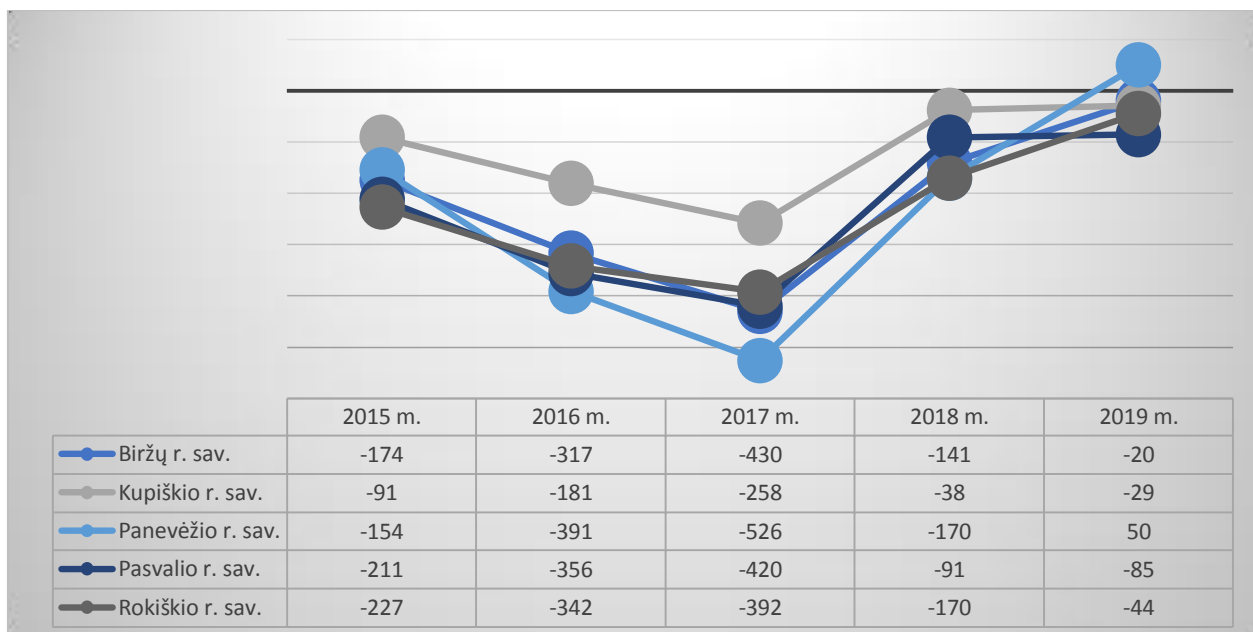
Kupiškio rajono savivaldybės gyventojų tarptautinė migracija

10 lentelė

Eil. Nr.	Rodiklis	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.
1.	Atvyko	116	105	108	136	147
2.	Išvyko	207	286	366	174	176
3.	Neto migracija	-91	-181	-258	-38	-29

Statistikos departamento duomenys (www.stat.gov.lt)

4 diagrama. Neto migracijos kaita Panevėžio apskrityje

Statistikos departamento duomenys (www.stat.gov.lt)

Per 2018 m. pastebimai sumažėjo emigracijos mastai visoje Panevėžio apskrityje, o ypač Kupiškio rajono savivaldybėje, kadangi, lyginant su 2017 m., net 6 kartus sumažėjo neto migracija Kupiškio rajono savivaldybėje. Per 2018 m. nurodoma, kad 25 proc. augo skaičius imigravusių asmenų ir net 50 proc. sumažėjo emigravusių asmenų skaičius Kupiškio rajono savivaldybėje, lyginant su 2017 metais. Kupiškio rajono savivaldybėje 2019 metais emigracijos ir imigracijos mastas išliko panašus kaip ir 2018 metais. Galima pasidžiaugti, kad 2019 metais Kupiškio rajono savivaldybėje, kaip ir visoje Panevėžio apskrityje, yra fiksuotas didžiausias atvykusių gyventojų skaičius per pastaruosius 5 metus.

4.3.2. Nedarbo lygis

Nedarbas – viena pagrindinių emigracijos priežasčių. Augant nedarbui, paprastai auga ir emigracijos mastas. Tuomet, kaip jau buvo minėta, auga socialinių paslaugų poreikis vyresnio amžiaus rajono gyventojams. 2019 metais Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės

apsaugos ir darbo ministerijos Panevėžio klientų aptarnavimo departamento Kupiškio užimtumo tarnybos (toliau – Užimtumo tarnyba) skyriuje registravosi 1593 asmenys (11 lentelė).

Bedarbių skaičius

11 lentelė

Rodiklis	2017 m.		2018 m.		2019 m.	
	Skaič.	Proc.	Skaič.	Proc.	Skaič.	Proc.
1. Kreipėsi bedarbių, iš jų	1427	100,0	1647	100,0	1593	100,0
1.1. moterų	537	37,6	680	41,3	667	41,9
1.2. kaimo bedarbių	841	58,9	1026	62,3	971	61,0
1.3. jaunimo (iki 29 m.)	486	34,1	557	33,8	480	30,1
1.4. vyresnių nei 50 m.	363	25,4	446	27,1	509	32,0
1.5. neįgalųjų	69	4,8	72	4,4	93	5,8
1.6. nekvalifikuotų	451	31,6	473	28,7	495	31,1
2. Bedarbių amžiaus vidurkis (metai)	38,1	-	40,0	-	40,1	-
2.1. vyrų	37,6	-	39,0	-	39,0	-
2.2. moterų	38,9	-	41,0	-	41,7	-
3. Vidutinis metinis bedarbių santykis su darbingo amžiaus rajono gyventojais (proc.)	-	12,6	-	12,9	-	10,1
3.1. moterų	-	11,7	-	12,6	-	10,8
3.2. vyrų	-	13,4	-	13,2	-	9,5
3.3. jaunimo (iki 29 m.)	-	5,6	-	6,5	-	4,4
3.4. kaimo bedarbių	-	14,2	-	-	-	11,4
4. Ilgalaikiai bedarbiai (vidutinis mėnesio skaičius)	560	41,6	578	-	328	32,4
5. Įdarbinti asmenys, iš jų	1127	100,0	1123	68,2	1152	100,0
5.1. moterys	467	41,4	505	45,0	503	43,7
5.2. kaimo bedarbiai	564	50,0	-	-	736	63,9
5.3. jaunimas (iki 29 m.)	247	21,9	298	26,5	294	25,5
5.4. vyresni nei 50 m.	292	25,9	311	27,7	346	30,0
5.5. neįgalieji	65	5,8	73	6,5	44	3,8
5.6. nekvalifikuoti	221	19,6	150	13,4	215	18,7

Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Panevėžio klientų aptarnavimo departamento pateikta informacija

Per 2019 metus besikreipiančiųjų į Užimtumo tarnybą asmenų skaičius sumažėjo. Sumažėjo ir vidutinis metinis bedarbių santykis, lyginant su darbingo amžiaus rajono gyventojais, kelerius metus šis rodiklis siekė 12 proc., o 2019 metais šis santykis sumažėjo iki 10 proc.

Moterys tarp besikreipiančiųjų į Užimtumo tarnybą sudaro vidutiniškai 41 proc. bedarbių. Daugiau negu pusė visų 2019 m. besikreipusių asmenų, tai yra daugiau negu 61 proc., gyvena kaimo vietovėse. Didžioji jų dalis negali konkuruoti darbo rinkoje, neaktyvūs darbo paieškoje. Kas trečias asmuo, kuris kreipėsi į Užimtumo tarnybą per 2019 metus buvo iki 29 metų amžiaus, kas trečias – vyresnis negu 50 metų ir kas trečias iš jų buvo nekvalifikuotas. 5,8 proc. bedarbių, kurie 2019 m. kreipėsi į Užimtumo tarnybą Kupiškio rajono savivaldybėje, turėjo negalią. Šie rodikliai liūdina, kadangi lyginant su 2018 metais, šis rodiklis išaugo 1,4 proc., o tokiam nedideliame miestui, kaip Kupiškis, yra nemažas pokytis. Bedarbių amžiaus vidurkis siekia 39–41 metus. Ilgalaikiai bedarbiai 2018 m. sudarė apie 35 proc. visų ieškančiųjų darbo, o 2019 m. tuo pačiu laikotarpiu ilgalaikiai bedarbiai sudarė 32 proc. visų bedarbių. 2019 m. daugiausiai buvo įdarbinta kaimo bedarbių ir tai sudarė 63,9 proc. visų įdarbintų asmenų skaičiaus. Vvyresnių nei 50 metų asmenų buvo įdarbinta daugiau negu jaunų žmonių. 2019 m. sumažėjo įdarbintų neįgalųjų skaičius lyginant su 2018 metais, kai jų buvo įdarbinta 73, o 2019 metais – 44 neįgalieji.

Kupiškyje nuo 2015 m. rugsėjo 11 d. veikia Kupiškio jaunimo darbo centro skyriaus padalinys. Jaunimo darbo centro tikslas – padėti jaunimui integruotis į darbo rinką, ugdyti gebėjimus joje konkuruoti, motyvuoti mokymuisi visą gyvenimą ir padėti prisitaikyti prie pokyčių. Paslaugos šiame centre teikiamos jaunimui iki 29 metų, kurie pradeda darbinę veiklą, „iškritusiems“ iš švietimo ir darbo rinkos sistemų, nori įgyti profesiją, keisti ar kelti kvalifikaciją, taip pat moksleiviams, studentams, jaunimo organizacijoms, darbdaviams ir kitiems socialiniams partneriams. Asmenims nebūtina registracija Užimtumo tarnyboje, informacija jiems teikiama ir konsultuojama individualiai, grupėmis, tiesiogiai ar nuotoliniu būdu. Praeitais metais 50 Kupiškio rajono jaunuolių dalyvavo aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse: Paramos mokymuisi priemonėse (profesinis mokymas, įdarbinimas pagal pameistrystės darbo sutartį, stažuotė, neformalaus švietimo ir savišvietos būdu įgytų kompetencijų pripažinimas) – 10 jaunų asmenų, Remiamojo įdarbinimo priemonėse (įdarbinimas subsidijuojant, darbo įgūdžių įgijimo rėmimas) – 21 jaunuolis, Paramos darbo vietoms steigti priemonėse (darbo vietų steigimo (pritaikymo) subsidijavimas, vietinių užimtumo iniciatyvų projektų įgyvendinimas, savarankiško užimtumo rėmimas) - 1, Paramos judumui priemonėje – 18. Per 2019 m. padėta įsidarbinti 285 jauniems bedarbiams, 85,6 proc. pavyko rasti neterminuotą darbą. 57 jaunuoliai 2019 m. dirbo savarankiškai, įsigiję verslo liudijimus. Per 2019 m. jaunuoliai dalyvavo teminiuose užsiėmimuose, kitų miestų jaunimo darbo centrų specialistai vedė priemonės jaunimui „Aš galiu“ užsiėmimus. Per 2019 metus 37 jaunuoliai iki 29 m. dalyvavo darbo motyvacijos stiprinimo priemonėje „Aš galiu“, 142 –

pirmojo informavimo užsiėmimuose, kuriuose susipažino su darbo paieškos būdais, 113 paslaugų gavėjų dalyvavo darbo klubų užsiėmimuose. Kupiškio rajono savivaldybės ugdymo įstaigų 48 mokiniams Kupiškio jaunimo darbo centro konsultantė pravedė pamokas apie profesijos pasirinkimą. Kupiškio jaunimo darbo centro konsultantė per 2019 metus užmezgė glaudžius ryšius su Kupiškio jaunimo reikalų koordinatorė, Kupiškio jaunimo centro vadove, Kupiškio technologijos ir verslo mokyklos profesinio orientavimo ir veiklos organizavimo koordinacine grupe, Kupiškio policijos komisariato bendruomenės pareigūnais. Bendrų renginių, susitikimų, užsiėmimų, paskaitų, projektų, apvalaus stalo diskusijų metu buvo aptartos bendradarbiavimo galimybės, aptarti galimi bendri renginiai, jaunimo užimtumo didinimo galimybės. Kita informacija susijusi su Kupiškio jaunimo darbo centro veikla 2019 metais, pateikiama 12 lentelėje.

**Panevėžio klientų aptarnavimo departamento Jaunimo užimtumo skyriaus
Kupiškio Jaunimo darbo centro 2019 metų veiklos rodikliai**

12 lentelė

Veikla	Dalyvių skaičius	Užsiėmimų skaičius
Suteikta informavimo, konsultavimo paslaugų	365	-
<i>iš jų pagal tipą:</i>		
suteikta atviro informavimo paslaugų	220	-
suteikta individualių konsultacijų	85	-
informuota telefonu, el. paštu, internetu	60	-
Organizuota užsiėmimų	476	84
<i>iš jų pagal tikslines grupes:</i>		
konsultavimo grupėms užsiėmimų darbo biržoje registruotam jaunimui	292	58
<i>iš jų pagal tipą:</i>		
Pirmojo informavimo užsiėmimų	142	29
Darbo klubo užsiėmimų	113	25
Motyvacinių seminarų „Aš galiu“	37	4
Pirmojo darbo programos užsiėmimų	0	0
profesijos pasirinkimo renginių mokiniams	48	4
karjeros planavimo renginių studentams	0	0
informacinių ir mokomųjų renginių JDC lankytojams	136	22
<i>iš jų pagal renginio vietą:</i>		
išvažiuojamųjų	118	6
<i>iš jų pagal socialinių partnerių, darbdavių dalyvavimą:</i>		
renginį vedė/ dalyvavo socialiniai partneriai, darbdaviai	183	21
Organizuota bendradarbiavimo renginių	26	3
<i>iš jų pagal tipą:</i>		
Jaunimo metodinės tarybos posėdžiai	-	-
Apskritojų stalo diskusijos, susitikimai su socialiniais partneriais	26	3
Kita veikla		
dalyvauta socialinių partnerių renginiuose, diskusijose	34	3

parengta ir atspausdinta CV	34	-
įtraukta savanorių, praktikantų	-	-

Panevėžio klientų aptarnavimo departamento Jaunimo užimtumo skyriaus Kupiškio Jaunimo darbo centro informacija.

VšĮ Kupiškio vaikų dienos centras ne tik teikia vaikų dienos centro paslaugas vaikams, kompleksinės pagalbos paslaugas šeimoms, tačiau aktyviai prisideda ir prie jaunimo integracijos į darbo rinką. VšĮ Kupiškio vaikų dienos centro koordinuojame projekte „Aktyvus socialinę atskirtį patiriančių asmenų įtraukimas į darbo rinką“ 2019 metais buvo teikiama socialinio darbuotojo ir psichologo konsultacijos, vykdomi kompiuterinio raštingumo, anglų kalbos ir verslumo mokymai. Šio projekto tikslas – teikiant kompleksines psichosocialinės integracijos ir darbinio užimtumo aktyvinimo paslaugas, padėti socialinę atskirtį patiriantiems asmenims, integruotis į darbo rinką. Šiame projekte dalyvavo 21 unikalūs asmuo, iš kurių 11 asmenų projekto metu įsidarbino (pasiekė projekto rodiklį). Projekto tęstinumas numatytas iki 2022 metų balandžio mėn. teikiant socialinio darbuotojo, psichologo konsultacijas, vykdant verslumo, anglų kalbos, kompiuterinio raštingumo mokymai, socialinio darbuotojo padėjėjo ir slaugytojo profesiniai mokymai.

Įvertinus bendrųjų socialinės ekonominės ir demografinės padėties rodiklių kaitos dinamiką, galima apžvelgti šiandienos aktualijas, kurios sudaro prielaidas vertinti ir numatyti socialinių paslaugų teikimo kryptis.

5 . Esamos socialinių paslaugų infrastruktūros Savivaldybėje analizė 2019-12-31

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų įstaigos tipas pagal žmonių socialines grupes	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas	Vietų (gavėjų) skaičius iš viso	iš jų finansuojamų Savivaldybės
1.	Socialinės globos namai	Kupiškio socialinės globos namai (Ilgalaikė ir trumpalaikė socialinė globa)	Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai	135 (25)	3
		Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namai (Ilgalaikė ir trumpalaikė socialinė globa vaikams, kuriems nustatyta laikinoji ar nuolatinė globa (rūpyba))	Kupiškio rajono savivaldybei	32 (20)	20
		Kupiškio socialinių	Kupiškio rajono savivaldybei	30 (30)	30

		paslaugų centras (<i>Senyvo amžiaus asmenų ir suaugusių asmenų su fizine negalia socialinė globa</i>)			
2.	Šeimynos	Liolės Anikevičienės šeimyna (<i>Ilgalaikė ir trumpalaikė socialinė globa vaikams, kuriems nustatyta laikinoji ar nuolatinė globa (rūpyba</i>		8 (4)	4 (dalinis)
3.	Laikino gyvenimo namai	-	-	-	-
4.	Dienos socialinės globos centrai	Kupiškio socialinės globos namai (<i>Suaugusių asmenų su negalia dienos socialinė globa institucijoje</i>)	Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai	9 (5)	5 (dalinis)
5.	Savarankiško gyvenimo namai	Kupiškio socialinių paslaugų centro padalinys Savarankiško gyvenimo namai (<i>Senyvo amžiaus asmenų ir suaugusių asmenų su fizine negalia socialinė globa</i>)	Kupiškio rajono savivaldybei	10 (9)	9 (dalinis)
6.	Socialinės priežiūros centrai	VšĮ Kupiškio vaikų dienos centras (<i>Socialinę riziką patiriančių šeimų vaikams, daugiavaikių šeimų vaikams</i>) Kupiškio miestas Adomynės padalinys Noriūnų padalinys Subačiaus padalinys Vaikų dienos centras Šimonių seniūnijoje Vaikų dienos centras Alizavos seniūnijoje Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namų padalinys Pagalbos šeimai centras	Nevyriausybinei organizacijai „Gelbėkit vaikus“ Kupiškio r. švietimo pagalbos tarnyba Kupiškio rajono savivaldybei	60 iš jų: 15 15 15 15 15 (15) 15 (15) 10 (4)	(dalinis finansavimas) 15 15 15 15 (dalinis finansavimas) (dalinis finansavimas) 4
7.	Bendruome- ninės įstaigos	Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namų padalinys Bendruomeniniai vaikų globos namai (Noriūnų	Kupiškio rajono savivaldybei	6 (6)	6

		sen.) Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namų padalinys Bendruomeniniai vaikų globos namai (Kupiškio m.) <i>(Ilgalaikė ir trumpalaikė socialinė globa vaikams, kuriems nustatyta laikinoji ar nuolatinė globa (rūpyba))</i>	Kupiškio rajono savivaldybei	6 (6)	6
8.	Kitos socialinių paslaugų įstaigos (pagalbos į namus tarnyba, socialinių paslaugų centras ir kt.)	Kupiškio socialinių paslaugų centras (teikia bendrąsias ir specialiąsias socialines paslaugas)	Kupiškio rajono savivaldybei	Per 2019 m. suteiktos paslaugos 5368 paslaugų gavėjams	(dalinis finansavimas)

Socialinės paramos skyriaus duomenys

Kupiškio socialinių paslaugų centro duomenys

Kupiškio r. švietimo pagalbos tarnybos duomenys

Rajone veikia Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai pavaldūs **Kupiškio socialinės globos namai**, kurių paskirtis – užtikrinti ilgalaikę (trumpalaikę) socialinę globą suaugusiems asmenims su negalia, dėl kurios jie negali gyventi savarankiškai, naudotis kitomis bendruomenės paslaugomis ir kuriems būtina nuolatinė specialistų priežiūra. Globos namuose apgyvendinami asmenys, kuriems dėl proto negalios ar psichinių sutrikimų nustatytas 0–40 procentų darbingumo lygis, specialusis nuolatinės slaugos ar nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis arba nustatytas didelių ar vidutinių specialiųjų poreikių lygis. Šiuo metu globos namuose gyvena 135 gyventojai, juos aptarnauja turintys reikiamą profesinę kvalifikaciją darbuotojai.

Kupiškio socialinės globos namai, atsižvelgdami į Kupiškio rajono savivaldybės gyventojų dienos socialinės globos institucijoje paslaugų poreikį suaugusiems asmenims su negalia, 2018 metų pabaigoje gavo licenciją dienos socialinės globos paslaugoms institucijoje teikti suaugusiems asmenims su negalia. Kupiškio socialinės globos namai nuo 2019 m. balandžio mėneso pradėjo teikti dienos socialinės globos institucijoje ir trumpalaikės socialinės globos (laikino atokvėpio) paslaugas savo įstaigos teritorijoje Kupiškio rajono savivaldybės gyventojams, kurie turi proto negalią ar psichikos sutrikimų. Per 2019 metus dienos socialinės globos paslaugas Kupiškio socialinės globos namuose gavo 5 asmenys, o trumpalaikės socialinės globos (laikino atokvėpio) paslaugomis iki 1-3 mėn. pasinaudojo 7 asmenys, turintys proto negalią ar psichikos sutrikimų.

Socialinės globos paslaugas **be tėvų globos likusiems vaikams** rajone teikia Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namai, Liolės Anikevičienės šeimyna ir Aldonos ir Antano Jatužių šeimyna, kuri veikė iki 2019 m. lapkričio mėn. Aldonos ir Antano Jatužių šeimyna likvidavo savo veiklą, paskutiniam globojamam vaikui sulaukus pilnametystės. 2019 m. 2 vaikai, netekę tėvų globos, gyveno Algimanto Bandzos socialinių paslaugų namuose, 1 vaikas su negalia – Ventos socialinės globos namuose. 2019 m. 64 vaikams buvo nustatyta globa (rūpyba), iš jų 7 vaikams – šeimynoje, 18 vaikų – pas globėjus giminaičius, 25 vaikams – pas globėjus (rūpintojus), 8 – pas socialinius globėjus, 6 – pas budinčius globotojus, 1 vaikas buvo įvaikintas šeimoje.

2018 m. Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namuose buvo įsteigti 2 Bendruomeninių vaikų globos namų padaliniai. Nuo 2018 m. gegužės mėn. pradėjo veikti Bendruomeniniai vaikų globos namai Noriūnų kaime, Noriūnų seniūnijoje, Kupiškio rajone, o nuo 2018 m. lapkričio mėn. atidaryti Bendruomeniniai vaikų globos namai Kupiškyje. Bendruomenėje įkurtuose 4 kambarių butuose gyvena po 6 vaikus, netekusius tėvų globos. Vaikai juose gyvena pagal šeimos aplinkos modelį, tikimasi, kad jie geriau ir sėkmingiau integruosis į bendruomenę nejausdami atskirties.

Kupiškio rajono savivaldybėje veikia 4 VŠĮ Kupiškio vaikų dienos centrai Noriūnų kaime, Subačiaus mieste, Adomynės kaime ir Kupiškio mieste, kurie teikia socialinės priežiūros paslaugas 60 vaikų iš probleminių ir nepasiturinčių šeimų. Kupiškio rajone vien tik socialinę riziką patiriančiose šeimose 2020 m. sausio 1 d. duomenimis augo 309 vaikai.

2019 metais Kupiškio r. švietimo pagalbos tarnyba įsteigė 2 naujus vaikų dienos centrus Kupiškio rajono Alizavos pagrindinėje mokykloje ir Kupiškio rajono Šimonių pagrindinėje mokykloje, kur vaikams iš probleminių šeimų buvo teikiamas nemokamas maitinimas, vyko edukacinės pamokos, buvo atliekami namų darbai, teikiamos psichologo bei socialinio pedagogo konsultacijos.

Siekdama sklandžiai pereiti nuo institucinės vaikų globos prie globos šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų socialinės rizikos grupei priklausantiems vaikams, Kupiškio rajono savivaldybė inicijavo projektą „Bendruomeninių vaikų globos namų steigimas ir vaikų dienos centrų tinklo plėtra Kupiškio rajono savivaldybėje“. Kupiškio rajono savivaldybės administracija ir viešoji įstaiga Centrinė projektų valdymo agentūra 2019 m. liepos 1 d. pasirašė projekto Nr. 08.1.1-CPVA-V-427-01-0002 „Bendruomeninių vaikų globos namų steigimas ir vaikų dienos centrų tinklo plėtra Kupiškio rajono savivaldybėje“ finansavimo ir administravimo sutartį. Bendra projekto vertė – 228 763,44 euro. Projektas 100 proc. finansuojamas iš Europos regioninės plėtros fondo (ERPF). Projekto įgyvendinimo metu Kupiškio rajone planuojama įgyvendinti dvi veiklas: 1) įsteigti Bendruomeninius vaikų globos namus, įsigyjant ir suremontuojant gyvenamosios paskirties namą, kuriame būtų sudarytos sąlygos gyventi 8 be tėvų globos likusiems vaikams,

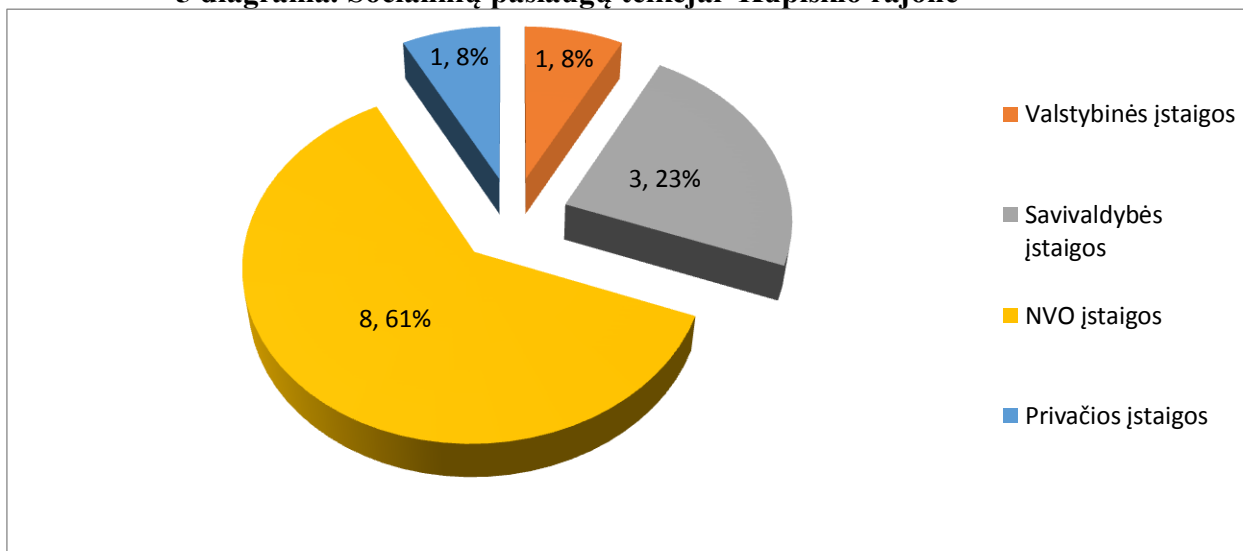
patalpas aprūpinant reikalingais baldais bei įranga; 2) įkurti du Vaikų dienos centrus Šepetos ir Skapiškio gyvenvietėse, suremontuojant Vaikų dienos centrų patalpas. Bendruomeninių vaikų globos namų ir Vaikų dienos centrų patalpos būtų pritaikomos asmenims su judėjimo negalia. Vaikų dienos centro paslaugos bus suteikiamos 24 vaikams.

Kupiškio rajono savivaldybės teritorijoje socialinės reabilitacijos ir bendrąsias socialines paslaugas teikia Kupiškio mieste įsikūrusios šios nevyriausybines organizacijos: VšĮ Pagalbos ir informacijos šeimai tarnyba, VšĮ LASS šiaurės rytų centro Kupiškio skyrius, Kupiškio rajono neįgaliųjų draugija, Kupiškio krašto žmonių su negalia sąjunga, Lietuvos specialiosios kūrybos draugijos „Gubojė“ Kupiškio skyrius, VšĮ Kupiškio dekanato „Caritas“. 2018 metais Kupiškio rajone pradėjo veikti Kupiškio maltiečių grupė.

5.1. Socialinių paslaugų infrastruktūros išsidėstymas ir socialinių paslaugų teikimo Savivaldybėje (seniūnijose) pakankamumo lygis

Kupiškio rajone socialinių paslaugų teikėjai yra socialinės paskirties įstaigos, rajono gyventojams teikiančios bendrąsias ir specialiąsias socialines paslaugas ir nevyriausybines organizacijos, rajono gyventojams teikiančios įvairias bendrąsias paslaugas. Visi šie socialinių paslaugų organizatoriai ir teikėjai Socialinių paslaugų įstatyme yra įvardijami kaip socialinių paslaugų įstaigos. Kupiškio rajono savivaldybėje socialines paslaugas teikia 1 valstybinė įstaiga, 3 savivaldybei pavaldžios įstaigos ir jų padaliniai, 8 pagrindinės pelno nesiekiančios organizacijos ir 1 šeimyna.

5 diagrama. Socialinių paslaugų teikėjai Kupiškio rajone

Socialinės paramos skyriaus pateikta informacija

Kupiškio rajono savivaldybės teritorijoje socialines paslaugas įvairioms klientų grupėms teikia socialinių paslaugų įstaigos (Kupiškio socialinės globos namai, Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namai ir jų trys padaliniai (2 Bendruomeninių vaikų globos namų padaliniai ir Pagalbos šeimai centras), Kupiškio socialinių paslaugų centras ir jo 5 struktūriniai

padaliniai, Kupiškio r. švietimo pagalbos tarnyba, Liolės Anikevičienės šeimyna), viešosios įstaigos (VšĮ Kupiškio vaikų dienos centras, VšĮ Pagalbos ir informacijos šeimai tarnyba, VšĮ LASS šiaurės rytų centro Kupiškio skyrius), nevyriausybinių organizacijos (Kupiškio rajono neįgaliųjų draugija, Kupiškio krašto žmonių su negalia sąjunga, Lietuvos specialiosios kūrybos draugijos „Guboją“ Kupiškio skyrius, Panevėžio vyskupijos Kupiškio dekanato „Caritas“). Kupiškio rajono savivaldybėje nuo 2018 m. pradėjo veikti dar viena nevyriausybinių organizacija Kupiškio rajono maltiečių grupė.

Socialinių paslaugų teikėjų Kupiškio mieste ir seniūnijose pasiskirstymas

13 lentelė

Socialinių paslaugų teikimo teritorija	Socialinės paskirties įstaigos ir nevyriausybinių organizacijos pavadinimas
Kupiškio miestas	Kupiškio socialinių paslaugų centro bendrųjų ir specialiųjų socialinių paslaugų padalinys Kupiškio socialinių paslaugų centro padalinys Globos centras Kupiškio socialinių paslaugų centro padalinys Savarankiško gyvenimo namai Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namų padalinys Bendruomeniniai vaikų globos namai VšĮ Kupiškio vaikų dienos centras Kupiškio rajono neįgaliųjų draugija Kupiškio krašto žmonių su negalia sąjunga VšĮ LASS šiaurės rytų centro Kupiškio skyrius VšĮ Pagalbos ir informacijos šeimai tarnyba Lietuvos specialiosios kūrybos draugijos „Guboją“ Kupiškio skyrius Panevėžio vyskupijos Kupiškio dekanato „Caritas“ Kupiškio rajono maltiečių grupė
Alizavos seniūnija	Vaikų dienos centras
Noriūnų seniūnija	VšĮ Kupiškio vaikų dienos centras Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namų padalinys Bendruomeniniai vaikų globos namai
Kupiškio seniūnija	Kupiškio socialinės globos namai Kupiškio socialinių paslaugų centro padalinys Krizių centras Liolės Anikevičienės šeimyna Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namai Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namų padalinys Pagalbos šeimai centras
Skapiškio seniūnija	Kupiškio socialinių paslaugų centro Bendrųjų ir specialiųjų socialinių paslaugų padalinys
Subačiaus	VšĮ Kupiškio vaikų dienos centras

seniūnija	Kupiškio socialinių paslaugų centro Stacionarių socialinių paslaugų padalinys
Šimonių seniūnija	Kupiškio socialinių paslaugų centro Bendrųjų ir specialiųjų socialinių paslaugų padalinys VšĮ Kupiškio vaikų dienos centras Vaikų dienos centras

Socialinės paramos skyriaus duomenys

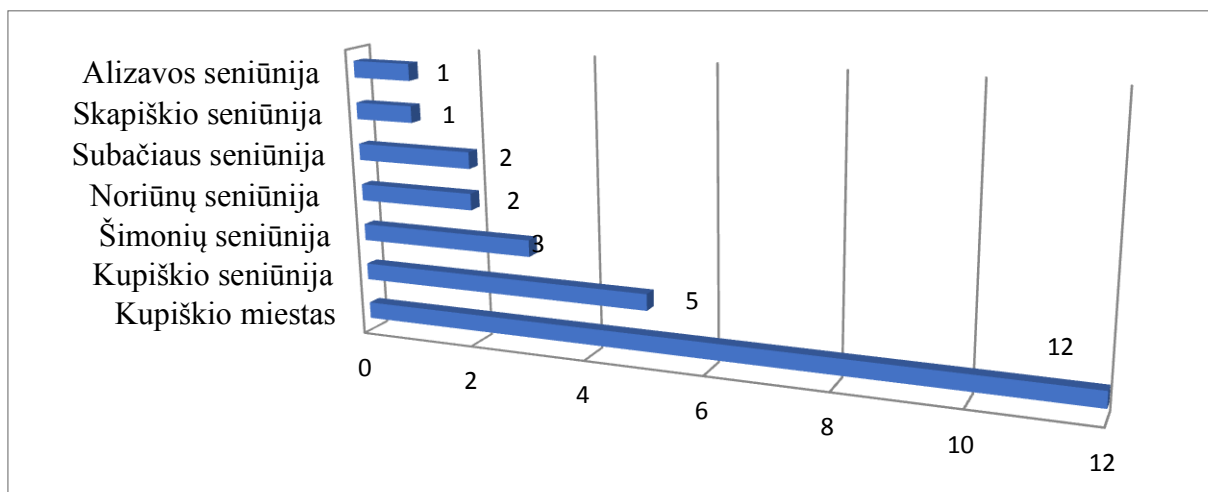
Socialinių paslaugų teikėjai rajone išsidėstę netolygiai. Dauguma socialinių paslaugų teikėjų susitelkę Kupiškio mieste (Kupiškio socialinių paslaugų centro bendrųjų ir specialiųjų socialinių paslaugų padalinys, Kupiškio socialinių paslaugų centro padalinys Globos centras, Kupiškio socialinių paslaugų centro padalinys Savarankiško gyvenimo namai, Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namų padalinys Bendruomeniniai vaikų globos namai, Kupiškio rajono neįgaliųjų draugija, Kupiškio krašto žmonių su negalia sąjunga, Lietuvos specialiosios kūrybos draugijos „Guboją“ Kupiškio skyrius, VšĮ Pagalbos ir informacijos šeimai tarnyba, VšĮ LASS šiaurės rytų centro Kupiškio skyrius, VšĮ Kupiškio vaikų dienos centras, VšĮ Kupiškio dekanato „Caritas“, Kupiškio rajono maltiečių grupė). Seniūnijose įsikūrę VšĮ Kupiškio vaikų dienos centro padaliniai, Kupiškio socialinių paslaugų centro bendrųjų socialinių paslaugų padaliniai, Kupiškio socialinių paslaugų centro Krizių centro padalinys, Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namų padalinys Bendruomeniniai vaikų globos namai, Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namų padalinys Pagalbos šeimai centras, Kupiškio socialinių paslaugų centro Stacionarių socialinių paslaugų padalinys.

Kadangi socialinių paslaugų įstaigų tinklas Kupiškio mieste labiau išvystytas negu kaimiškose vietovėse, miesto gyventojai turi didesnes galimybes gauti daugiau ir įvairesnių bendrųjų socialinių paslaugų. Kaimo gyventojams dėl nepakankamo bendrąsias socialines paslaugas galinčių teikti institucijų ir specialistų skaičiaus bendrųjų socialinių paslaugų poreikis nėra iki galo patenkinamas. Šiuo metu kaimo gyventojams bendrąsias socialines paslaugas kiekvienoje rajono seniūnijoje teikia du socialiniai darbuotojai: seniūnijos socialinis darbuotojas bei socialiniai darbuotojai darbui su šeimomis. Šie specialistai teikia tokias bendrąsias socialines paslaugas: gyventojų informavimas, konsultavimas, tarpininkavimas ir atstovavimas, maitinimo organizavimas, transporto organizavimas. Išvardintas bendrąsias socialines paslaugas miesto teritorijoje dirbantys socialiniai darbuotojai bei socialiniai darbuotojai, dirbantys su šeimomis teikia ir miesto gyventojams.

Socialinės paskirties įstaigų išsidėstymas nepalankus Alizavos seniūnijoje ir Skapiškio seniūnijoje gyvenantiems žmonėms, kadangi šiose seniūnijose trūksta socialinių paslaugų įstaigų. Alizavos seniūnijoje nuo 2019 m. pabaigos pradėjo veikti Vaikų dienos centras, kurį įsteigė Kupiškio r. švietimo pagalbos tarnyba, o Skapiškio seniūnijoje veikia tik Kupiškio socialinių

paslaugų centro Bendrųjų ir specialiųjų socialinių paslaugų padalinys, kuris teikia asmens higienos paslaugas (6 diagrama).

6 diagrama. Socialinių paslaugų įstaigų skaičius

Socialinės paramos skyriaus duomenys

6. Savivaldybės galimybių teikti socialines paslaugas ir socialinių paslaugų poreikio įvertinimas

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes	Asmenų (šeimų) skaičius, kuriems socialinių paslaugų poreikis įvertintas	Asmenų (šeimų) skaičius, kuriems socialinių paslaugų poreikis nepatenkintas	Iš jų finansuoja Savivaldybė
1	2	3	4	5
1.	Ilgalaikė socialinė globa			
	Kupiškio socialinių paslaugų centre	30	17	30
	Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namuose	19	-	19
	Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namų padaliniuose	12	-	12
	Bendruomeniniuose vaikų globos namuose			
	Liolės Anikevičienės šeimynoje	4	-	4 dalinis finansavimas

	Kupiškio socialinės globos namuose	22	11	(3, o 19 dalinis finansavimas,)
2.	Trumpalaikė socialinė globa Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namuose Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namų padaliniuose Bendruomeniniuose vaikų globos namuose Kupiškio socialinės globos namuose	1 - 3	- - 6	1 - 3 dalinis finansavimas
3.	Dienos socialinė globa institucijoje	5	1	5 dalinis finansavimas
4.	Dienos socialinė globa asmens namuose Kupiškio socialinių paslaugų centre	6	-	6
4.1 .	Integralios pagalbos paslaugos	29	-	29
5.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	11	-	11
6.	Pagalba į namus Kupiškio socialinių paslaugų centre	180	18	180
6.1 .	Asmeninio asistento paslaugos	3	-	3
7.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas institucijoje VšĮ Kupiškio vaikų dienos centre Vaikų dienos centrai (Šimonių ir Alizavos seniūnijose)	60 30	- -	dalinis finansavimas dalinis finansavimas
7.1 .	Socialinės priežiūros paslaugos institucijoje Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namų padalinys Pagalbos šeimai centras	12	-	12
8.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas asmens (šeimoms) namuose (socialinę riziką patiriančios šeimos, kurioms paslaugas teikia socialiniai darbuotojai)	133 šeimos 309 vaikai	- -	dalinis finansavimas
9.	Socialinės paslaugos suteiktos Krizių centre Kupiškio socialinių paslaugų centro padalinys Krizių centras	25	-	dalinis finansavimas

Socialinės paramos skyriaus duomenys

6.1. Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų analizė

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos strateginiame plane pabrėžiama, kad socialinės paslaugos teikiamos neišskiriant prioritetinių socialinių žmonių grupių, neįvertinant

poreikių bei nederinant jų su turimais finansiniais ištekliais ir suformuluotas tikslas siekti efektyvios socialinės paramos bei užtikrinti socialiai pažeidžiamų gyventojų socialinę integraciją. Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų reformos koncepcijoje numatyta laipsniškai keisti institucines socialines paslaugas efektyvesnėmis ir pigesnėmis namuose bei suaugusiųjų ir vaikų dienos centruose, remti ir plėtoti nevyriausybinę organizacijų ir privačių asmenų pastangas.

Socialinių paslaugų gavėjai gali būti įvairaus amžiaus, skirtingų socialinių grupių asmenys: likę be tėvų globos vaikai ir jų šeimos, socialinę riziką patiriantys vaikai ir jų šeimos, vaikai su negalia ir jų šeimos, senyvo amžiaus asmenys ir jų šeimos, suaugę asmenys su negalia ir jų šeimos, suaugę socialinę riziką patiriantys asmenys ir jų šeimos, socialinę riziką patiriančios šeimos, kiti asmenys.

Socialinės paslaugos teikiamos kiekvienam asmeniui, kuriam nustatytas socialinių paslaugų poreikis, nepriklausomai nuo socialinės padėties, pajamų, ar asmuo turi vaikų ir pan. Bendrosios socialinės paslaugos bei socialinė priežiūra teikiama nemokamai, jei asmens (šeimos) pajamos (vidutinės šeimos pajamos, tenkančios vienam šeimos nariui) neviršija 2 valstybės remiamų pajamų dydžio (šiuo metu valstybės remiamų pajamų dydis yra 125 Eur).

Kupiškio rajone teikiamos šios socialinės paslaugos:

1. Bendrosios socialinės paslaugos:

- 1.1. informavimas;
- 1.2. konsultavimas;
- 1.3. tarpininkavimas ir atstovavimas;
- 1.4. maitinimo organizavimas;
- 1.5. aprūpinimas būtiniausiais drabužiais ir avalyne;
- 1.6. transporto organizavimas;
- 1.7. sociokultūrinės paslaugos;
- 1.8. asmeninės higienos ir priežiūros paslaugų organizavimas;
- 1.9. atvirasis darbas su jaunimu;
- 1.10. mobilusis darbas su jaunimu;
- 1.11. kitos bendrosios socialinės paslaugos.

2. Specialiosios socialinės paslaugos:

2.1. Socialinės priežiūros paslaugos:

- 2.1.1. pagalba į namus;
- 2.1.2. pagalbos pinigai (alternatyva pagalbos į namus paslaugoms);
- 2.1.3. socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas;
- 2.1.4. laikinas apnakvindinimas;
- 2.1.5. intensyvi krizių įveikimo pagalba;

- 2.1.6. psichosocialinė pagalba;
- 2.1.7. apgyvendinimas Krizių centre;
- 2.1.8. integralios pagalbos paslaugos;
- 2.1.9. socialinė priežiūra savarankiško gyvenimo namuose;
- 2.1.10. socialinė priežiūra institucijoje;
- 2.1.11. pagalba globėjams (rūpintojams), budintiems globotojams, tėviams ir šeimynų dalyviams ar besirengiantiems jais tapti;
- 2.1.12. asmeninio asistento paslaugos;
- 2.2. *Socialinės globos paslaugos:*
 - 2.2.1. dienos socialinė globa asmens namuose;
 - 2.2.2. dienos socialinė globa institucijoje;
 - 2.2.3. trumpalaikė socialinė globa institucijoje;
 - 2.2.4. ilgalaikė socialinė globa institucijoje.

Kupiškio rajono savivaldybėje pagrindinė socialines paslaugas teikianti įstaiga yra **Kupiškio socialinių paslaugų centras**. Kupiškio socialinių paslaugų centras yra Kupiškio rajono savivaldybės biudžetinė įstaiga, finansuojama iš Savivaldybės ir valstybės biudžeto lėšų, ES struktūrinių fondų lėšų. Kupiškio socialinių paslaugų centro sudėtyje yra penki struktūriniai padaliniai: Stacionarių socialinių paslaugų padalinys, Bendrųjų ir specialiųjų socialinių paslaugų padalinys, Krizių centro padalinys, Globos centro padalinys ir Savarankiško gyvenimo namų padalinys. Kupiškio socialinių paslaugų centras yra Kupiškio rajono savivaldybės biudžetinė įstaiga, finansuojama iš Savivaldybės, valstybės biudžeto ir ES struktūrinių fondų lėšų.

Stacionarių socialinių paslaugų padalinys įsikūręs Subačiaus mieste, Kupiškio rajone. Šiame padalinyje ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugas gauna 30 suaugusių asmenų su negalia ir senyvo amžiaus asmenų. Paslaugas teikia 20 darbuotojų.

Krizių centras įkurtas Virbališkių kaime, Kupiškio seniūnijoje, buvusios Virbališkių mokyklos patalpose. Krizių centre teikiamos bendrosios socialinės paslaugos, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo; laikino apnakvindinimo; intensyvios krizių įveikimo pagalbos paslaugos; trumpalaikės socialinės globos, psichosocialinės paslaugos. Krizių centre organizuojama švietėjiška veikla, seminarai, mokymai įvairiomis temomis.

Globos centras įsikūręs Bendrųjų ir specialiųjų socialinių paslaugų padalinyje Kupiškio mieste. Globos centre dirba 3 globos koordinatoriai ir 2 atestuoti socialiniai darbuotojai. Pagrindinis Globos centro veiklos tikslas – užtikrinti, kad visiems įvaikintiems vaikams, socialinių globėjų, globėjų giminaičių globojamiems (rūpinamiems) vaikams, budinčių globotojų prižiūrimiems vaikams bei budintiems globotojams, socialiniams globėjams, globėjams giminaičiams, tėviams ar asmenims, ketinantiems jais tapti, būtų prieinama ir suteikiama reikalinga

konsultacinė, psichosocialinė, teisinė ir kita pagalba siekiant tinkamo vaiko, įvaikio ugdymo ir auklėjimo šeimai artimoje aplinkoje.

Pagrindinė socialinių paslaugų infrastruktūros plėtojimo kryptis yra socialinių paslaugų įvairovės ir jų kokybės gerinimas kartu su jau teikiamomis stacionariomis paslaugomis, investuojant į nestacionarių socialinių paslaugų, kurios yra pigesnės ir efektyvesnės, plėtrą. Nuo 2018 m. gruodžio mėn. Kupiškio socialinių paslaugų centro padalinyje *Savarankiško gyvenimo namuose* asmenims pradėtos teikti kokybiškos socialinės paslaugos: apgyvendinimo, informavimo ir konsultavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo, kasdienio gyvenimo įgūdžių ugdymo ir palaikymo, sveikatos priežiūros paslaugų organizavimo, transporto organizavimo, asmeninės higienos, užimtumo organizavimo paslaugos, kurios skatina klientų savarankiškumą, užtikrina turiningą laisvalaikį bei jaukią kasdienę aplinką.

Bendrujų ir specialiųjų socialinių paslaugų padalinys teikia bendrąsias (informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo, maitinimo organizavimo, transporto organizavimo, asmeninės higienos ir priežiūros paslaugų organizavimo paslaugas, neįgaliųjų aprūpinimo techninės pagalbos priemonėmis, sociokultūrinės, aprūpinimo būtiniausiais drabužiais ir avalyne ir kt.) ir specialiąsias (socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo, pagalbos į namus, dienos socialinės globos, integralios pagalbos, asmeninio asistento) socialines paslaugas; buvo mokamos piniginės išmokos (pagalbos pinigai, išmoka maisto produktams įsigyti). Teikiant šias paslaugas mažėja stacionarios globos poreikis, gerinama neįgalių žmonių gyvenimo kokybė bei mažinama jų socialinė atskirtis. Socialinės paslaugos teikiamos įvairių socialinių grupių asmenims: vienišiams, neįgaliams senyvo amžiaus asmenims, suaugusiems asmenims su negalia, senyvo amžiaus asmenims ir jų šeimoms, suaugusiems socialinę riziką patiriantiems asmenims ir jų šeimoms ir kitiems asmenims, atsidūrusiems probleminėje situacijoje.

Informacija apie Kupiškio socialinių paslaugų centro Bendrųjų ir specialiųjų paslaugų padalinyje suteiktas paslaugas

14 lentelė

Paslaugos pavadinimas	Suteiktų paslaugų skaičius					
	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.
Bendrosios: informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo, atstovavimo paslaugos	8763	10247	6925	14111	9323	9919
Maitinimo organizavimo paslaugos	123	121	157	177	210	190
Transporto organizavimo	869	1080	450	395	406	325

paslaugos						
Asmeninės higienos ir priežiūros paslaugų organizavimo paslaugos	918	991	742	905	821	524
Neįgalųjų aprūpinimas techninės pagalbos priemonėmis	399	307	285	313	309	211
Bendrosios arba socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos socialinę riziką patiriančioms šeimoms	128 šeimoms ir 313 jose augančių vaikų	157 šeimoms ir 316 jose augančių vaikų	171 šeimai ir 381 jose augančiam vaikui	171 šeimai ir 360 jose augančių vaikų	177 šeimoms ir 384 jose augantiems vaikams	195 šeimoms ir 386 jose augantiems vaikams
Pagalbos į namus paslaugos	107 gavėjai 6420 paslaugų	119 gavėjų 64260 paslaugų	127 gavėjai 68040 paslaugų	130 gavėjų 20200 paslaugų	158 gavėjai 21035 paslaugos	180 gavėjų 25470 paslaugos
Dienos socialinės globos paslaugos	16 gavėjų 1536 paslaugos	18 gavėjų 16200 paslaugų	22 gavėjai 13500 paslaugų	32 gavėjai 28800 paslaugų	34 gavėjai 6556 paslaugos	35 gavėjai 8470 paslaugų
Pagalbos pinigai	11 gavėjų	10 gavėjų	2 gavėjai	2 gavėjai	2 gavėjai	5 gavėjai

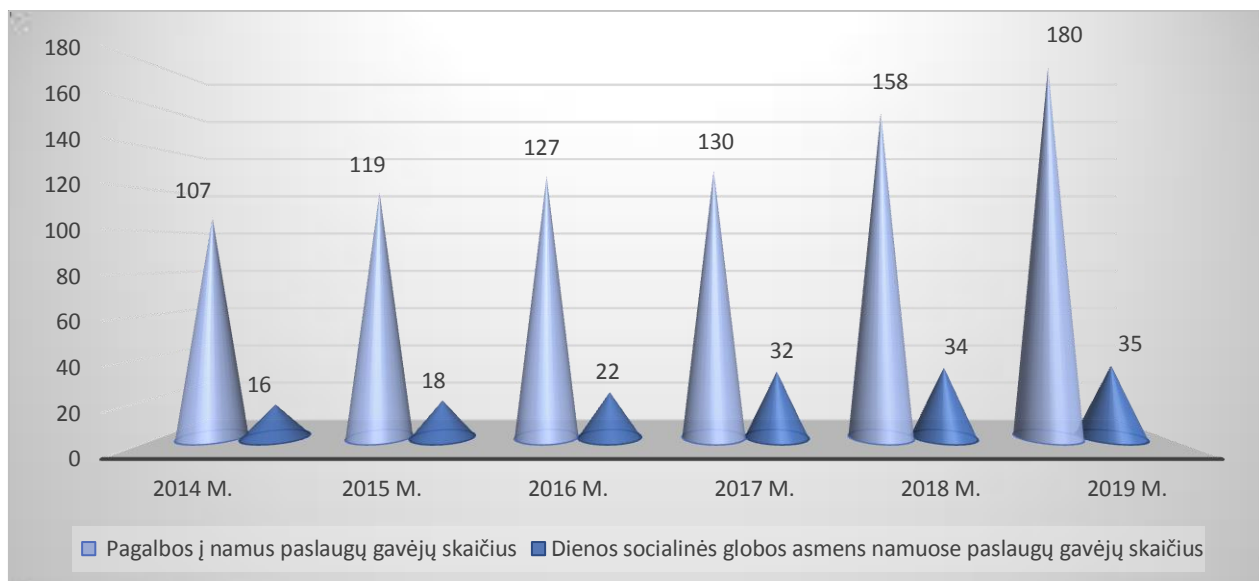
Kupiškio socialinių paslaugų centro informacija

Visoms rizikos grupės asmenims (senyvo amžiaus asmenims, kurie dėl sveikatos būklės negali savimi pasirūpinti, neįgaliesiems, socialinę riziką patiriančioms šeimoms ir kt.) kam bendrųjų socialinių paslaugų nebepakanka yra teikiamos specialiosios socialinės paslaugos. Viena bene didžiausia ir geriausiai išvystyta specialiųjų socialinių paslaugų sritis Kupiškio rajone – **pagalbos į namus paslaugos**.

Kad vyresnio amžiaus žmonės ar neįgalūs asmenys galėtų kuo ilgiau savarankiškai gyventi namuose, būtina jiems sudaryti galimybę gauti tiek socialines, tiek sveikatos priežiūros paslaugas namuose. Atsižvelgiant į tai, pastaraisiais metais socialinės paslaugos senyvo amžiaus žmonėms Kupiškio rajone organizuojamos laikantis pagrindinio principo – kuo ilgiau žmogus turi gyventi savo namuose ir gauti jam reikalingą socialinę pagalbą bei sveikatos priežiūrą.

Pagalbos į namus paslaugos teikiamos asmens namuose siekiant padėti asmeniui (šeimai) tvarkytis buityje. Pagrindiniai pagalbos į namus paslaugų gavėjai yra senyvo amžiaus asmenys ir suaugę neįgalūs asmenys. Didelė dalis paslaugų gavėjų yra vieniši. Pastebima, kad per praėjusius 5 metus pagalbos į namus paslaugų gavėjų skaičius vis auga. Pagalbos į namus paslaugų gavėjų skaičius 2019 m., lyginant su 2014 m., išaugo 68 proc.

7 diagrama. Paslaugų gavėjų skaičiaus kaita

Kupiškio socialinių paslaugų centro informacija

2018 m. pagalbos į namus paslaugas gavo 158 asmenys, o 2019 metais šis paslaugų gavėjų skaičius padidėjo iki 180. Per 2018 m. dėl pagalbos į namus paslaugų gavimo kreipėsi 64, o per 2019 metus 77 asmenys. Ne visų asmenų prašymai teikti socialinės priežiūros (pagalbos į namus) paslaugas yra patenkinami, kadangi besikreipiančiųjų dėl pagalbos į namus paslaugų skaičius nuolat auga, o pagal dabartinę mokėjimo už socialines paslaugas tvarką didžiąją dalį patiriamų išlaidų turi prisiimti Savivaldybė. Skiriant socialinės priežiūros (pagalbos į namus) ir dienos socialinės globos paslaugas pirmenybę paslaugoms gauti suteikiama vienišiams asmenims. 2019 m. sausio 1 d. 17 asmenų laukė socialinės priežiūros (pagalbos į namus) paslaugų, o 2020 m. metų pradžioje 18 senyvo amžiaus asmenų laukė eilėje šioms paslaugoms gauti.

Alternatyva socialinės priežiūros – pagalbos į namus paslaugoms – pagalbos pinigai. Pagalbos išmoka buvo skiriama paslaugų gavėjams sumokėti kitiems asmenims už pagalbą, savo pobūdžiu analogišką socialinės priežiūros paslaugoms ir kai šią pagalbą veiksmingiau organizuoti pinigine forma nei teikti socialines paslaugas. 2019 metais pagalbos pinigų išmokos buvo mokamos 5 asmenims (2018 m. buvo mokama – 3 asmenims).

Dienos socialinės globos asmens namuose paslaugos 2018 m. buvo suteiktos 34 neįgaliesiems, iš jų 4 asmenys gavo dienos socialinės globos paslaugas asmens namuose, o 30 asmenų gavo integralios pagalbos paslaugas, kurias sudaro socialinės globos ir slaugos paslaugos. Kupiškio socialinių paslaugų centras integralios pagalbos paslaugas pradėjo teikti nuo 2017 m. sausio mėn., kai pradėjo vykdyti Europos socialinio fondo agentūros finansuojamą projektą

„Integralios pagalbos plėtra Kupiškio rajono savivaldybėje“, kuris skirtas darbingo amžiaus neįgaliesiems ir senyvo amžiaus asmenims su sunkia negalia. Integrali pagalba namuose – tai nuolatinė kompleksinė specialistų pagalba ir priežiūra dienos metu asmens namuose, kurias teikiant asmeniui tenkinami socialinės globos ir slaugos poreikiai, teikiama konsultacinė pagalba jo šeimos nariams. Šio projekto metu sukurtos dvi mobilios komandos, į kurių sudėtį be socialinių darbuotojų ir socialinio darbuotojo padėjėjų įeina sveikatos priežiūros specialistai: vienas slaugytojas, keturi slaugytojo padėjėjai ir vienas kineziterapeutas-masažuotojas. Integralios pagalbos paslaugos yra teikiamos iki 4,5 valandų per dieną. Per 2018 metus integralios pagalbos paslaugos buvo suteiktos 30 asmenų, 2019 metais integralios pagalbos paslaugas gavo 29 sunkią negalią turintys asmenys, o dienos socialinės globos paslaugas asmens namuose gavo 6 neįgalieji. 2020 m. sausio 1 d. šių paslaugų poreikis buvo visiškai patenkintas, kadangi nebuvo laukiančiųjų eilės šioms paslaugoms gauti.

Europos socialinio fondo lėšomis pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą visose Lietuvos savivaldybėse yra įgyvendinami projektai pagal priemonę „Kompleksinės paslaugos šeimai“. Kupiškio socialinių paslaugų centras nuo 2019 m. lapkričio 4 d. pradėjo teikti **Asmeninio asistento paslaugas** Kupiškio rajono savivaldybės gyventojams. Ši paslauga yra viena iš sudedamųjų kompleksinių paslaugų šeimai dalis ir yra vykdoma iš ES projekto „Kompleksinių paslaugų šeimai teikimas Kupiškio rajono savivaldybėje“ Nr. 08.4.1-ESFA-V-416-01-0006 lėšų. Paslauga teikiama nemokamai. Asmeninio asistento paslaugų tikslas – atsižvelgiant į individualius asmens poreikius, suteikti jam individualią pagalbą namuose ir viešojoje aplinkoje (palydinti ir komunikuojant), kuri padėtų jam gyventi bendruomenėje ir integruotis į ją, neleistų izoliuoti jo nuo bendruomenės ir skatintų jo savarankiškumą, būtiną kasdieniame gyvenime. Teisę į asmeninio asistento paslaugas turi asmenys nuo 16 metų, kuriems Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo nustatyta tvarka nustatytas neįgalumo lygis arba darbingumo lygis dėl fizinės (judėjimo, regos, klausos, vidaus organų sutrikimai) ir (ar) kompleksinės negalios, kuri visiškai arba vidutiniškai apriboja jų veiklą, dalyvumą (orientuotis, judėti, dirbti bei savarankiškai tvarkyti asmeninį ir socialinį gyvenimą), ir kuriems reikalinga kitų asmenų pagalba. Asmeniui reikalingų asmeninio asistento paslaugų poreikis gali būti nustatomas iki 4 valandų per parą septynias dienas per savaitę. Kupiškio rajono savivaldybėje dėl asmeninio asistento paslaugų skyrimo per 2019 metus kreipėsi 3 neįgalūs darbingo amžiaus asmenys, iš kurių 2 asmenims asmeninio asistento paslaugos buvo pradėtos teikti 2019 m., o vienam pareiškėjui asmeninis asistentas buvo paskirtas jau 2020 m. pradžioje. Asmeninio asistento paslaugos teikiamos po 4 val. 5 kartus per savaitę, teikiant jas darbo dienomis. Dažniausiai asmenims buvo teikiamos šios socialinės paslaugos: pagalba teikiant asmens higienos paslaugas (pagalba prausiantis ir maudantis, naudojantis tualetu, keičiant drabužius, patalynę), pagalba maitinantis (pagalba

pagaminant valgi ir pavalgant), pagalba judant (pagalba judant namuose ir už namų ribų, vykstant pasivaikščioti lauke, į gydymo įstaigas, į renginius ir pan.), socialinių santykių palaikymo ir atkūrimo paslaugos (bendravimas, pagalba naudojantis išmaniosiomis technologijomis, socialiniais tinklais, korespondencijos skaitymas), kita socialinė pagalba (pagalba namų ūkio veikloje tvarkant buitį). Planuojama, kad projekto vykdymo metu asmeninio asistento paslaugas turėtų gauti mažiausiai 4 neįgalūs asmenys.

Kupiškio socialinių paslaugų centro padalinyje **Krizių centre** (toliau – Krizių centras) 2018 m. buvo suteiktos 2608 socialinės paslaugos 47 asmenims. Per 2019 metus 25 unikaliems gavėjams buvo suteikta 2670 paslaugų. Unikalių paslaugų gavėjų Krizių centre sumažėjo, kadangi aktyviai paslaugas pradėjo teikti Kupiškio socialinių paslaugų centro padalinys Savarankiško gyvenimo namai. Įvairios bendrosios socialinės paslaugos suteiktos 25 asmenims, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos institucijoje 22 asmenims, trumpalaikės socialinės globos paslaugos 2 asmenims, psichosocialinės paslaugos buvo organizuotos 9 asmenims, organizuota švietėjiška veikla 23 asmenims. Krizių centro gyventojai dažnai susiduria su finansiniais sunkumais, dažnai jų pagrindines pajamas sudaro tik socialinė pašalpa ar šalpos pensija neįgaliajam, todėl tokiems klientams organizuojama parama drabužiais, avalyne, maisto produktais, asmens higienos priemonėmis. Neretai Krizių centro gyventojus reikalinga palydėti į gydymo ir kitas įstaigas. Krizių centro darbas organizuojamas komandiniu principu, bendradarbiaujant su kitų sričių specialistais (švietimo, sveikatos, teisėsaugos, vaiko teisių apsaugos, seniūnijų, Savivaldybės administracijos). Krizių centre dirba 1 socialinis darbuotojas, 1 socialinio darbuotojo padėjėjas, paslaugas teikia atvykstantys užimtumo specialistas ir psichologas. Detali informacija apie Krizių centre suteiktas socialines paslaugas ir paslaugų gavėjus, pateikiama 15 lentelėje.

Informacija apie Kupiškio socialinių paslaugų centro Krizių centro padalinyje suteiktas paslaugas

15 lentelė

Eil. Nr.	Paslaugų rūšis		2018 m.		2019 m.		Paslaugų skyrimo priežastys
			Unikalių gavėjų skaičius	Paslaugų skaičius	Unikalių gavėjų skaičius	Paslaugų skaičius	
1	2		3	4	5	6	7
1.	Krizių centre suteiktos socialinės paslaugos, iš viso		47	2608	25	2670	
	Iš jų	1. Bendrosios socialinės paslaugos	47	726	25	761	Informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo, atstovavimo, transporto organizavimo paslaugos
		2. Laikino apnakvindinimo/	-	-	3	5	Asmuo ar šeima neturi vietos laikinai

		apgyvendinimo paslaugos					prisiglausti
		3. Trumpalaikės socialinės globos paslaugos	1	1	2	2	Neturi gyvenamojo būsto
		4. Intensyvios krizių įveikimo pagalbos	12	12	0	0	Netekus gyvenamojo būsto, smurto šeimoje atveju, alkoholio vartojimas, iššaukęs vaikų nepriežiūrą (socialinė rehabilitacija)
		5. Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos Krizių centre	23	23	22	79	Stokojant socialinių ir tėvystės įgūdžių, teikiamas tinkamos vaikų priežiūros ugdymas ir įtvirtinimas
		6. Apgyvendinimas nakvynės namuose ir krizių centruose	-	-	23	618	Neturi gyvenamojo būsto
		7. Psichosocialinės paslaugos	39	67	9	19	Smurto šeimoje atveju; emocinė įtampa, priklausomybių prevencija
		8. Organizuota švietėjiška veikla	47	76	23	88	Priklausomybių prevencija, socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas
		9. Darbo su grupe paslaugos	35	16	0	0	Tarpusavio bendravimas priklausomybių prevencijos ir kt. temomis
		10. Kitos socialinės paslaugos ir pagalba	47	1687	25	2670	Aprūpinimas drabužiais, avalyne, palydėjimas į įvairias įstaigas, pagalba pildant įvairius dokumentus, maisto produktų, asmens higienos priemonių pirkimas ir pristatymas

Kupiškio socialinių paslaugų centro padalinio Krizių centro informacija

Kupiškio socialinių paslaugų centro padalinyje **Savarankiško gyvenimo namuose** (toliau – Savarankiško gyvenimo namai) asmenims teikiamos apgyvendinimo paslaugos, informavimo ir konsultavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo, kasdienio gyvenimo įgūdžių ugdymo ir palaikymo, sveikatos priežiūros paslaugų organizavimo, transporto organizavimo, asmeninės

higienos, užimtumo organizavimo paslaugos. Per 2018 m. paslaugas Savarankiško gyvenimo namuose gavo 2 senyvo amžiaus asmenys, kurie neturi gyvenamojo būsto arba yra jį praradę ir 1 suaugęs neįgalus asmuo su savo 1 vaiku. Per 2019 metus Savarankiško gyvenimo namų teikiamomis paslaugoms pasinaudojo iš viso 11 unikalių asmenų. Įvairių bendrųjų ir specialiųjų socialinių paslaugų buvo suteikta – 1948, iš kurių informavimo, konsultavimo tarpininkavimo ir atstovavimo paslaugų buvo suteikta 200, 42 kartus buvo organizuojamos transporto paslaugos, 331 kartą buvo suteikta pagalba apsiperkant, 169 kartus buvo teikiama pagalba organizuojant sveikatos priežiūros paslaugas. Savarankiško gyvenimo namuose paslaugas gavo ne tik senyvo amžiaus asmenys, tačiau ir darbingo amžiaus asmenys, kuriems buvo suteiktos 166 darbinių įgūdžių ugdymo paslaugos. Savarankiško gyvenimo namų klientams dažnai reikalinga ugdyti kasdienio gyvenimo bei socialinius įgūdžius, rūpinantis asmens higienos priežiūra, maitinimu, tvarkos palaikymu savo gyvenamosiose patalpose. Tokio pobūdžio paslaugų per 2019 metus buvo suteikta 562. Savarankiško gyvenimo namuose dirba 1 socialinis darbuotojas, 1 socialinio darbuotojo padėjėjas, paslaugas teikia kiti specialistai: užimtumo specialistas ir psichologas. Užimtumo specialistas Savarankiško gyvenimo namų gyventojams su kitų darbuotojų pagalba buvo suorganizuotos 34 sociokultūrinės paslaugos bei 435 bendravimo įvairiomis temomis paslaugos. Išsami informacija apie suteiktas paslaugas Savarankiško gyvenimo namuose, pateikiama 16 lentelėje.

Informacija apie Kupiškio socialinių paslaugų centro padalinyje Savarankiško gyvenimo namuose suteiktas paslaugas

16 lentelė

Eil. Nr.	Paslaugų rūšis	Už 2018 m.		Už 2019 m.	
		Paslaugų skaičius	Paslaugų gavėjų skaičius	Paslaugų skaičius	Paslaugų gavėjų skaičius
1	2	3	4	5	6
1.	Informavimas	8	4	159	11
2.	Konsultavimas	6	4	10	11
3.	Tarpininkavimas ir atstovavimas	4	4	30	11
4.	Transporto paslaugų suteikimas	2	4	42	11
5.	Pagalba apsiperkant	4	4	331	11
6.	Sveikatos priežiūros paslaugos	4	4	169	11
7.	Sociokultūrinių paslaugų organizavimas	4	4	34	11

8.	Asmens priežiūros ir higienos paslaugų suteikimas	4	4	221	11
9.	Kasdienio gyvenimo įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos	8	4	284	11
10.	Darbinių įgūdžių ugdymo paslaugos	10	4	166	11
11.	Bendravimo paslaugos	6	4	435	11
12.	Aprūpinimas būtinąja avaline, drabužiais	4	4	9	11
13.	Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos	21	4	57	11
14.	Iš viso suteikta paslaugų	85	4	1947	11

Kupiškio socialinių paslaugų centro padalinio Savarankiško gyvenimo namų informacija

Nuo 2018 m. liepos 1 d. Kupiškio rajono savivaldybėje savo veiklą pradėjo Kupiškio socialinių paslaugų centro padalinys **Globos centras** (toliau – Globos centras). Globos centre nuo 2018 m. rugsėjo 17 d. pradėjo 2 dirbti atestuoti socialiniai darbuotojai, įsteigtos 2 naujos globos koordinatoriaus pareigybės, o šiuo metu Globos centre yra patvirtintos 2 atestuočių socialinių darbuotojų ir 3 globos koordinatorių pareigybės.

Atestuoti socialiniai darbuotojai lankė esamas ir būsimas globėjų šeimas, teikė konsultavimo bei pagalbos paslaugas, organizavo esamiems ir būsimiems globėjams savitarpio paramos grupių susitikimus, kuriuose buvo pasidalinta geraisia patirtimi, praeitais sunkumais ir iššūkiais, laukiančiais ateityje. Socialiniame tinkle „Facebook“ veikė grupė „GIMK Kupiškis“, kurioje skelbiama informacija apie GIMK programos mokymus, proceso eigą, dalinamasi aktualiomis temomis apie globą (rūpybą), įvaikinimą, globėjų išgyvenimus ir tikromis istorijomis. Globos koordinatoriai pagal poreikį bendradarbiauja su kitomis socialinių paslaugų, švietimo, sveikatos priežiūros, policijos įstaigomis, organizuoja pagalbą budinčiam globotojui, socialiniam globėjui ir globojamiems vaikams.

Globos centras užtikrina paslaugų prieinamumą Kupiškio rajono teritorijoje gyvenantiems asmenims, nuolatos organizuoja budinčių globotojų, globėjų, nesusijusių giminystės ryšiais, globėjų giminaičių, tėvių paiešką, viešina savo veiklą vaiko globos (rūpybos), priežiūros, įvaikinimo srityse ir įvaikinimo, globos (rūpybos) šeimoje galimybes.

Kupiškio socialinių paslaugų centre dirbantys atestuoti socialiniai darbuotojai globėjų (rūpintojų) ir tėvių parengimui (GIMK) vedė įvadininius, pagrindinius, tęstinius ir specializuotus

mokymus. Buvo parengtos ir apmokytos dvi globėjų (rūpintojų) ar įvaikintojų grupės (16 asmenų). Iš viso mokymuose dalyvavo 46 asmenys, iš jų 3 globėjai (rūpintojai). Parengta 12 teigiamų išvadų. Praveisti 6 savitarpio paramos grupės užsiėmimai. Juose dalyvavo psichologas, GIMK specialistai, globos koordinatorius. Susitikimų metu diskutuota apie sunkumus globojant vaiką, specialistų pagalbos globėjams poreikį. Į juos įtraukti ir nauji globėjai, kurie galėjo pasidalinti gerąja patirtimi, praeitais sunkumais ir iššūkiais, laukiančiais ateityje. Konsultavimo paslaugos esamiems ir būsimiems globėjams, įstaigoje ir asmens namuose, suteiktos 668 kartus. Informavimo paslaugos esamiems ir būsimiems globėjams, jiems rūpimais klausimais suteiktos 191 kartą. Per 2019 m. globėjų šeimose apsilankyta 152 kartus, 68 kartus teiktos psichologo paslaugos.

Šiuo metu Kupiškio rajono savivaldybėje parengti ir paslaugas teikia 2 budintys globotojai, sudarytos sutartys su 1 budinčiu globotoju, gyvenančiu kitoje savivaldybėje.

2019 m. buvo nuolat vykdomas globėjų (rūpintojų) ir tėvų paieškos, rengimo, atrankos ir pagalbos jiems teikimo viešinimas. Bendradarbiaujant su laikraščio „Kupiškėnų mintys“ redakcija publikuoti 3 informaciniai straipsniai ir skelbimai apie globą, profesionalių globėjų paiešką, Kupiškio socialinių paslaugų centre vykdomus GIMK programos mokymus, budinčių globotojų veiklą. Informacija apie globėjų paiešką skleidžiama Kupiškio rajono seniūnijų seniūnams, bendruomenių pirmininkams, ugdymo įstaigų vadovams ir kitiems atsakingiems asmenims, išdalinti informaciniai lankstinukai, plakatai ir atšvaitai. Socialiniame tinkle „Facebook“ sukurta uždara grupė „Kupiškio globėjų grupė“, kurią administruoja GIMK specialistai. Ten globėjai (rūpintojai) dalinasi aktualiomis temomis apie globą, iškilusias problemas, gerąją patirtį. Per 2019 metus iš viso Globos centro veikla bei globėjų paieška buvo vykdoma 5 seniūnijose, 4 susitikimuose su kaimo bendruomenių nariais, 5 kartus švietimo įstaigose, 2 organizacijose, 1 kartą miesto šventėje. Per metus suorganizuoti trys renginiai skirti jau esamų globėjų šeimoms: išvyka į konferenciją Biržuose, Globėjų šventė, Kalėdinis padėkos vakaras.

Per 2019 metus Kupiškio rajono savivaldybėje buvo 35 globėjai, kurie globojo 64 vaikus (iš jų 7 šeimynoje, 18 pas globėjus giminaičius, 25 pas globėjus (rūpintojus), 8 pas socialinius globėjus, 6 pas budinčius globotojus, 1 vaikas buvo įvaikintas). Pagal individualios veiklos pažymėjimus dirbo 4 budintys globotojai, 1 socialinis globėjas.

Globėjų ir jų globojamų (rūpinamų) vaikų skaičius

17 lentelė

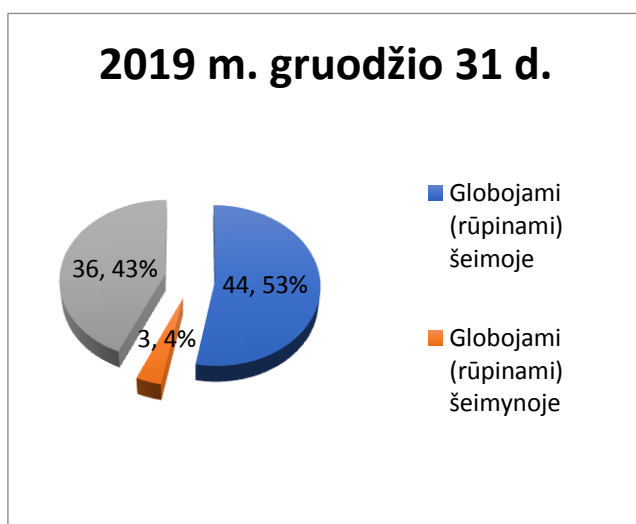
Globėjų rūšys	2019 m.		2020 m.	
	Globėjų šeimų skaičius	Vaikų skaičius	Globėjų šeimų skaičius	Vaikų skaičius

Budintys globotojai	4	6	3	4
Socialiniai globėjai	2	8	-	-
Globėjai (rūpintojai) nesusiję giminystės ryšiais	13	25	13	19
Globėjai giminaičiai	14	18	14	18
Šeimynos	2	7	1	3
Iš viso	35	64	31	44

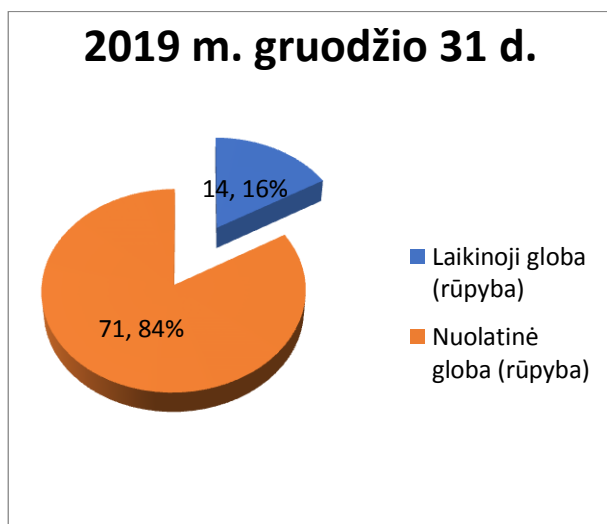
Kupiškio socialinių paslaugų centro padalinio Globos centro duomenys

2019 m. gruodžio 31 d. Kupiškio rajono savivaldybėje buvo 85 globojami (rūpinami) vaikai, 14 vaikų buvo nustatyta laikinoji globa (rūpyba), 71 – nuolatinė globa (rūpyba). 44 vaikai augo globojami šeimoje, 3 – šeimynose, 36 – socialinės globos įstaigoje ir 1 vaikui laikina globa (rūpyba) buvo nustatyta Globos centre. 2019 metais 6 vaikams buvo nustatyta laikinoji globa (rūpyba) šeimoje tėvų prašymu dėl tėvų išvykimo iš Lietuvos Respublikos (9, 10 diagramos).

8 diagrama. Globojamų (rūpinamų) vaikų skaičius

9 diagrama. Vaikų globa (rūpyba)

Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Panevėžio apskrities vaiko teisių apsaugos skyriaus informacija

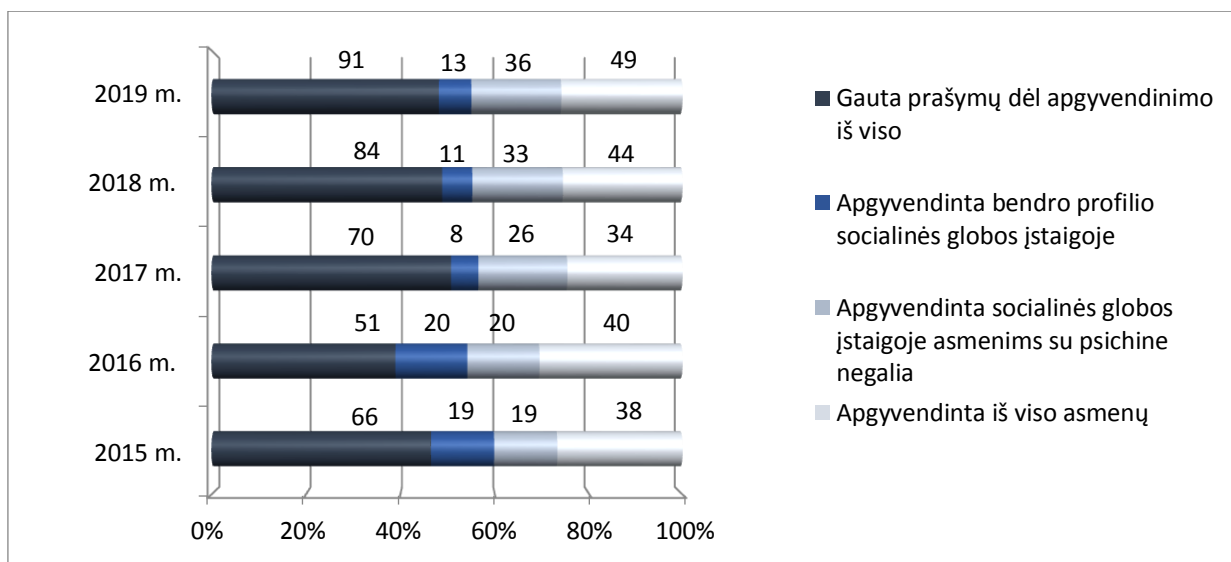
Globos centras parengė ir patvirtino 2020 m. veiklos viešinimo programą, kurioje nusimatyta informaciją apie globos ir įvaikinimo galimybes bei procesus nuosekliai viešinti seniūnijose, kaimo bendruomenėse, švietimo ir kultūros įstaigose, kitose organizacijose, dalinti lankstinukus ir kitą medžiagą miesto bei rajono gyventojams, parengti straipsnius spaudai apie globėjų (rūpintojų) gerąsias patirtis, viešinti veiklą bei globėjų paiešką naudojantis kitomis informacinėmis technologijomis. Globos centras planuoja suburti savanorių komandą kuri prisidėtų prie aktyvaus Globos centro veiklos viešinimo, prie budinčių globotojų, globėjų, nesusijusių giminystės ryšiais, globėjų giminaičių, tėvų paieškos organizavimo.

Kupiškio socialinių paslaugų centro **Stacionarių socialinių paslaugų padalinyje** teikiamos ilgalaikės ir trumpalaikės socialinės globos paslaugos senyvo amžiaus asmenims ir

neįgaliesiems, turintiems fizinę negalią. Įstaigoje apgyvendinami Kupiškio rajono gyventojai, kurie dėl senatvės ir negalios negali gyventi vieni, kai jiems reikalinga nuolatinė pagalba ar slauga ir kai bendrųjų ir socialinės priežiūros paslaugų nebepakanka. Per 2019 m. įstaigoje buvo apgyvendinti 6 asmenys, iš viso per 2019 m. ilgalaikės socialinės globos paslaugos buvo suteiktos 36 asmenims. 2020 m. sausio 1 d. duomenimis 17 asmenų laukė eilėje dėl ilgalaikės socialinės globos paslaugų gavimo Kupiškio socialinių paslaugų centre.

Visuomenės senėjimas didina integruotos globos ir slaugos paslaugų poreikį – reabilitacijos, medicinos, socialinių paslaugų, kadangi senyvo amžiaus asmenys, netekę savarankiškumo, negali savarankiškai atlikti daugelio kasdienio gyvenimo funkcijų. 2018 m. ir 2019 m. pastebimai išaugo prašymų dėl apgyvendinimo socialinės globos įstaigose skaičius: per 2018 metus buvo gauta 84 prašymai, per 2019 m. – 91 prašymas dėl socialinės globos paslaugų skyrimo institucijoje. Lyginant su praėjusiais metais, gauta 7 prašymais daugiau. 2018 metais 33 asmenys buvo apgyvendinti įstaigose asmenims su proto ar psichine negalia, o 2019 metais – 36 asmenys, tai didžiausias apgyvendintų asmenų skaičius tokio pobūdžio įstaigose per paskutinius 5 metus. Iš viso per 2019 metus bendrojo profilio socialinės globos namuose ir socialinės globos įstaigose asmenims su psichine negalia, buvo apgyvendinti 49 asmenys, (10 diagrama).

10 diagrama. Gauti prašymai dėl apgyvendinimo ir asmenų apgyvendinimas socialinės globos įstaigose

Socialinės paramos skyriaus duomenys

2019 m. sausio 1 d. 14 asmenų laukė eilėje dėl ilgalaikės socialinės globos paslaugų teikimo Kupiškio socialinių paslaugų centro stacionarių socialinių paslaugų padalinyje ir 10 asmenų laukė dėl apgyvendinimo žmonių su psichine ar protine negalia globos namuose. 2020 m. sausio 1 d. eilėje dėl ilgalaikės socialinės globos paslaugų gavimo Kupiškio socialinių paslaugų centre laukė 17 asmenų. Kasmet pageidaujančių asmenų apsigyventi šioje įstaigoje skaičius auga.

Apgyvendinimo žmonių su psichine ar protine negalia globos namuose 2019 m. sausio 1 d. laukė 10 suaugusių neįgaliųjų ir 1 neįgalus vaikas, tuo tarpu lyginant su 2020 m. sausio 1 d. laikotarpiu, šie skaičiai išaugo dvigubai. Ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos institucijoje paslaugų asmenims su psichine ar protine negalia 2020 m. metų pradžioje laukė 20 asmenų ir 1 neįgalus vaikas.

2019 m. gruodžio 31 d. duomenimis 30 Kupiškio rajono savivaldybės gyventojų gavo ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugas Kupiškio socialinių paslaugų centre, 68 asmenys – socialinės globos namuose asmenims su negalia: 25 neįgaliems asmenims paslaugos buvo teikiamos Kupiškio socialinės globos namuose, 17 – Skemų socialinės globos namuose, 10 – Utenos socialinės globos namuose, 1 – Jotainių socialinės globos namuose, 1 – Zarasų socialinės globos namuose, 2 – Aknystos socialinės globos namuose, 1 – Padvarių socialinės globos namuose, 1 – Jurdaičių socialinės globos namuose, 1 – Ventos socialinės globos namuose, 1 – Visagino socialinės globos namuose, 1 – Raseinių r. Blinstrubiškių socialinės globos namuose, 1 – VšĮ Rumšiškių senelių globos namuose „Auksinis amžius“, 2 – VšĮ Lietuvos reabilitacijos ir slaugos centre, 1 – Senjorų socialinės globos namuose, 1 – UAB „Sidabrinis amžius“.

Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namai yra Savivaldybės biudžetinė įstaiga, kuri suteikia trumpalaikės, ilgalaikės socialinės globos paslaugas be tėvų globos likusiems vaikams, kuriems nustatyta laikina ar nuolatinė globa. Į vaikų globos namus patenka vis daugiau vaikų, turinčių specialiųjų poreikių, kuriems reikalinga visokeriopa įvairių specialistų pagalba. Kupiškio rajono savivaldybėje 2018 m. buvo įsteigti 2 Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namų padaliniai – Bendruomeniniai vaikų globos namai (toliau – Bendruomeniniai vaikų globos namai). Pirmieji Bendruomeniniai vaikų globos namai Noriūnų kaime, Noriūnų seniūnijoje, Kupiškio rajone, pradėjo veikti nuo 2018 m. gegužės mėn., o antrieji Bendruomeniniai vaikų globos namai Kupiškyje pradėjo veikti nuo 2018 m. lapkričio mėn. Bendruomeniniuose vaikų globos namuose per 2019 m. paslaugas gavo 18 vaikų, laikinai likusių be įstatyminio atstovo. Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namuose ir Bendruomeniniuose vaikų globos namuose per 2019 metus ilgalaikės ir trumpalaikės socialinės globos paslaugos buvo suteiktos 31 vaikui, kuriems buvo nustatyta laikinoji ar nuolatinė globa. Nuo 2019 m. sausio 1 d. iki 2019 m. gruodžio 31 d. buvo 15 vaikų laikinai apgyvendintų Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namuose, iš jų 1 vaikas gyveno 9 dienas, 1 vaikas gyveno 22 dienas, 1 vaikas gyveno 19 dienų, 1 vaikas gyveno 7 dienas, 4 vaikai gyveno po 3 dienas, 4 vaikai gyveno po 16 dienų, 2 vaikai gyveno po 46 dienas, 1 vaikas gyveno 4 dienas. Nuo Per 2018 m. 10 vaikų turėjo vidutinį neįgalumą, 1 vaikui nustatytas lengvas neįgalumo lygis. Nė vienam vaikui nebuvo nustatyti specialieji poreikiai. Visi vaikai, apgyvendinti vaikų globos namuose dėl nesaugios aplinkos, tėvų girtavimo, nepriežiūros.

Vaikų institucinės globos rodikliai

18 lentelė

Laiko- tarpis	Globojamų vaikų skaičius		Atvyko	Nuolatinė globa (rūpyba)	Laikinoji globa (rūpyba)	Grąžinta į šeimą	Pakeistas globėjas	Išvyko dėl pilna- me- tystės
	metų pr.	metų pab.						
2015 m.	20	30	31	6	12	19	3	2
2016 m.	33	41	28	2	16	14	-	2
2017 m.	42	40	22	15	14	9	3	3
2018 m.	40	37	11	25	11	8	3	4
2019 m.	33	32	3	31	1	7	2	3

Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namų informacija

Kupiškio rajono savivaldybėje iki 2019 m. lapkričio mėnesio veikė 2 vaikus globojančios šeimos – Aldonos ir Antano Jatužių šeimyna ir Liolės Anikevičienės šeimyna. Šeimynų teikiamos socialinės globos paslaugos yra ekonomiškai naudingesnės ir kokybiškesnės, palyginti su socialinės globos paslaugomis vaikų globos namuose, nes globojamiems vaikams sudaromos sąlygos, artimos šeimoje gyvenančių vaikų sąlygoms, mažėja vaikų socialinės atskirties rizika, vaikai geriau parengiami savarankiškam gyvenimui.

Aldonos ir Antano Jatužių šeimyna iki 2019 m. pabaigos teikė ilgalaikės, trumpalaikės socialinės globos paslaugas be tėvų globos vaikams, socialinę riziką patiriantiems vaikams. 2019 m. šeimynoje gyveno 1 vaikas. Šiam vaikui 2019 m. lapkričio mėn. sulaukus 18 metų, Aldonos ir Antano Jatužių šeimyna likvidavo savo veiklą.

Liolės Anikevičienės šeimyna teikė ilgalaikės, trumpalaikės socialinės globos paslaugas be tėvų globos vaikams. 2018 m. šeimynoje gyveno 5 vaikai, nuo 2019 m. sausio 1 d. Liolės Anikevičienės šeimyna ilgalaikės socialinės globos paslaugas teikė 4 vaikams, iš kurių 2 vaikai turi negalią. Per 2019 metus Liolės Anikevičienės šeimyna suteikė paslaugas 7 vaikams, likusiems be tėvų globos.

Vaikų globa (rūpyba) 2017–2019 metais

19 lentelė

Eil.	Rodikliai	2017 m.	2018 m.	2019 m.	Pokytis + -
------	-----------	---------	---------	---------	-------------

Nr.	Laikotarpio pabaigoje 2019-12-31				lyginant su praėjusiais metais
1.	Nustatyta vaiko globa (rūpyba)	97	94	85	-9
2.	Vaiko globa (rūpyba) nustatyta šeimoje	45	43	44	+1
3.	Vaiko globa (rūpyba) nustatyta šeimynoje	6	5	3	-2
4.	Vaiko globa (rūpyba) nustatyta socialinės globos įstaigoje	46	43	36	-7
5.	Laikinoji globa (rūpyba) nustatyta tėvų prašymu	14	17	6	-11
6.	Nustatyta laikinoji globa (rūpyba)	19	18	14	-4
7.	Nustatyta nuolatinė globa (rūpyba)	78	76	71	-5

Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Panevėžio apskrities vaiko teisių apsaugos skyriaus informacija

Alternatyvias socialinei globai socialines ir ugdymo paslaugas socialinę riziką patiriantiems vaikams ir jų šeimoms teikia **VšĮ Kupiškio vaikų dienos centras** Kupiškio mieste, Adomynės kaime, Noriūnų kaime ir Subačiaus mieste. VšĮ Kupiškio vaikų dienos centras 2019 metais suteikė paslaugas 60 vaikų iš 43 socialiai apleistų, sunkiai materialiai, psichologinių ir kitų problemų turinčių šeimų. VšĮ Kupiškio vaikų dienos centre 2019 metais buvo teikiamos socialinių ir gyvenimo įgūdžių ugdymo, sociokultūrinės ir kitos su vaiko ugdymu, jo teisių apsauga, integracija į šeimą, visuomenę susijusios paslaugos (socialinių, higienos įpročių formavimas, pagalba ruošiant pamokas ir kt.), informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo, maitinimo paslaugos, socialinės ir psichologinės ar krizių įveikimo pagalbos paslaugos, laisvalaikio užimtumo organizavimo paslaugos. Kupiškio rajone vien tik socialinių problemų turinčiose šeimose 2020 m. sausio 1 d. duomenimis augo 309 vaikai, todėl šio dienos centro teikiamų paslaugų nepakanka.

Plečiant bendruomenines socialines paslaugas, tikslinga plėtoti vaikų dienos centrų kūrimą. Dienos užimtumo socialines paslaugas gauna tik dalis vaikų, kuriems reikia šių paslaugų. Šių paslaugų tinklo aprėptis turėtų būti didesnė. Svarbu užtikrinti šių paslaugų teikimo teritorinį tolygumą skatinant plėsti paslaugas seniūnijose.

Kupiškio rajono Alizavos pagrindinėje mokykloje ir Kupiškio rajono Šimonių pagrindinėje mokykloje 2019 m. vaikų dienos centrus lankantys vaikai gavo nemokamą maitinimą, darbuotojai vaikams padėjo paruošti namų darbus, buvo organizuojamos popietės, ekskursijos, stovyklos, edukacinės pamokos, paskaitos, konsultacijos ir vaikams, ir tėvams. Šeimoms buvo teikiamos psichologo, socialinio pedagogo ir teisininko paslaugos. Vaikų dienos centrai dirbo po tris dienas per savaitę po keturias valandas. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija pagal pateiktą paraišką, finansavo vaikų maitinimą, prekes, priemones, transporto

nuomą, komunalinius mokesčius, o Kupiškio rajono savivaldybė prisidėjo prie vaikų dienos centrų plėtros, finansuojant darbuotojų atlyginimus. Iš viso per 2019 metus paslaugas šiuose dviejuose Vaikų dienos centruose gavo 30 vaikų 6-12 metų amžiaus.

Kupiškio rajono savivaldybėje 2019 metais buvo tęsiamas projektas „Kompleksinių paslaugų šeimai teikimas Kupiškio rajono savivaldybėje“. Projekto tikslas – įgalinti Kupiškio rajono savivaldybėje gyvenančias šeimas ir (ar) asmenis tinkamai veikti krizinėse situacijose, susijusiose su emocinių, socialinių, vaikų ugdymo, saviraiškos poreikių tenkinimu bei tarpusavio santykiais, sudarant sąlygas gauti kokybiškas kompleksines paslaugas. Per 2019 m. visuose Bendruomeniniuose šeimos namuose, kurie įsikūrė Kupiškio r. Adomynės mokykloje-daugiafunkciame centre (bendruomeniniai šeimos namai perkelti į Kupiškio r. Šimonių mokyklą), Kupiškio r. Antašavos mokykloje-daugiafunkciame centre (bendruomeniniai šeimos namai perkelti į Kupiškio r. Švietimo pagalbos tarnybą) bei Kupiškio r. Rudilių Jono Laužiko universaliame daugiafunkciame centre buvo suteiktos šios paslaugos: psichosocialinė pagalba, šeimos įgūdžių ugdymas ir sociokultūrinės paslaugos, vedami pozityvios tėvystės mokymai. Nuo 2017 m. sausio mėn. iki 2019 metų pabaigos projekte dalyvavo 605 unikalūs asmenys. Projekto tęstinumas numatytas iki 2022 metų gruodžio mėn., kurio metu bus teikiamos psichologo, moderatoriaus ir socialinio pedagogo konsultacijos, pozityvios tėvystės mokymai, vaikų užimtumo paslauga.

Kupiškio rajono savivaldybės taryba 2013 m. balandžio mėnesį patvirtino Įpareigojimo išklausti bendravimo su vaikais tobulinimo kursus vykdymo tvarkos aprašą, kuriuo remiantis tėvus, tėvius (globėjus, rūpintojus), kuriuos teismas nubaudė už administracinius teisės pažeidimus, susijusius su vaiko nepriežiūra ir pan., įpareigojo išklausti specialius kursus, kurių tikslas – suteikti tėvams žinių apie pozityvią tėvystę, stiprinti jų socialinius ir bendravimo su vaikais įgūdžius. Kursus rengia, organizuoja ir vykdo Kupiškio r. švietimo pagalbos tarnyba. 2017 metais teismas nubaudė už administracinius teisės pažeidimus, susijusius su vaiko nepriežiūra ir įpareigojo išklausti specialius kursus 4 asmenis. 2018 m. ir 2019 m. nė vienas asmuo nebuvo teismo įpareigotas išklausti šių kursų. 2019 m. Kupiškio r. švietimo pagalbos tarnybos patalpose vyko 3 Tėvystės įgūdžių stiprinimo programos paskaitos, jose dalyvavo 39 klausytojai. Paskaitas skaitė psichologė Violeta Sabanskienė. Socialinė pedagogė konsultavo tėvus socialinių įgūdžių lavinimo temomis, vyko 13 konsultacijų. Tarnybos specialistai yra baigę mokymus ir gali įgyvendinti Ankstyvosios intervencijos programą, taikomą rizikingos elgsenos nepilnamečiams nuo 14 m., kurie eksperimentuoja ar nereguliariai vartoja psichoaktyvias medžiagas (išskyrus tabaką). 2019 m. Tarnybos patalpose toliau įgyvendinama Kupiškio r. švietimo pagalbos tarnybos specialistų parengta „Tėvystės įgūdžių stiprinimo programa“ praradusiems vaikų globą ar neprižiūrintiems savo vaikų tėvams. Minėtuose mokymuose dalyvavo 28 tėvai.

Kupiškio socialinių paslaugų centras ir Kupiškio rajono savivaldybės administracijos seniūnijos priima prašymus dėl maisto paramos skyrimo iš Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo (toliau – EPLSAF). EPLSAF tikslas – skatinti socialinę sanglaudą Europos Sąjungoje, sumažinti žmonių, kuriems gresia skurdas ir (ar) socialinė atskirtis, skaičių. Fondas remia nacionalines sistemas, pagal kurias, pasitelkus labdaros organizacijas ir savivaldybes, teikiama nefinansinė pagalba labiausiai skurstantiems asmenims. EPLSAF paramą maistu dalina labdaros ir paramos fondas „Maisto bankas“, vykdomi projektai „Parama maisto produktais“, „Parama higienos prekėmis“ ir „Papildomųjų priemonių įgyvendinimas“. 2019 m. pagal projektą „Parama maisto produktais“ dalinti šie maisto produktai: aukščiausios rūšies kvietiniai miltai, makaronai, grikių kruopos, plikytų ryžių kruopos, trijų grūdų kruopos, baltasis cukrus, rapsų aliejus, kiaulienos konservai, vištienos konservai, žuvies konservai, konservuota daržovių sriuba, konservuoti žirneliai, konservuotos pupelės, sausi pusryčiai, avižiniai sausainiai, saldintas tirštintas pienas, greitai paruošiama avižų košė. Paramą 2018 m. gavo 2035 asmenys, o 2019 m., padidinus sumą tenkančią vienam šeimos nariui, šia parama pasinaudojo kur kas daugiau asmenų, tai yra per visus 2019 m. maisto paramą, asmens higienos priemones gavo 2462 asmenys (šeimos nariai). 2019 m. pagal projektą „Parama higienos prekėmis“ dalintos šios higienos prekės: muilas, šampūnas, skalbimo priemonės, dantų pasta ir šepetėliai. Dalinimai vyko birželio ir gruodžio mėn. Higienos prekių krepšeliai paskirstyti pagal savivaldybes, atsižvelgiant į pateiktą informaciją apie labiausiai skurstančių asmenų skaičių konkrečioje savivaldybėje.

Kupiškio socialinių paslaugų centras 2019 m. tęsė projekto įgyvendinimą, finansuojamą iš EPLSAF lėšų. Papildančios priemonės – maisto produktų ir higienos prekių skirstymą papildantys veiksmai, kuriais siekiama mažinti socialinę atskirtį ir (ar) ryžtingiau kovoti su socialinėmis nelaimėmis. Projekto veiklos buvo skirtos paramą maisto produktais ir asmens higienos priemonėmis gaunantiems pavieniams asmenims ir šeimoms. 2019 metais prioritetine veiklą dalyvių grupė, buvo pasirinkti neįgalieji ir jų šeimos nariai, nors paslaugas gauti ir veiklose dalyvauti galėjo ir kiti norintys asmenys. Įvairiomis veiklomis, kurias 2019 metais organizavo Kupiškio socialinių paslaugų centras pasinaudojo 297 asmenys. Projekto veiklos buvo įgyvendintos 2019 m. spalio–gruodžio mėnesiais. Per šį laikotarpį buvo įgyvendintos šios veiklos: edukacija sunkiai besiverčiantiems neįgaliesiems Adomynės dvare Kupiškio r. (49 dalyviai); Užimtumo ir socialinių įgūdžių ugdymo programa „Kalėdinės dirbtuvėlės“, kurią sudarė 3 edukaciniai renginiai ir pabaigos šventė: edukaciniai Kalėdinių pyragų kepimo užsiėmimai socialiai pažeidžiamoms šeimoms Kupiškio verslo ir technologijų mokykloje (30 dalyvių), edukacinis renginys „Tradicinio šventinio stalo ruošimas“ socialiai pažeidžiamoms šeimoms erdvėje „Švęski Taip“ (32 dalyviai), psichologo Vaido Arvasevičiaus paskaita „Auklėjimo mitai, klaidos ir alternatyvos“ sunkiai besiverčiantiems neįgaliesiems ir jų šeimos nariams Kupiškio kultūros centre (38 dalyviai), 2019 m.

papildomųjų priemonių programa užbaigta kalėdine švente „Kalėdų senelio sutikimas“, skirta šeimoms, turinčioms bent vieną šeimos narį su negalia, ir jų vaikams Kupiškio kultūros centre (148 dalyviai).

Nuo 2019 m. Kupiškio rajono savivaldybėje buvo pradėtas vykdyti **atvirasis darbas su jaunimu**. Atvirasis darbas su jaunimu – tai tokia darbo su jaunimu forma, kuria siekiama visiems jauniems žmonėms, nepriklausomai nuo jų socialinės padėties, suteikti galimybes saugiai leisti laisvalaikį, ugdytis asmenines ir socialines kompetencijas, padėti aktyviai įsitraukti į bendruomeninius ir visuomeninius procesus, lanksčiai bei konstruktyviai reaguoti į gyvenimo pokyčius. Atvirąjį darbą su jaunimu vykdė Kupiškio jaunimo centras, Alizavos jaunimo centras „ALSJA“ (NVO) ir 3 atvirosios jaunimo erdvės, įsikūrusios Kupiškio kultūros centro padalinyje Šepetos laisvalaikio centre, Kupiškio kultūros centro padalinyje Noriūnų laisvalaikio centre ir Kupiškio rajono Subačiaus kultūros centro padalinyje. Per 2019 m. atvirojo darbo su jaunimu paslaugas gavo 2065 unikalūs lankytojai. Kupiškio rajone registruoti 3117 asmenys (Lietuvos statistikos departamento duomenys), kurie priskiriami jaunimo amžiaus grupei (14-29 m.), iš jų 850 yra 14-18 m. amžiaus ir 2267 yra 19-29 m. amžiaus. Jaunimo dalis populiacijoje sudaro 19,1 proc. Nors Kupiškio rajone vykdomas atvirasis darbas su jaunimu, jaunimui teikiamų paslaugų kai kuriose rajono vietovėse trūksta.

Vienas iš būdų didinti jaunuolių užimtumą – vykdyti mobilųjį darbą su jaunimu. Nuo 2020 m. Kupiškio rajono savivaldybėje Kupiškio jaunimo centras planuoja pradėti vykdyti ne tik atvirąjį darbą su jaunimu, bet ir mobilųjį darbą su jaunimu. **Mobilusis darbas su jaunimu** – tai viena iš darbo su jaunimu formų, nukreipta į kiekvieną jauną žmogų ir sudaranti sąlygas dalyvauti veiklose, kurios vykdomos pagal jauno žmogaus poreikius jo gyvenamojoje aplinkoje. Vykdamas mobilųjį darbą ypatingas dėmesys skiriamas mažiau galimybių turinčiam jaunimui, kuris neturi tokių pat sąlygų kaip bendraamžiai savo kompetencijoms ir veikloms plėtoti, nes gyvena nepalankiomis sąlygomis ar patiria socialinių, ekonominių, išsilavinimo, kultūrinių, geografinių sunkumų, turi negalią ir (ar) sveikatos problemų. Kupiškio rajono savivaldybės administracijos seniūnijų 2019 m. IV ketvirčio duomenimis jų teritorijose gyveno 15 neaktyvių jaunų žmonių (Kupiškio seniūnijoje – 1 jaunuolis, Alizavos seniūnijoje – 7 jaunuoliai, Subačiaus seniūnijoje – 5 jaunuoliai, Noriūnų seniūnijoje – 1 jaunuolis, Skapiškio seniūnijoje – 1 jaunuolis) - nesimokančių, nedirbančių, neregistruotų užimtumo tarnyboje, kurie dėl tam tikrų priežasčių neįsitraukia į mokslą ar darbinę veiklą. O Užimtumo tarnybos duomenimis 2019 m. IV ketvirtį buvo registruoti 132 bedarbiai (16-29 m.). Mobilusis darbas su jaunimu bus vykdomas 4 seniūnijose: Šimonių seniūnijoje, Skapiškio seniūnijoje, Noriūnų seniūnijoje ir Subačiaus seniūnijoje. Planuojama, kad per 2020 m. mobiliojo darbo su jaunimu komanda minėtose seniūnijose apsilankys 192 kartus, kurių metu bus palaikomas reguliarus kontaktas su 80 unikalių jaunų žmonių.

Neįgaliųjų nevyriausybinių organizacijos yra svarbūs Savivaldybės partneriai, užtikrinantys neįgaliųjų socialinę integraciją, teikiantys bendrąsias socialines paslaugas, kurių Savivaldybės biudžetinės įstaigos neteikia. 2019 m. Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektams finansuoti buvo skirta 33 608 Eur iš valstybės biudžeto ir 6148 Eur iš Savivaldybės biudžeto. Šiuo metu rajone veikia 5 nevyriausybinių neįgaliųjų organizacijos, teikiančios socialinės reabilitacijos paslaugas neįgaliesiems asmenims ir jų šeimos nariams bei kitų socialinių grupių asmenims. Nevyriausybinių organizacijų klientams dažniausiai teikiamos informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo, asmens higienos, socialinės reabilitacijos, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo, transporto organizavimo, sociokultūrinės paslaugos.

Kupiškio rajono neįgaliųjų draugija, veikianti 31 metus, vienija 212 narių. Draugijoje dirba 7 darbuotojai, iš jų 5 – neįgalūs, paslaugas padeda teikti 6 savanoriai. 2019 m. draugija 81 asmeniui suteikė 2034 socialines paslaugas. Buvo teikiamos kasdienės veiklos įgūdžių ugdymo ir palaikymo, asmens higienos, praktinės ir teorinės kasdienės namų ruošos žinių mokymo, sociokultūrinės (meno kolektyvas „Prie Kupos“), amatų užimtumo reabilitacijos (pynimas iš vytelių), individualios pagalbos paslaugos ne tik neįgaliesiems, bet ir kitiems Kupiškio miesto ir Kupiškio seniūnijos asmenims. Socialinių paslaugų ir dienos užimtumo centre organizuojama įvairi veikla neįgaliesiems, lavinami meniniai, sportiniai gebėjimai, kuriamos savipagalbos grupės, skatinama tikslinės grupės dalyvių motyvacija dirbti ir įgyti išsilavinimą, teikiama pagalba neįgaliųjų šeimos nariams. Kupiškio rajono neįgaliųjų draugija 2019 m. teikė Asmens higienos ir priežiūros paslaugas, kurios buvo finansuojamos iš savivaldybės biudžeto. Maudymosi (dušo) ir skalbimo paslaugos buvo teikiamos neįgaliesiems, pensinio amžiaus gyventojams, gyventojams, gyvenantiems būstuose be komunalinių patogumų, socialinę riziką patiriančioms šeimoms bei suaugusiems asmenims, asmenims, kurių pajamos yra mažesnės už valstybės remiamų pajamų dydį. Šių paslaugų teikimas yra viena iš kovos su skurdu ir socialine atskirtimi priemonių. 2019 m. 1061 asmens higienos paslauga buvo suteikta 165 unikaliems gavėjams. Organizacija su Kupiškio rajono savivaldybės administracija yra sudariusi sutartį ir paslaugas teiks 2020 m.

Kupiškio krašto žmonių su negalia sąjunga vienija 260 narių, turinčių įvairią negalią. Organizacijoje dirba 4 darbuotojai, 2 iš jų turi negalią, 1 asmuo dirbo savanorystės pagrindais. Šios sąjungos įkurtame dienos centre 2019 m. 59 asmenims buvo suteiktos 1614 socialinės paslaugos. Kupiškio krašto žmonių su negalia sąjunga teikė savitvarkos, kasdienės veiklos įgūdžių palaikymo, mokymo sveikai gyventi bei individualios pagalbos paslaugas, padėjo spręsti emocines problemas, vykdė mokymų naudotis informacinėmis technologijomis užsiėmimus, vykdė užimtumą įvairiuose amatų užsiėmimuose (mezgimo, kitų rankdarbių – floristikos),

pagaminti darbeliai buvo pristatomi parodose, mugėse („Kaziuko mugė“, „Tau, Vilniau“, „Rudens saulutė“), teikiamos transporto organizavimo, aprūpinimo kompensacine technika paslaugos.

VšĮ LASS šiaurės rytų centro Kupiškio skyrius 2019 m. vienijo 32 regėjimo negalią turinčius asmenis. Pagrindines socialinių paslaugų veiklas skyrius vykdė įsteigta dienos centre. Projekte dirbo 5 darbuotojai, iš jų 4 asmenys su negalia. Buvo suteiktos 552 paslaugos 25 asmenims. Įstaigoje organizuotos veiklos patenkino regėjimo negalią turinčių žmonių poreikius. Šio centro nariams buvo teikiamos sociokultūrinės (meninių gebėjimų lavinimo teatro būrelyje „Akimirka“, vokalinio ansamblio „Rugiagėlė“), savarankiško gyvenimo įgūdžių ugdymo, palaikymo ir atkūrimo namų ruošoje paslaugos, individualios pagalbos, asmens higienos, transporto organizavimo paslaugos. Atsižvelgiant į organizacijos klientų negalios pobūdį, buvo teikiamos specialiosios paslaugos: palydovo, skaitovo, orientacijos ir mobilumo ugdymo, kompiuterinio raštingumo ugdymo, mokoma naudotis techninės pagalbos priemonėmis. Teikiant socialinės reabilitacijos paslaugas, projekto dalyviams buvo didinamas regėjimo neįgaliųjų savarankiškumas ir užimtumas bei galimybės dalyvauti visuomeniniame gyvenime.

Lietuvos specialiosios kūrybos draugijos „Guboją“ Kupiškio skyrius meninio, kūrybinio profilio veiklą vykdo nuo 2000 metų, vienija 30 narių. Organizacijoje dirba 3 darbuotojai, padeda 3 savanoriai. 2019 m. ši organizacija 22 asmenims suteikė 2166 paslaugas. Vaikams ir jaunuoliams su negalia buvo teiktos dienos užimtumo paslaugos, kurių metu projekto dalyviams vyko saviraiškos, kūrybiškumo lavinimo, buvo mokoma pažinti ir valdyti negalią ar ligą. Projekto metu dalyviai ugdė sveikos gyvensenos, netradicinių piešimo technikų, dekupažo technikos pagrindų įgūdžius. Vaikai ir paaugliai dalyvavo konkursuose, sporto šventėse, įvairiose akcijose. Sunkią negalią turintiems ir negalintiems savarankiškai savimi pasirūpinti neįgaliesiems, teiktos individualios pagalbos paslaugos.

VšĮ Pagalbos ir informacijos šeimai tarnyba teikė įvairias socialines paslaugas protinės ir psichikos sutrikimų turintiems asmenims ir jų šeimos nariams. Šios tarnybos Kupiškio užimtumo kambaryje teikiamos savipagalbos grupių, sociokultūrinės paslaugos (piešimo užsiėmimai, nesudėtingų žaislų gamyba, muzikos terapija), kuriomis siekiama palengvinti neįgaliųjų integravimąsi į visuomenę, mokoma tapti savarankiškesniais. VšĮ Pagalbos ir informacijos šeimai tarnyba per 2019 m. suteikė 1378 paslaugas 17 asmenų. Projekte dirbo 1 asmuo su negalia, jam talkino 1 savanoris.

Išsamūs Kupiškio rajono savivaldybėje socialinės reabilitacijos paslaugas teikiančių neįgaliųjų nevyriausybinų organizacijų 2019 metų veiklos rodikliai pateikiami 20 lentelėje.

**Kupiškio rajono savivaldybėje socialinės reabilitacijos paslaugas teikiančių neįgaliųjų
nevyriausybinių organizacijų 2019 metų rodikliai**

20 lentelė

Eil. Nr.	Organizacijos, įgyvendinančios projektą, pavadinimas	Neįgaliųjų dienos užimtumas			Individuali pagalba neįgaliajam			Meninių gebėjimų lavinimas būreliuose, kolektyvuose, klubuose			Pagal ba neįgali ųjų šėimos naria ms
		Iš viso pasla ugas gavo asme nų	Iš jų		Iš viso pasla ugas gavo asme nų	Iš jų		Iš viso pasla ugas gavo asme nų	Iš jų		Iš viso paslau gas gavo šėimos narių
			suaugusių neįgaliųjų	neįgalių vaikų		suaugusių neįgaliųjų	neįgalių vaikų		suaugusių neįgaliųjų	neįgalių vaikų	
1	2	3	4	5	6	7	8	12	13	14	15
1.	VšĮ LASS šiaurės rytų centras	11	11	-	24	24	-	7	7	-	-
2.	Kupiškio rajono neįgaliųjų draugija	36	36	1	54	53	1	8	8	-	13
3.	Kupiškio krašto žmonių su negalia sąjunga	59	58	1	14	13	1	9	9	-	-
4.	Lietuvos specialiosios kūrybos draugijos „Gubojė“ Kupiškio skyrius	11	6	5	5	4	1	-	-	-	11
5.	Viešoji įstaiga Pagalbos ir informacijos šeimai tarnyba	13	13	0	-	-	-	-	-	-	4*

*pagalba šeimoms teikiama savanoriškais pagrindais
Socialinės paramos skyriaus informacija

Kupiškio rajono maltiečių grupė savo veiklą ir pagalbą orientuoja į vienišus, senyvo amžiaus asmenis, nors pagal galimybes stengiasi padėti visiems, kurie kreipiasi pagalbos. Per 2019 m. Kupiškio rajono maltiečių grupė turėjo 20-25 nuolatinius klientus. Šis skaičius metams einant keitėsi, kadangi kai kurie paslaugų gavėjai buvo apgyvendinami socialinės globos įstaigose, kai kurie buvo laikinai gydomi VšĮ Kupiškio ligoninės palaikomojo gydymo, slaugos ir paliatyvos pagalbos skyriuje, kiti mirė. Kupiškio rajono maltiečių grupė 2019 m. kiekvieną pirmadienį ir trečiadienį po 2 val. priiminėjo savo būstinėje asmenis, kuriems buvo reikalinga įvairi pagalba ir

parama. Asmenims ši NVO teikė nuolatinę pagalbą maistu, pagal galimybes būtiniausiais drabužiais, avalyne, buities rakandais bei kūdikių daiktais, žaislais. 2019 metais Kupiškio rajono maltiečių grupė padovanojo šeimoms, jiems geradarių žmonių paaukutus, 4 vežimėlius vaikams, lovytę, patalynės komplektus vaikams ir suaugusiems, apie 70 kg įvairių rūbų (paltai, striukės, megztukai, batai ir kt.), indų, žaislų ir kt. Kupiškio rajono maltiečių grupė dalyvavo 2019 m. gruodžio mėn. dalyvavo Kupiškio jaunimo centro organizuotame renginyje „Mamyčių turgelis“, kur padovanojo apie 7 kg įvairių vaikiškų rūbėlių ir už tai gavo 11,10 Eur aukų. Renginio metu žmonės buvo skatinami prisidėti prie Kupiškio rajono maltiečių grupės gerų darbų ir savo 2 procentus nuo gyventojų pajamų mokesčio skirti jų organizacijai. Per 2019 m. Kupiškio rajono maltiečių grupė surinko 80,00 Eur gyventojų pajamų mokesčio. Kupiškio rajono maltiečių grupė, kad turėtų lėšų padėti vienišiams senoliams, dalyvauja Lietuvos maltiečių organizuojamoje paramos akcijoje „Maltiečių sriuba“. 2019 m. ši grupė suorganizavo 2 „Maltiečių sriuba“ labdaros akcijas kovo ir gruodžio mėnesiais, kurios metu akcijos dalyviai vaišinosi Kupiškio verslo ir technologijos mokyklos darbuotojų ir moksleivių pagaminta sriuba ir aukojo lėšas. Akcijų metu buvo surinkta 503 Eur, už kuriuos buvo nupirkti maisto produktai, sukomplektuoti ir išdalinti Kupiškio rajono Maltiečių grupės prižiūrimiems senyvo amžiaus asmenims, daugiavaikėms šeimoms. Kupiškio rajono maltiečių grupė įsijungė į Lietuvos maltiečių programą „Maistas ant ratų“. Įgyvendinant šią programą ši NVO turi galimybę gauti maisto produkto iš įvairių fizinių ir juridinių asmenų. Per 2019 metus iš viso Kupiškio maltiečiai išdalino maisto produktų už 1493 Eur. Prie Kupiškio maltiečių grupės gerų darbų prisidėjo ir atskiri piliečiai ir net įstaigos: UAB „Agrorodeo“ dirbantis jaunimas vienai Kupiškio seniūnijoje gyvenančiai senolių porai sutvarkė gyvenamąsias patalpas, 2019 m. pabaigoje su dosnėmis dovanomis pas senyvo amžiaus asmenis lankėsi 3 darbuotojai iš Kauno, iš Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Lošimų priežiūros tarnybos, o bitininkai Gailutė ir Rimgaudas Markeliai senoliams doveno medaus. Kupiškio rajono maltiečių grupėje 2019 m. aktyviai savanoriavo ir senolius lankė 8 savanoriai, o iš viso ši organizacija Kupiškio rajono savivaldybėje vienija 13 savanorių, kurie prisideda prie šios nevyriausybinių organizacijos veiklos. Savanoriai bendradarbiaujant su įvairiomis Kupiškio rajono socialinių paslaugų įstaigomis, bendraujant su vienišais senyvo amžiaus asmenimis stengiasi spręsti jiems išylančias problemas: palydėti, nuvežti į gydymo, viešąsias paslaugas teikiančias įstaigas, į bažnyčią ir pan.

Kupiškio rajono savivaldybėje aktyviai veikia nevyriausybinių organizacija **VšĮ Kupiškio dekanato „Caritas“**, kurios veikla orientuota į suaugusių socialinę riziką patiriančių asmenų integraciją į visuomenę ir jų poreikių užtikrinimą. VšĮ Kupiškio dekanato „Caritas“ nuo 2018 m. rugsėjo mėn. iki 2019 m. rugsėjo mėn. vykdė projektą „Socialinių paslaugų plėtra Kupiškio mieste socialinę atskirtį patiriantiems žmonėms“, finansuojamą iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų (sutarties Nr. 08.6.1-ESFA-V-911-14-0001). Projekto tikslinė grupė buvo

socialinės rizikos suaugę asmenys (t. y. asmenys nuo 18 metų, esantys socialiai atskirti dėl to, kad elgetauja, vaikatauja, piktnaudžiauja alkoholiu, yra iš dalies ar visiškai netekę gebėjimų savarankiškai rūpintis asmeniniu gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime), asmenys, sergantys priklausomybės ligomis, asmenys, grįžę iš įkalinimo įstaigų. Iš viso projekto veiklose dalyvavo 18 nuolatinių paslaugų gavėjų. Projekto įgyvendinimo metu buvo teikiamos 3 pagrindinės paslaugos: maitinimo organizavimo, užimtumo organizavimo bei skalbimo organizavimo paslaugos. VšĮ Kupiškio dekanatas „Caritas“ savanoriai teikė šias bendrąsias ir specialiąsias socialines paslaugas: informavimo, konsultavimo, atstovavimo ir tarpininkavimo, intensyvios krizių įveikimo pagalbos, socialinių įgūdžių ir darbinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas, aprūpinimo būtiniausiais drabužiais, avalyne, daiktais bei transporto organizavimo paslaugas. Projekto lėšomis buvo atlikti remonto darbai, sutvarkant ir rengiant virtuvę ir tualetą VšĮ Kupiškio dekanato „Caritas“ patalpose, taip buvo įsigyti reikiami baldai, įranga, įrankiai ir indai maisto gaminimui bei patiekimui. Vykdam šią paslaugą, buvo perkami maisto produktai, iš kurių buvo gaminami patiekalai socialinę atskirtį patiriantiems žmonėms. Projekto tikslinei grupei buvo organizuojamas karštas maitinimas 1-2 kartus per dieną, darbo dienomis, 10 mėnesių. Vienas paslaugų gavėjas per projekto įgyvendinimo laikotarpį gavo 200 maitinimų. Siekiant užtikrinti tinkamą tikslinės grupės integraciją buvo įsigytos darbo priemonės ir organizuotas dienos užimtumo veiklos, kurių rezultate, buvo sukurama nauda visuomenei. Projekto lėšomis buvo įsigyta vejapjovė, žoliapjovė, pjūklas, kirviai, kastuvai, šluotos, grėbliai ir pan. Projekto dalyviai daugiau kaip 600 valandų naudingai leido laiką, pjovė žolę, grėbė lapus, kasė sniegą, pjovė ir skaldė malkas, tvarkė viešąsias Kupiškio miesto erdves. Kadangi socialinę atskirtį patiriantys asmenys negali sau užtikrinti asmeninės higienos, todėl buvo sudaryta galimybė šiems asmenims išsiskalbti drabužius projekto metu įsigyta buitine technika: skalbimo mašina, džiovyklė. Projekto metu buvo suteikta 200 skalbimo paslaugų.

VšĮ Kupiškio dekanato „Caritas“ 2019 metų pabaigoje gavo papildomą projekto finansavimą ir pratęsė numatyto projekto vykdymą. 2020 metais projekto įgyvendinimo metu numatoma esamų socialinių paslaugų plėtra bei naujų paslaugų organizavimas VšĮ Kupiškio dekanatas „Caritas“ veikloje. Numatoma, kad paslaugas gaus 18 nuolatinių socialinę atskirtį patiriančių paslaugų gavėjų. Numatoma organizuoti toliau karštą maitinimą 1-2 kartus per dieną, darbo dienomis, 10 mėnesių, po 200 maitinimų asmeniui. Siekiant užtikrinti tinkamą tikslinės grupės integraciją bei vystyti socialinius įgūdžius, papildomai numatoma organizuoti dienos užimtumo veiklas VšĮ Kupiškio dekanatas „Caritas“ naudojamose patalpose numatoma įrengti medienos apdirbimo dirbtuves, kuriose būtų galimybė gaminti medines tvoreles, inkilus, suoliukus, stalus, knygų bibliotekėles, sūpynes ir kitus miesto viešose erdvėse galimus įrengti įrenginius. Siekiant pritaikyti turimas patalpas, numatoma atlikti patalpų remonto darbus, kad įrengti saugias ir

tinkamas veiklai patalpas. Iš projekto lėšų planuojama įsigyti medienos apdirbimo įrangą ir įrankius, skirtus užimtumo veiklai vykdyti.

7. Socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų skaičius Savivaldybėje

2020-01-01

Eil. Nr.	Įstaigos	Socialinių darbuotojų skaičius, iš viso	Socialinių darbuotojų, finansuojamų iš valstybės biudžeto, skaičius	Socialinių darbuotojų padėjėjų skaičius
1.	Savivaldybės socialinių paslaugų įstaigose:			
1.1.	Biudžetinėse įstaigose : Kupiškio socialinių paslaugų centre, iš jų:	30,5	21,5 (2*)	37,75
1.1.1.	Kupiškio socialinių paslaugų centro Bendrųjų ir specialiųjų socialinių paslaugų padalinyje	23	19	29
1.1.2.	Kupiškio socialinių paslaugų centro Stacionarių socialinių paslaugų padalinyje	1	0,5	6,75
1.1.3.	Kupiškio socialinių paslaugų centro Globos centro padalinyje	5	2*	1
1.1.4.	Kupiškio socialinių paslaugų centro Krizių centro padalinyje	1	-	-
1.1.5.	Kupiškio socialinių paslaugų centro Savarankiško gyvenimo namų padalinyje	0,5	-	1
1.2.	Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namuose (Paketurių k.)	4	-	13
1.2.1.	Bendruomeniniuose vaikų globos namuose (Noriūnų k.)	2	-	3
1.2.2.	Bendruomeniniuose vaikų globos namuose (Kupiškis)	2	2*	3
1.2.3.	Pagalbos šeimai centras	2	-	2
1.3.	Viešosiose įstaigose:	-	-	-
2.	Savivaldybės administracijoje:			

	Socialinės paramos skyriuje seniūnijose	1 6	- -	- -
	Iš viso:	47,5	23,5	58,75

* darbo užmokestis finansuojamas iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų

Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriuje dirba 1, o seniūnijose – 6 socialiniai darbuotojai, šis darbuotojų skaičius atitinka pareigybių skaičių.

Kupiškio socialinių paslaugų centro bendrųjų ir specialiųjų socialinių paslaugų padalinyje yra patvirtintos 30,5 socialinio darbuotojo pareigybės (18,5 iš jų dirba su šeimomis ir vaikais ir jų atlyginimai finansuojami iš valstybės biudžeto lėšų). Kupiškio rajone socialines paslaugas teikia 61 socialinio darbuotojo padėjėjas, iš jų 29 – Kupiškio socialinių paslaugų centro Bendrųjų ir specialiųjų socialinių paslaugų padalinyje, 30 socialinių darbuotojų padėjėjai užima 29 pareigybės, kadangi yra darbuotojų, kurie dirba ne visą darbo laiką, 8 iš jų atlyginimai finansuojami iš valstybės biudžeto lėšų, kadangi jie teikia paslaugas asmenims su sunkia negalia. 8 socialinio darbuotojo padėjėjai dirba Kupiškio socialinių paslaugų centro stacionarių socialinių paslaugų padalinyje, jie užima 6,75 pareigybės, iš kurių 3,2 pareigybės finansuojamos iš valstybės biudžeto. Kupiškio socialinių paslaugų centro stacionarių socialinių paslaugų padalinyje dirba 1 socialinis darbuotojas.

Kupiškio socialinių paslaugų centro padalinyje Krizių centre dirba 1 socialinis darbuotojas visu etatu. Kupiškio socialinių paslaugų Globos centro padalinyje dirba 5 socialiniai darbuotojai, iš jų: 2 atestuoti socialiniai darbuotojai, 2 globos koordinatoriai, 1 globos centro veiklų koordinatorius. Atestuotų socialinių darbuotojų atlyginimai yra finansuojami iš valstybės biudžeto lėšų, o globos koordinatorių atlyginimai finansuojami iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų. Kupiškio socialinių paslaugų centro padalinyje Savarankiško gyvenimo namuose 0,5 etatu dirba socialinis darbuotojas ir 1 visu etatu socialinio darbuotojo padėjėjas.

Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namuose 2020 m. sausio 1 d. iš viso dirbo 10 socialinių darbuotojų ir 21 socialinio darbuotojo padėjėjas, iš jų: vaikų globos namuose dirba 4 socialiniai darbuotojai ir 13 socialinio darbuotojo padėjėjų, dviejuose Bendruomeniniuose vaikų globos namuose dirba po 2 socialinius darbuotojus ir po 3 socialinio darbuotojo padėjėjus, Pagalbos šeimai centre dirba 2 socialiniai darbuotojai ir 2 socialinio darbuotojo padėjėjai. Bendruomeniniuose vaikų globos namuose patvirtintų pareigybių etatų skaičius atitinka dirbančių darbuotojų skaičių. Bendruomeniniuose vaikų globos namuose, esančiuose Kupiškyje, dirbančių socialinių darbuotojų ir socialinio darbuotojo padėjėjų atlyginimai yra finansuojami iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų pagal įgyvendinamą projektą. Pagalbos šeimai centre patvirtinti 1,5 etato socialinių darbuotojų ir 2 etatai socialinio darbuotojo padėjėjų. Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namuose yra patvirtintos 6 etato socialinio darbuotojo pareigybės, tačiau

šiuo metu šioje įstaigoje trūksta darbuotojų ir realiai dirba tik 4 socialiniai darbuotojai. Socialinio darbuotojo padėjėjų dirba 13, kurie atitinka 10,25 etato. Vienas darbuotojas dirba 0,25 etato, dviem darbuotojams darbo užmokestis finansuojamas iš laisvų socialinio darbuotojo etatų.

8. Ankstesnių metų socialinių paslaugų plano įgyvendinimo rezultatų trumpa apžvalga

Dauguma numatytų tikslų ir numatytos socialinių paslaugų apimtys Kupiškio rajono savivaldybėje per 2019 m. buvo įgyvendintos ir net viršytos. Socialines paslaugas teikė Kupiškio rajono savivaldybės biudžetinių socialinių paslaugų įstaigų ir nevyriausybinių organizacijų darbuotojai.

Pagrindiniai Kupiškio socialinių paslaugų centro paslaugų gavėjai buvo neįgalūs, senyvo amžiaus asmenys, kuriems buvo teikiamos pagalbos į namus, dienos socialinės globos asmens namuose, integralios pagalbos paslaugos, transporto, asmeninės higienos ir priežiūros organizavimo paslaugos, ir šeimos, gavusios socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo, sociokultūrinės bei kitas bendrąsias socialines paslaugas. Transporto, asmeninės higienos ir priežiūros paslaugų organizavimo, aprūpinimo būtiniausiais drabužiais ir avalyne paslaugos teiktos socialinės rizikos suaugusiems asmenims. Atestuoti socialiniai darbuotojai rengė globėjų šeimas globoti vaikus, globos koordinatoriai teikė informavimo ir konsultavimo paslaugas jau vaikus globojančioms šeimoms, budintiems globotojams, šeimynoms ir jose globojamiems (rūpinamiems) vaikams.

Į socialinių paslaugų teikimą buvo įtrauktos ir nevyriausybinės organizacijos, jos teikė įvairias bendrąsias socialines paslaugas rajono neįgaliesiems. Kupiškio rajono neįgaliųjų draugijos teikiamas paslaugas neįgaliesiems iš dalies finansavo Savivaldybė.

III SKYRIUS UŽDAVINIAI IR PRIEMONIŲ PLANAS

9. Prioritetinės socialinių paslaugų plėtros kryptys

Planuojamam laikotarpiui numatomos **prioritetinės žmonių socialinės grupės**, kurioms reikalinga teikti ar plėsti socialines paslaugas:

- Be tėvų globos likę vaikai
- Vaikus globojančios šeimos
- Šeimos, patiriančios socialinę riziką, ir jų vaikai
- Šeimos, auginančios vaikus
- Senyvo amžiaus asmenys

- Neįgalieji

Numatomos **prioritetinės socialinės paslaugos:**

- Ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugų teikimas be tėvų globos likusiems vaikams (bendruomeniniuose vaikų globos namuose, budinčių globotojų šeimose)

- Pagalba globėjams (rūpintojams) ir įtėviams
- Socialinės priežiūros paslaugos probleminėms šeimoms ir jose augantiems vaikams
- Kompleksinės paslaugos šeimoms, auginančioms vaikus
- Socialinės priežiūros (pagalbos į namus paslaugos)
- Asmeninio asistento paslaugos
- Integralios pagalbos paslaugos
- Dienos socialinė globa asmens namuose
- Socialinės priežiūros paslaugos (savarankiško gyvenimo namuose)
- Dienos socialinės globos paslaugų suaugusiems asmenims su negalia teikimas institucijoje
- Ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugų senyvo amžiaus ir suaugusiems asmenims su negalia teikimas institucijoje

10. 2020 metų priemonių planas

1 tikslas Plėtoti nestacionarias socialines paslaugas				
Uždaviniai	Priemonės	Lėšos, finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
1	2	3	4	5
1.1. Užtikrinti bendrųjų socialinių paslaugų teikimą rajono gyventojams bendradarbiaujant su nevyriausybėmis organizacijomis	1.1.1. Finansuoti transporto organizavimo paslaugas	2000 Eur Savivaldybės biudžeto lėšos	Kupiškio socialinių paslaugų centras	Transporto paslaugos bus suteiktos 300 asmenų
	1.1.2. Finansuoti maisto prekių ir higienos priemonių iš intervencinių atsargų transporto išlaidas	Savivaldybės biudžeto lėšos	Savivaldybės administracija	Paramą maisto produktais gaus 2400 asmenų
	1.1.3. Finansuoti asmeninės higienos ir priežiūros organizavimo paslaugas	13320 Eur Savivaldybės biudžeto lėšos	Kupiškio socialinių paslaugų centras	Paslaugos bus suteiktos 180 asmenų
	1.1.4. Finansuoti nevyriausybinių neįgalųjų organizacijų	6000 Eur Savivaldybės biudžeto	Nevyriausybinių neįgalųjų organizacijos	Paslaugos bus suteiktos 190 asmenų

	socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektus	lėšos; 28684 Eur valstybės biudžeto lėšos		
	1.1.5. Finansuoti nevyriausybinių neįgaliųjų organizacijų socialinės integracijos per kūno kultūrą ir sportą projektus	500 Eur Savivaldybės biudžeto lėšos; 2029 Eur valstybės biudžeto lėšos	Nevyriausybinių neįgaliųjų organizacijos	Paslaugos bus suteiktos 50 asmenų
	1.1.6. Skirti dalinį finansavimą VšĮ Vaikų dienos centrui	8700 Eur Savivaldybės biudžeto lėšos	Savivaldybės administracija	Paslaugas gaus 60 vaikų
	1.1.7. Skirti finansavimą asmens higienos bei skalbimo paslaugoms pirkti	3000 Eur Savivaldybės biudžeto lėšos	Savivaldybės administracija	Paslaugas gaus 200 rajono gyventojų
1.2. Organizuoti pagalbos namuose paslaugas pagyvenusiems ir neįgaliesiems asmenims	1.2.1. Teikti bendrąsias ir specialiąsias socialines paslaugas – pagalbą į namus	299200 Eur Savivaldybės biudžeto lėšos; 25620 Eur biudžetinių įstaigų pajamų įmokų lėšos	Kupiškio socialinių paslaugų centras	Pagalbos į namus paslaugos bus suteiktos 150 asmenų
1.3. Teikti sunkią negalią turinčių asmenų poreikius atitinkančias dienos globos paslaugas	1.3.1. Teikti specialiąsias socialines paslaugas – dienos socialinę globą asmens namuose	134800 Eur iš valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų	Kupiškio socialinių paslaugų centras	Dienos socialinės globos paslaugos asmens namuose bus suteiktos 5 asmenims
	1.3.2. Teikti integralias paslaugas (slaugos ir dienos socialinės globos) asmens namuose	34516 Eur iš ES lėšų	Kupiškio socialinių paslaugų centras	Integralios paslaugos bus suteiktos 25 asmenims jų namuose
	1.3.3. Teikti dienos socialinės globos paslaugas institucijoje	Eur Valstybės biudžeto ir	Kupiškio socialinės globos namai	Dienos socialinės globos

		3500 Eur Savivaldybės biudžeto lėšos		paslaugas institucijoje gaus 5 asmenys
1.4. Teikti gyventojų poreikius atitinkančias bendrąsias bei socialinės priežiūros paslaugas šeimoms	1.4.1. Teikti socialinės priežiūros paslaugas šeimoms (socialinių darbuotojų ir Atvejo vadybininkų darbo užmokesčiui ir darbo priemonėms)	329300 Eur per metus iš valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos; 11000 Eur iš Savivaldybės biudžeto	Kupiškio socialinių paslaugų centras	Kokybiškas socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas gaus 160 socialinę riziką patiriančių šeimų ir jose augančių vaikų, sumažės socialinės globos poreikis šeimų vaikams, teikiamos paslaugos padės palaikyti ir atstatyti savarankiškumą, įvairias visuomeniniame ir šeimos gyvenime reikalingas funkcijas
1.5. Užtikrinti paslaugų prieinamumą vaikus globojančioms šeimoms, globėjams (rūpintojams), įtėviams ir šeimynų dalyviams ar besirengiantiems jais tapti asmenims	1.5.1. Teikti globėjų (rūpintojų) ir įtėvių paieškos, rengimo, atrankos konsultavimo ir pagalbos jiems paslaugas (atestuoti GIMK darbuotojai)	26300 Eur Savivaldybės biudžeto lėšos	Kupiškio socialinių paslaugų centro padalinys Globos centras	Bus organizuojami budinčių globotojų, globėjų giminaičių, globėjų, nesusijusių giminystės ryšiais, įtėvių paieška, konsultuojami asmenys, pageidaujantys globoti (rūpintis) įvaikinti ar tapti budinčiais globotojais, asmenis, siekiančius steigti šeimynas, organizuojami

1.6. Plėsti šeimoms socialinių paslaugų teikimą	1.5.2. Organizuoti	32600 Eur iš	Kupiškio	mokymai pagal GIMK programas, vertinamas pasirengimas globoti (rūpintis) prižiūrėti vaikus
	Organizuoti pagalbą budinčiam globotojui, globėjui, nesusijusiam giminystės ryšiais, globėjui giminaičiui, šeimos dalyviams, tėvams ir jų prižiūrimiesiems, globojamiems (rūpinamiems) vaikams, įvairiems (globos koordinatoriai, atestuoti socialiniai darbuotojai)	ES lėšų 102700 Eur Savivaldybės biudžeto lėšų	Kupiškio socialinių paslaugų centro padalinys Globos centras	Pagal poreikį pagalbą gaus budintys globotojai, globėjai, nesusiję giminystės ryšiais, globėjai giminaičiai, šeimos dalyviai, tėviai ir jų prižiūrimi, globojami (rūpinami) vaikai, įvairiai bei bendruomeninių vaikų globos namų darbuotojai
	16.1. Teikti kompleksines paslaugas šeimoms	13189 Eur ES lėšos	VšĮ Vaikų dienos centras Savivaldybės administracija	3 bendruomeniniuose šeimos namuose (Šimonių, Kupiškio r, švietimo pagalbos tarnybos ir Rudilių) kompleksines paslaugas (psichosocialinė pagalba, pozityvios tėvystės mokymai, šeimos įgūdžių ugdymas ir sociokultūrinės paslaugos) gaus 100 šeimų

1.7. Teikti socialinės priežiūros paslaugas senyvo amžiaus asmenims ir neįgaliesiems	17.1. Teikti socialinės priežiūros paslaugas savarankiško gyvenimo namuose	33700 Eur Savivaldybės biudžeto lėšos	Kupiškio socialinių paslaugų centras	Namų aplinkos sąlygomis reikalingos paslaugos bus teikiamos 10 asmenų, kuriems nereikia nuolatinės, intensyvios priežiūros
1.8. Vykdyti Nacionalinę neįgaliųjų socialinę integraciją	1.8.1. Pritaikyti būstą ir gyvenamąją aplinką neįgaliesiems	13000 Eur Savivaldybės biudžeto lėšos	Savivaldybės administracija	Būstas ir gyvenamoji aplinka bus pritaikyta 10 neįgaliųjų

2 tikslas Užtikrinti socialinės globos paslaugų teikimą senyvo amžiaus asmenims ir neįgaliesiems				
Uždaviniai	Priemonės	Lėšos, finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
1	2	3	4	5
2.1. Užtikrinti kokybišką socialinės globos institucijoje teikimą senyvo amžiaus ir neįgaliesiems asmenims	2.1.1. Socialines paslaugas teikti stacionarioje socialinės globos įstaigoje (Kupiškio socialinių paslaugų centro Stacionarių socialinių paslaugų padalinyje)	181300 Eur iš Savivaldybės biudžeto; 98000 Eur biudžetinių įstaigų pajamų įmokų lėšos	Kupiškio socialinių paslaugų centras	Kokybiškas socialinės globos paslaugas gaus 35 senyvo amžiaus ir neįgalių asmenų
	2.1.2. Finansuoti socialinės globos (trumpalaikės, ilgalaikės) paslaugų teikimą LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pavaldumo globos įstaigoms ir kitų savivaldybių, viešųjų įstaigų, privačių globos namų	62000 Eur Savivaldybės biudžeto lėšos; 191000 Eur valstybės biudžeto specialiosios dotacijos lėšos	Savivaldybės administracija, kitų savivaldybių, VšĮ, privačių ir LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pavaldumo socialinės globos įstaigos	Socialinės globos paslaugas gaus 65 suaugę ir senyvo amžiaus asmenys su negalia

3 tikslas Užtikrinti socialinės globos paslaugų teikimą be tėvų globos likusiems vaikams				
Uždaviniai	Priemonės	Lėšos,		Laukiamas

		finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	rezultatas
1	2	3	4	5
3.1. Užtikrinti kokybišką socialinės globos be tėvų globos likusiems vaikams paslaugų teikimą	3.1.1. Socialines paslaugas teikti: 3.1.1.1. stacionarioje socialinės globos įstaigoje (Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namuose)	506000 Eur iš Savivaldybės biudžeto lėšų	Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namai	Socialinės globos paslaugos bus teikiamos šeimyniniu principu – šeimynose gyvens 20 vaikų
	3.1.1.2. Bendruomeniniuose vaikų globos namuose	70502 Eur iš ES lėšų	Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namų padaliniai Bendruomeniniai vaikų globos namai	Socialinės globos paslaugos bus suteiktos 12 vaikų
	3.1.1.3. Socialines paslaugas teikti kitose stacionariose socialinės globos įstaigose	7500 Eur iš Savivaldybės biudžeto lėšų	Savivaldybės administracija, kitų savivaldybių, viešųjų įstaigų ir LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pavaldumo socialinės globos įstaigos kūdikiams ir vaikams su negalia	Socialinės globos paslaugas gaus 2 vaikai
	3.1.1.4. Socialines paslaugas teikti šeimynose	32200 Eur iš Savivaldybės biudžeto lėšų šeimynų dalyviams	Liolės Anikevičienės šeimyna	Šeimynoje gyvens 3 vaikai
		10200 Eur iš Savivaldybės biudžeto lėšų	Savivaldybės administracija	Finansinę paramą gaus 11 asmenų (globėjų ar buvusių globotinių besimokančių)
	3.1.1.5. Socialines paslaugas teikti budinčių globotojų, socialinių globėjų šeimose	22000 Eur iš Savivaldybės biudžeto lėšų	Budintys globotojai	Socialinės globos paslaugas gaus 4 vaikai

4 tikslas Plėtoti socialines paslaugas socialinę riziką patiriantiems asmenims ir šeimoms				
Uždaviniai	Priemonės	Lėšos, finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
1	2	3	4	5
4.1. Užtikrinti socialinės rizikos asmenims socialinių paslaugų teikimą	4.1.1. Finansuoti bendrąsias ir specialiąsias (intensyvios krizių įveikimo pagalbos, laikino apnakvindinimo, trumpalaikės socialinės globos) paslaugas	49200 Eur iš Savivaldybės biudžeto lėšų	Savivaldybės administracija, Kupiškio socialinių paslaugų centro padalinys Krizių centras	Bus teikiamos socialinės priežiūros apgyvendinimo paslaugos Krizių centre, trumpalaikė socialinė globa krizių atvejais 15 asmenų, 12 suaugusių socialinės rizikos asmenų bus suteiktos socialinių igūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos.
4.2. Užtikrinti socialinę paramą mažas pajamas gaunantiems asmenims	4.2.1. Organizuoti maitinimą mažas pajamas gaunantiems asmenims	5550 Eur iš Savivaldybės biudžeto lėšų	Savivaldybės administracija, Kupiškio socialinių paslaugų centras	Socialinės paslaugos bus teikiamos 20 mažas pajamas gaunantiems asmenų

IV SKYRIUS FINANSAVIMO PLANAS

12. Socialinės apsaugos finansavimo šaltiniai

Eil. Nr.	Socialinės apsaugos finansavimo šaltiniai	Pagal faktines išlaidas		Pagal planines išlaidas
		2018 metais, tūkst. Eur	2019 metais, tūkst. Eur	2020 metais, tūkst. Eur
1	2	3	4	5
1.	Savivaldybės biudžeto išlaidos socialinei apsaugai	3198,9	3251,0	3669,3
1.1.	Palyginti su bendru Savivaldybės biudžetu, proc.	14,5	14,7	18,2
1.2.	Iš jų valstybinėms funkcijoms atlikti	727,4	890,8	975,8

1.3.	Iš jų bendrosioms biudžeto reikmėms	2075,2	2153,6	2555,7
1.4.	Iš jų valstybės investicijų programos lėšos	-	-	-
2.	Valstybės biudžeto specialioji tikslinė dotacija socialinėms paslaugoms	506,0	651,8	664,6
	iš jų:			
2.1.	šeimų socialinei priežiūrai organizuoti	213,8	277,2	329,3
2.2.	asmenų su sunkia negalia socialinei globai organizuoti	292,2	374,6	335,3
3.	Vaikų globos (rūpybos) išmokoms	162,2	152,2	213,4
4.	ES struktūrinių fondų lėšos		38,0	13,2
5.	Asmenų mokėjimai už socialines paslaugas	147,2	168,5	124,7
6.	Kitos lėšos	-	-	-

Finansų ir biudžeto skyriaus informacija
Socialinės paramos skyriaus informacija

Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai

Eil. Nr.	Socialinės apsaugos finansavimo šaltiniai	Pagal faktines išlaidas	Pagal planines išlaidas
		2019 metais, tūkst. Eur	2020 metais, tūkst. Eur
1	2	3	4
1.	Savivaldybės biudžeto išlaidos socialinėms paslaugoms, iš jų:	1938,8	2206,2
1.1.	valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos	651,8	664,6
1.2.	palyginti su bendru Savivaldybės biudžetu, proc.	8,8	9,9

12.1. Socialinių paslaugų finansavimo šaltinių įvertinimas

2019 m. Savivaldybės biudžeto planinės išlaidos socialinėms paslaugoms, palyginti su 2018 m. išlaidomis, didėja apie 1,1 proc.

13. Socialinių paslaugų finansavimo iš Savivaldybės biudžeto būdai

Eil. Nr.	Finansavimo būdai	Pagal faktines išlaidas, tūkst. Eur	Pagal planines išlaidas, tūkst. Eur
		2019 metai	2020 metai

1.	Socialinių paslaugų pirkimas	1080,5	1403,7
2.	Tiesioginis socialinių paslaugų įstaigų finansavimas	1014,8	1355,6
	iš jo:		
2.1.	Savivaldybės pavaldumo įstaigoms	900,8	1232,1
2.2.	regioninių socialinių paslaugų įstaigoms pagal lėšų kompensavimo sutartis	68,9	69,5
2.3.	nevyriausybinių organizacijų įstaigoms pagal lėšų kompensavimo sutartis (šeimynos)	18,8	26,3
3.	Savivaldybės biudžeto lėšos, skirtos nevyriausybiniams organizacijoms	26,3	27,7
4.	Finansavimas vykdant socialinių paslaugų programas	0	0
	Iš viso	2121,6	2787,0

14. Lėšos, reikalingos žmogiškųjų išteklių plėtrai

Siekiant efektyviau organizuoti socialinių paslaugų teikimą, gerinti socialinių paslaugų kokybę Savivaldybėje, būtinos investicijos į specialistų kvalifikacijos kėlimą, darbo užmokesčio didinimą bei naujų etatų kūrimą. Kupiškio socialinių paslaugų centrui trūksta 3 socialinio darbuotojo padėjėjo etatų pagalbos į namus paslaugoms teikti.

15. Savivaldybės finansinių galimybių palyginimas su numatytais priemonių finansavimu

Rajone gyvena įvairių socialinių sluoksnių asmenų, kuriems reikalinga įvairi socialinė parama. Daugumai jų ši parama užtikrinama, tačiau Savivaldybė neturi tiek finansinių išteklių, kad visiems esamiems ir potencialiems socialinių paslaugų gavėjams galėtų užtikrinti aukštos kokybės socialinių paslaugų teikimą. Lėšų poreikis socialinėms paslaugoms finansuoti kiekvienais metais didėja, kadangi žymiai didėja ir socialinių paslaugų poreikis, bet dėl lėšų trūkumo nebus galima patenkinti socialinių paslaugų poreikio.

15. 1. Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų įvertinimas

2019 m., palyginti su 2018 m., Savivaldybėje buvo išlaikytos jau teikiamų socialinių paslaugų apimtys. Savivaldybės gyventojų socialinių paslaugų poreikiai tenkinami nepakankamai, ypač pagalbos į namus paslaugų kaimiškose vietovėse ir dienos socialinės globos institucijoje. Nėra galimybės organizuoti socialinių paslaugų pagal poreikius visoms socialinėms žmonių grupėms. Nestacionarių socialinių paslaugų poreikis Savivaldybėje netenkinamas dėl lėšų trūkumo. Savivaldybės finansinės galimybės, kaip ir daugelyje Lietuvos savivaldybių, yra ribotos, todėl socialinių paslaugų gyventojams teikimas organizuojamas atsižvelgiant į prioritetines socialinių paslaugų gavėjų grupes.

Į socialinių paslaugų teikimą aktyviai įsitraukia rajone veikiančios nevyriausybinės neįgaliųjų organizacijos, teikiančios socialinės rehabilitacijos neįgaliesiems bendruomenėje paslaugas, tačiau šios organizacijos mažai paslaugų teikia kaimo vietovių gyventojams. Neįgaliųjų nevyriausybinių organizacijų kasmet teikia tas pačias paslaugas, trūksta įvairesnių paslaugų. Kaimo

vietovių gyventojams trūksta socialinių paslaugų, kurios patenkintų įvairių socialinių grupių poreikius.

V SKYRIUS PLĖTROS VIZIJA IR PROGNOZĖ

16. Socialinių paslaugų plėtros vizija – kurti gyventojų poreikius tenkinančią socialinių paslaugų infrastruktūrą, užtikrinti reikalingų socialinių paslaugų teikimo tęstinumą, siekti socialinių paslaugų kokybės.

17. Prognozuojamos socialinės paslaugos

Per ateinančius 3 metus Kupiškio rajono savivaldybėje planuojama šių socialinių paslaugų plėtra:

- pagalbos globėjams (rūpintojams) ir įtėviams paslaugų;
- trumpalaikės, ilgalaikės socialinės globos be tėvų globos likusiems vaikams paslaugų (bendruomeniniuose vaikų globos namuose, budinčių globotojų šeimose);
- kompleksiškai teikiamų paslaugų šeimai;
- pagalbos į namus paslaugų;
- asmeninio asistento paslaugų;
- dienos socialinės globos paslaugų asmens namuose ir institucijoje;
- laikino atokvėpio paslaugų institucijoje;
- integralių paslaugų (slaugos ir globos paslaugos neįgaliesiems ir senyvo amžiaus asmenims jų namuose);
- socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugų socialinę riziką patiriančioms šeimoms ir jose augantiems vaikams;
- darbingo amžiaus neįgaliesiems ir senyvo amžiaus asmenims (savarankiško gyvenimo namuose) paslaugų;
- darbingo amžiaus neįgaliesiems (grupinio gyvenimo namuose) paslaugų;
- apsaugoto būsto neįgaliesiems;
- trumpalaikės, ilgalaikės socialinės globos paslaugų senyvo amžiaus asmenims institucijoje.

18. Savivaldybės biudžeto augimo perspektyva ir numatomas pokytis

Savivaldybės biudžeto dalis, tenkanti socialinėms paslaugoms, per ateinančius 2020 metus didės, todėl svarbu ne tik išlaikyti jau esamas socialinių paslaugų apimtį, bet ir gerinti teikiamų socialinių paslaugų kokybę.

19. Išteklių prognozė ateinantiems 3 metams

Didės socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų skaičius, nes numatoma plėsti socialinių paslaugų teikimą pagal Socialinių paslaugų katalogą toms gyventojų grupėms,

kurioms socialinių paslaugų poreikis nepatenkintas arba tenkinamas iš dalies. Prognozuojama, kad socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų etatams išlaikyti, kvalifikacijai kelti per ateinančius 3 metus Savivaldybės biudžeto išlaidos turėtų padidėti.

20. Siūlomos plėsti regioninės socialinės paslaugos, jų rūšys ir prognozuojamas mastas

Socialinių paslaugų rūšys (nurodomos pagal žmonių socialines grupes)	Vietų skaičius
Grupiniai gyvenimo namai asmenims su negalia	10
Bendruomeniniai vaikų namai	12
Dienos socialinė globa institucijoje	5

**VI SKYRIUS
PLANO ĮGYVENDINIMO PRIEŽIŪRA**

21. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros vykdytojai

Socialinių paslaugų plano įgyvendinimą priežiūrės Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius.

22. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros etapai ir įvertinimo rezultatai

Socialinių paslaugų plano vertinimo rezultatai bus aptariami pasibaigus kalendoriniams metams Savivaldybės administracijos atsakingų asmenų, socialinių paslaugų įstaigų vadovų, nevyriausybinių organizacijų, teikiančių socialines paslaugas, vadovų ir asmenų, atsakingų už socialinių paslaugų plano vykdymą ir priežiūrą, susirinkime.

23. Pasiiektų rezultatų, tikslų ir uždavinių analizė, numatytų vykdyti priemonių efektyvumas

Vertinant planą, bus analizuojama, ar pasiekti rezultatai, tikslai ir uždaviniai, ar įgyvendinamos visos priemonės laukiamiems rezultatams pasiekti, ar skirtos numatytos lėšos. Bus analizuojama, ar tenkinamas gyventojų poreikis socialinėms paslaugoms, jei ne – ieškoma alternatyvių paslaugų siekiant sumažinti poreikį kuriai nors paslaugų rūšiai. Bus kontroliuojama, ar visos plane numatytos priemonės įgyvendinamos, jei ne – analizuojamos priežastys. Atliekant plano priežiūrą ar vertinant numatytų priemonių efektyvumą, bus vertinamas plano ir jo priemonių tikslingumas atsižvelgiant į kintančias aplinkybes ir veiksnus.